

TRONOVIA
VEERY

HRDINOVIA VIERY

OD STVORENIA SVETA

Pre vnútromisijné potreby cirkevných zborov ECAV na Slovensku vydal

Východný dištrikt ECAV na Slovensku 2011

Hlavná 137, 080 01 Prešov

Tel. 051/ 772 25 15, 0918 828 312

e-mail: misia@vychodnydistrikt.sk

www.vychodnydistrikt.sk

Obsah

Detskí hrdinovia

Samuel - Odovzdaný Hospodinu
Slúžka u Náamana - Vydavajúca svedectvo
Miriam - Strážkyňa svojho brata
Chlapec, ktorý mal 5 chlebov a 2 rybičky - Požehnané dary

Dospelí hrdinovia - Stará zmluva

Dávid - Kráľ podľa Božieho srdca
Pevný a odvážny
Milujúci nepriateľov
Túžiaci postaviť chrám
Hrdinská veľkodušnosť

Nehemiáš - Boží budovateľ
Kajúci pred Bohom
Budovateľ s polenami pod nohami
Oslava - Radosť y postaveného diela

Daniel - Vyznávač
Verný aj napriek nepriazni
Poznajúci Boží prst
Dôverujúci a odvážny

Ester

Dospelí hrdinovia - Nová zmluva

Zacheus
Stotník - Pokorná viera
Mária, Martina sestra - Životná voľba
Marta, Máriina sestra - Životné vyznanie
Chudobná vdova - Dvajúca chudoba
Lýdia - otvorené srdce
Tabita - Bohatá na dobré skutky

Sviatky cirkevného roka

Adventní hrdinovia - Alžbeta
Vianoční hrdinovia - Jozef
Pôstni hrdinovia - Ján Krstiteľ
Deň matiek
Reformační hrdinovia - Luther vo Wormse, Tu stojím, inak nemožem

**DETSKÍ
HRDINOVIA**

SAMUEL

Odovzdaný Hospodinu

1. kniha Samuelova 3, 1 – 21

Kto počúva moje slovo
a verí Tomu, ktorý ma po-
slal, má večný život.
J 5, 24a

Cieľ

Deti by mali porozumieť, že už od mala sa môžu učiť počúvať Boží hlas.

Poznámky k textu

Keď sa končila doba Sudcov, dáva Boh Izraelcom proroka, služobníka a sudcu Samuela, ktorý má pripravovať cesty pre dobu kráľov. Samuel znamená „vypočul Boh“. Bol to naozaj vymodlený syn Elkány a Anny. Vyrastal „u Hospodina“ (jeho malé služby v Božom dome sú otvárať a zatvárať dvere, chodiť pre vodu, prinášať drevo, čistiť svietniky) a získaval si stále viac priazne u Boha aj u ľudí. Naproti tomu povest' kňazových synov a aj ich otca bola stále horšia. Synovia vedome prekračovali Božie príkazy o obetiach, sebecky zneužívali obetné dary a urážali obetujúcich. Kňaz Éli zoslabnutý starobou nezasiahol dostatočne dôsledne a viackrát si musel vypočuť Božiu hrozbu súdu pre seba aj pre svojich potomkov. Vo v. 3 sa jedná pravdepodobne o 7-ramenný svietnik, ktorý stál perd oponou vo svätyni a mal stále horieť (2M 27, 20-21). Samuel ležal pravdepodobne v jednej z miestností v nádvorí určenom pre kňazov a levítov, ktorí

konali bohoslužbu. Ešte môže byť zaujímavý v.20 – výraz od Danu až po Béer-Šebu znamená od severu až na juh Izraela.

Pri výklade je dobré sa zmieniť o problematike „stretnutia s Bohom“. Vystríhajte sa toho, aby z výkladu vyznelo, že „nočný hlas“ je jediným a najdôležitejším spôsobom, ako Pán Boh oslovuje. Boh môže aj dnes hovoriť aj celkom inak – cez Bibliu, ľudí, dobrú kresťanskú literatúru, modlitbu.

Motivácia 1

Pokiaľ sa stretávate na besiedkach s deťmi v rovnakej miestnosti, môžete na prvom spoločnom stretnutí vytvoriť „charakteristiku (portrét) hrdinu“. Na veľký kus papiera vopred nakreslíte obrysy postavy. Môžete sa detí spýtať, aký by mal byť (aký je) podľa nich hrdina. Aké má vlastnosti. Detské odpovede (podľa možnosti bez komentovania) zapisujeme „do postavy“. Vhodné by bolo, ak by sme každú charakteristiku písali v novom riadku a s odstupmi. Počas spoločných stretávaní môžeme tieto detské nápady využiť pri jednotlivých preberaných biblických postavách. Pre ktorú z biblických postáv sa hodí ktorá charakteristika (deti si spomenú, čo hovorili na prvom stretnutí, môžu zažiť aj kúsok radosti z toho, že práve tá ich odpoveď je použiteľná. Rovnako je možné, že žiadna z charakteristík sa nebude hodiť na biblických hrdinov viery – ak by sa vyskytli charakteristiky typu – dokáže čarovať, dokáže lietať (samozrejme bez krídel) – prípadne iné možné odpovede súvisiace s rozprávkovými hrdinmi. Tu je dobré možno pred koncom stretnutí v tomto školskom roku deťom poukázať na rozdiel medzi našimi predstavami a tým, kto hrdinom v skutočnosti je.) Môžeme k nim dopisovať jednotlivých hrdinov viery.

Motivácia 2

Hry na počúvanie
na kukučky
slepá baba
rôzne zvuky (krčenie papiera, hrkanie peňazí, triangel, zvonenie telefónu, ukladanie tanierov na seba)

Výklad

Podľa čoho ste vedeli určiť osobu (pri kukučkách, slepej babe) alebo predmety? (Predpokladaná odpoveď – poznáme hlasy ľudí, zvuky predmetov...) Ale niekedy nie je ľahké určiť osobu alebo vec, ak hlas alebo zvuk počujeme prvýkrát.

Samuel už ako malý chlapec bol v chráme spolu s kňazom Élim. Počas služby ostával iv chráme aj v noci. Keď si jeden večer chlapec Samuel ľahol, počul volať svoje meno. Vstal a šiel za Élim. Lenže Éli mu povedal, že on ho nevolal. Samuel si ľahol spať. Znovu počul svoje meno „Samuel“,

znovu vstal a šiel za Élim. A kňaz Éli mal znovu tú istú odpoveď – nevolal som ťa. Samuel si ľahol, a tretíkrát počul vysloviť svoje meno. Znovu vstal, prišiel k Élimu a povedal: „Tu som, lebo si ma volal.“ (túto časť môžeme aspoň intonačne zdramatizovať)

Tak čo – mal Samuel v uchu nejaký ušný maz, že dobre nepočul?

Alebo – skúšal Éli na Samuelovi nejaký trik? Možno chcel zistiť, aká je chlapcova trpezlivosť?

Možno si niekto zo Samuela urobil zlý vtip?

Lenže Samuel vedel, že niečo počul. A vytrvalo prichádzal za Élim, lebo bol presvedčený, že ho on volá.

Keď teda tretíkrát Samuel nebol lenivý a vstal k Élimu, vtedy Éli porozumel, že hlas, ktorý Samuel počul, nebol žiaden Samuelov výmysel, ani žiaden vtip, ale že je to Hospodinov hlas. Preto dal Samuelovi radu – v.9. A Samuel túto radu počúvol. Bol to začiatok Samuelovho učenia sa počúvať Boží hlas. Malý chlapec a pozorné uši. Môžeme sa tomuto Samuelovi aj my podobať. **Máme rovnakú šancu ako Samuel počúvať Boží hlas.** Ako? Myslíte, že dnes nás „nahlas“ osloví po mene? (odpovede detí – a naše porozumenie, ako Boh k nám osobne hovorí – možnosť nášho svedectva, ako sa my učíme počúvať Boží hlas) Samuel najprv nevedel, kto ho volá. Nešiel za správnou osobou. Ale šiel za tou osobou, ktorej dôveroval – Élimu. A Éli mu dal správnu radu. Je dobré, že aj my v zbore máme možnosť sa pýtať, ak sa učíme poslúchať Boží hlas. Nie je to hanba priznať sa, že niečomu z Biblie nerozumiem. Nie je hanbou povedať, že sa mi nechce modliť. **Dôležité je mať priateľov, starších v zbore, ktorí nás „nasmerujú“ tým najsprávnejším smerom – k Pánu Bohu.**

Samuel na Éliho radu išiel si ľahnúť. A znovu hlas – Samuel, Samuel. Ale už tu bol rozdiel – Samuel vedel, ako má odpovedať – v. 10. Už mal nasmerované ucho v počúvaní Božieho hlasu. Takže žiadne jeho ušné problémy, ani triky, ani vtipy. Už Samuel vedel, kto k nemu hovorí. Vypočul si možno nie najpríjemnejšiu správu o svojom kňazovi Élim. Bol to jeho prvý rozhovor s Pánom Bohom. Keď sa ráno Éli pýtal, čo mu

Hospodin povedal, Samuel pravdivo odpovedal.

Aj my môžeme počuť od Pána Boha (rôzne spôsoby Božieho „hovorenia“) mnohé správy o sebe – niekedy príjemné, niekedy nepríjemné. A máme príležitosť si „zapchať uši“ a prestaneme chodiť do spoločenstva (besiedky, nedelňého zhromaždenia), aby nás to nevyrušovalo. Máme príležitosť „mať lievik v ušiach“ – jedným uchom dnu a druhým von a nič si nerobiť z toho, čo Pán Boh hovorí. Máme príležitosť „mať čisté uši“ a urobiť tak, ako Pán Boh hovorí. Posledné možnosť nie je možno najjednoduchšia. Ani pre Samuela nebolo najjednoduchšie povedať Élimu správu o potrestaní jeho synov. **Ale Samuel sa naučil, že dôležitejšie ako robiť jednoduché, pohodlné a príjemné veci, je poslúchnuť Boží hlas a urobiť tak, ako Pán Boh hovorí.**

(príležitosť na vyjadrenie skúseností detí, kedy a prečo im je ťažké poslúchať Boží hlas, príležitosť pre vedúcich povzbudiť deti na ich ceste počúvania Božieho hlasu, príležitosť pre vedúcich podeliť sa s ich „úskaliaми“ poslušnosti a s poukazom na to, ako sami vedúci riešili a riešia svoju „lenivosť“ poslušnosti)

Aktivita

Zahrajte si s deťmi hru, ktorá im pomôže rozmyšľať o Božom hlase.

Spomeňte si na nejakú vetu (vety) z filmu, či rozprávky. Povedzte tú vetu nahlas deťom a snažte sa napodobniť ten hlas, ktorý je charakteristický pre danú postavu, ktorá vo filme (rozprávke) vetu hovorila. Ktoré z detí uhádlo postavu? Môžete vyzvať iné dieťa, aby povedalo vetu, atď.

Po skončení aktivity sa môžete rozprávať o tom, ako ste mohli poznať hlasy z filmu alebo televíznych postáv? (počúvam tie rozprávky, a možno nie iba jeden raz). Ako môžeme poznať Boží hlas? (počúvam Jeho hlas – modlitba, Biblia, výklad v spoločenstve v kostole, na besiedke, na náboženstve) Ako si Pán Boh získava našu pozornosť? (možno aj tak, že nás „vyrušuje“ vtedy, keď by sme si chceli oddychovať)

Námety na modlitby

- za vytrvalosť pri čítaní Biblie
- za chuť aj odvahu chodiť do spoločností a nebyť lenivými
- za starších kamarátov, za vedúcich na besiedke
- za to, aby nám Pán Boh „čistil“ uši, aby sme vedeli poznávať Jeho hlas

Piesne

- Modli sa každé ráno
- Kráľ Dávid usilovne čítal
- Dávaj pozor malé ucho – pre mladších

Opakovanie

Pri opakovaní by som nevolila formu otázok a odpovedí. Skôr skúste položiť otázku – aké vlastnosti mal Samuel, a prečo ho môžeme nazvať hrdinom viery?

Odpovede zaznamenajte, ak sa „stretnete“ s charakteristikami, ktoré ste na začiatku zapísali do obrysov postavy, napíšte k týmto charakteristikám meno Samuel.

**SLŮŽKA U
NÁAMAANA**

Vydavajúca svedectvo

2. Kráľov 5, 1 – 19

Dobre reč, duša moja, Hospodinu a nezabúdaj na žiadne Jeho dobrodenia! On uzdravuje všetky tvoje nemoci. Žalm 103, 2.3b

Cieľ

Aby deti porozumeli, že aj „malé“ svedectvo z úst detí môže byť pomocou pre dospelého.

Poznámky k textu

Príbeh historicky spadá do vlády kráľa Jóraama cca 850 rokov pr. Kristom. Geograficky sme v oblasti Sýrie (hlavné mesto Damašek) a severného kráľovstva Izraela (hlavné mesto Samária). Vzdialenosť medzi oboma mestami je vzdušnou čiarou asi 175 km. Rieka Jordán pramení v pohorí Hermon – 3 riečky sa spájajú. Jeho dĺžka medzi Genezaretským jazerom a Mŕtvym morom je 104 km.

Rieka Abána bola známa svojou čistou vodou, zavlažovala záhrady v Damašku.

Kráľ Jóram bol synom kráľa Achába. Prorok Elizeus pôsobil počas 12 ročnej vlády kráľa Jóraama. Skrze neho Pán Boh prejavoval svoju moc v každodenných hŕžkostiach. Elizeus vždy konal z milosrdenstva a túžby pomôcť. Prorokom sa v tej dobe označoval človek zvestovateľ, hovorca, ale aj ten, ktorý „vidí dopredu“. Proroci vystupovali v dejinách izraelského národa zvyčajne v dobe kráľov a v dobe exilu. Pro-

roci predpisov sú napr. Nátan, Eliáš, Elizeus – ich úlohou bolo z Božieho príkazu napomínať a napravovať dom kráľov. Proroci Písma – Izaiáš až Malachiáš mali za úlohu napomínať všetok ľud, poukazovať na Božie súdy a oznamovať ich.

Naamánova choroba – malomocenstvo (alebo aj lepra) zahŕňa rôzne formy kožných ochorení. V 3. knihe Mojžišovej sú k tejto diagnóze uvedené podrobné popisy. Strach pred malomocenstvom spočíval hlavne v tom, že chorý človek bol po dobu svojej choroby kultovo nečistý. Musel byť vylúčený zo spoločenstva rodiny, ľudu aj bohoslužby a musel žiť na opustených miestach.

V 4 M 12,12 môžeme vidieť, ak ovážne bral Mojžiš túto chorobu a ako sa modlil za svoju malomocenstvom postihnutú sestru Miriam.

Pre staršie deti môžu byť zaujímavé aj miery a váhy (možno si to nájsť vzadu v Biblii). Sviatočné šaty v tej dobe boli zo vzácných látok – šarlátu, purpuru alebo hodvábu a boli zdobené vzácnymi výšivkami. Dary, ktoré mal Naamán mali veľkú hodnotu – na našu menu by to bolo aj niekoľko stotisív eur.) Pri Elizeovom príkaze – 7 krát sa umyť v jordané je zaujímavé číslo 7 – čo je v Biblii číslo dokonalosti, úplnosti.

Naamán si zobral zem (v. 17) – bola za tým predstava, že prítomnosť Boha je viazaná na Jeho zem. Od toho dňa sa klaňal už živému Bohu. Lenže ako kráľovský pobočník doprevádzal kráľa do chrámu asýrskeho boha Rimóna (v.18).

Motivácia 1

Skúste s deťmi urobiť zoznam ľudí, ktorí im za posledný týždeň povedali dôležitú správu. Ak si nebudú vedieť spomenúť, môžete urobiť obmenu a urobiť zoznam ľudí, ktorí im rozprávali o Pánu Bohu. V oboch prípadoch sa potom môžete spýtať, aká bola tá dôležitá správa.

Motivácia 2

Pre staršie deti – vytlačte im biblický text na veľký papier (prípadne ho prepíšte) a nechajte deti hľadať: mená osôb, ktoré v príbehu vystupujú – podškrtnúť modrou čo robil Pán Boh v tom príbehu – podškrtnúť červenou čo robil Náaman v príbehu – podškrtnúť hnedou čo robil Elizeus v tomto príbehu – podškrtnúť zelenou (tieto aktivity nemusia robiť všetky deti, môžete ich rozdeliť pre jednotlivé hľadanie)

Výklad

Ak použijete Motiváciu 1, môžete prejsť ku výkladu priamym rozprávaním príbehu. Minulú besiedku sme hovorili o chlapcovi Samuelovi, ktorý sa učil počúvať Boží hlas. Aký bol Samuel hrdina? (tu naviažte na to, čo ste poobjavovali na konci minulej lekcie) Spomínate si, ako ho Pán Boh oslovoval? (vlastným menom – Samuel). Nie vždy však máme v Biblii zapísané vlastné mená mužov a žien, ktorí boli hrdinami.

Jedna malá dievčinka sa zo zaslúbenej krajiny dostala ako otrokyňa do Sýrie. Zobrala si ju

manželka veliteľa sýrskej armády, aby u nej slúžila. Nevieme, koľko mala rokov, keď prišla do domu tejto ženy. Vieme však o nej, že bola pozorná, všimla si, ako sa jej pani správa, ako sa cíti. Ako to vieme? V Biblii je zapísané, že dala svojej panej jednu dôležitú radu. Dievčatko sa dozvedelo, že manžel panej, u ktorej slúžila, je chorý.

A nebola to len bežná choroba ako prechladnutie, alebo bolesť žalúdka. Boal to choroba, na ktorú bolo veľmi ťažké nájsť liek. Manžel – veliteľ sýrskej armády, bol malomocný (v závislosti od veku detí vysvetliť, aká to bola choroba). Zrejme všetci v dome boli z tejto osprávy smutní. A tento smútok si všimla dievčina.

Mala túžbu pomôcť, a preto dala radu – v.3 (všimnúť si slovo prorok). **Kým bola doma v Izraeli, jej rodičia sa rozprávali o tom, ako muž-prorok Elizeus poslúcha Pána Boha.** Zrejme hovorili o tom, aké mocné veci tento prorok koná, pretože Pán Boh mu k tomu dáva silu. A dievčina pozorne počúvala. Pamätala si to. Napriek tomu, že bola v cudzej krajine, kde Hospodina neposlúchali, napriek tomu, že bola iba otrokyňou-slúžkou, dala túto radu. Vedela, že na Pána Boha sa dá spoľahnúť, že On má moc konať divné veci – aj cez proroka Elizea.

Aj vy ste ešte deťmi, ktoré počúvali o mocných Božích činoch – v Starej, aj v Novej zmluve, mnohé už poznáte z Biblie, možno ste aj sami pri sebe „vyskúšali“, že Pán Boh je

mocný a ochotný pomáhať. Možno doma sa doma večer zvyknete rozprávať o tom, ak ovám Pán Boh cez deň pomáhal. Možno počúvate, ako rozprávajú vaši rodičia alebo starí rodičia o Božej pomoci. Môžete si to ukladať v mysli, môžete na to pamätať. Možno aj vy stretnete človeka, ktorý bude smutný, ktorý sa bude trápiť – a vy mu môžete dať podobnú radu, ako dalo toto dievčatko – **Pán Boh má moc pomôcť.** Nie vždy sa táto moc musí prejaviť tak, že hneď vyrieši problém, že hneď vylieči, ale vždy je tu s pomocou. Dáva nám silu, povzbudzuje nás, aby sme nemuseli byť zúfalí. On nás vytrhuje z našich nemocí – nie iba tela, ale aj duše – a to je práve smútok, beznádej.

Táto správa o Elizeovi sa dostala až k veliteľovi – Naamánovi. Lenže Naamán zrejme prepočul slovo prorok, pretože poslal poslov ku krásovi. Kráľ je predsa najdôležitejší v krajine, kráľ musí mať teda aj najväčšiu moc. Lenže tak to nebolo – a kráľ to vedel. Kráľ vedel, že moc uzdraviť a pomôcť Naamánovi má iba Pán Boh. Zľakol sa – čo keď sa sýrsky veliteľ nahnevá, že nesplnil jeho prosbu? Čo keď im vyhlási vojnu? Lenže ... prorok sa dozvedel o kráľovom strachu a prišiel s pomocou. Nech sýrsky veliteľ príde k nemu, k Elizeovi. A Naamán tak vykonal – prišiel až k Elizeovi. A prekvapenie – Elizeus veliteľovi len poslal odkaz – a aký smiešny odkaz! Namiesto toho, aby ho uzdravil, poslal ho 7 krát sa umyť v rieke Jordán! Kto to kedy videl! Čo si to len to dievčisko vymyslelo!

Ja som uveril nejakému dievčaťu! Trepal som sa toľko kilometrov – a kvôli vykúpaniu? A ešte ani ten prorok ku mne neprišiel – len odkaz mi poslal!!! Možno toto všetko si mohol nahnevany veliteľ myslieť. Lenže – aj keď sa mu to nepáčilo, a nechcel to urobiť, na radu svojich služobníkov šiel. Poslúchol, 7 krát sa ponoril v rieke Jordán – a vyzdravel!

Čo myslíte, mala tá voda nejakú „zázračnú moc“? (nechať deti vyjadriť svoj názor). Žiadne čary-máry tam nebolo. Pán Boh mocne uzdravil veliteľa. Dôležité bolo, že veliteľ poslúchol Elizeovu radu – aj keď vyzerala nerozumne, smiešne a neuveriteľne. Pán Boh občasne hovorí tak podivne, že sa nám nechce veriť, že má pravdu. Keď Ho poslúchneme, že On bude s nami. **Ale je to tak – On je s nami, a teší sa, keď Ho poslúchame. Môžeme sa učiť, že dôverovať Hospodinovi sa oplatí – nie iba vtedy, keď sa nám veci zdajú jasné a ľahké, ale práve vtedy, keď si sami nevieme rady, a nevieme, ako si pomôcť.**

Veliteľ poznal dôležitú pravdu – v. 15. A Naamán sa rozhodol, že už nebude poslúchať bôžikov, ale bude poslúchať živého a mocného Boha. Pán Boh chce, aby sme Ho všetci poznali, ako jediného a pravého Boha. Aby sme sa nemodlili k iným bôžikom. Aby sme prichádzali za Ním. Toto urobil aj Naamán.

Skús si spomenúť – ako to bolo na začiatku príbehu? Ako sa dozvedel Naamán o Elizeovi? Kto mu dal túto dôležitú radu? Áno, nikto iný ako

malé dievčatko. Nemáme zaznamenané ani jej meno. To meno nie je až také dôležité. Dôležité je to, čo urobila, a to zapísané je! Malé dievča, ktoré si pamätalo dôležité správy o Božej moci cez proroka Elizea!

Ak použijete Motiváciu 2 – deťom už nie je potrebné celý príbeh prerozprávať. Využite to, čo deti zistili a podškrtnú. Vo výklade sa dá využiť, že meno dievčatka nie je spomenuté, ale je spomenuté, čo vykonala. Pri hľadaní „Čo urobil PB“ – hneď v.1 – či to deti nájdú. Záchranu – akú? Záchranu od trestu za neposlušnosť Pánu Bohu. Veliteľ poznal, že Hospodin je živý Boh, a chcel Mu slúžiť. Určite o tom po návrate rozprával aj vo svojom dome, medzi vojakmi – a mnohí mohli počuť, že Hospodin je pravý živý Boh. Pri tom „čo urobil Naamán“ – dá sa poukázať na 2 veci – 1. je naše uvažovanie – čo sa dá a čo sa nedá, čo sa má a čo sa nemá. 2. je jeho vďačnosť a ochota na zmenu života naproti Pánu Bohu. Pri tomto výklade deti viac spolupracujú s textom, učia sa nachádzať samých seba v biblickej správe. Záver výkladu – podobne ako pri motivácii 1.

Aktivita

„hokus-pokus“. Do taniera nalejte vodu. Nasypte niekoľko zrníček mletého čierneho korenia. Umyte a osušte si ruky. Ponorte prst do vody. Urobte tak 6 krat za sebou. Nič veľkého sa nedeje. Potom si kvapnite na prst kúsok saponátu na riad. Ponorte prst do vody. Čo sa stane s korením? („rozuteká“ sa na okraje taniera). Je možná rôzna obmena – necháte deti ponárať prst do vody bez použitia saponátu (alebo stačí prst 7-krát pretrieť mydlom – aj keď saponát je „silnejší“). Potom to skúsíte vy – už so saponátom – bez toho, aby o tom deti vedeli. Prekvapenie – prečo to vám ide a im nie? Mali ste nejakú zázračnú moc? Nakoniec môžete deťom vysvetliť, že nie je dôležitý počet, koľkokrát namočia prst do vody, dôležitý je práve ten saponát, ktorý „rozoženie“ zrníčka na okraj (chémia naša každodenná je užitočnou vedou :D). Práve tak pôsobí aj Pán Boh – on má moc rozohnať od nás náš smútok, našu chorobu, naše trápenie.

Námety na modlitby

- vďaka za Božiu moc, ktorá platí aj dnes
- vďaka za ľudí, ktorí nám povedali o Božej moci
- prosbu o to, aby sme aj my mohli byť ako malá dievčina, aby sme sa zaujímali o našich kamarátov, a aby sme im chceli pomôcť

Piesne

- Chod' povedať to všetkým
- Je veľký náš Boh
- Učiň ma Bože svetielkom

MIRIAM

Strážkyňa brata

2.Mojžišova 2,1-10

Budťte však činiteľmi slova a nielen poslucháčmi
Jk.1,22

Cieľ

Deti by sa mali naučiť, že majú byť poslušné, aj keď tomu hneď nerozumejú. Mali by vedieť posúdiť rôzne situácie aj v ich živote, s ohľadom na poslušnosť voči autorite.

Vysvetlivky k textu

2,1 Muž z domu Léviho-boli to manželia Amram a Jochebed-mali už dcéru ktorá mala nad 16 rokov,čo sa už považovalo za dospelú-a mali už aj trojročného syna Árona

2,3 košík- tým istým slovom je označená aj Noemová archa, trstina- papyrus z ktorého sa vyrábali aj ľahké člny

2,5 okúpať sa v Níle- sotva išlo o obyčajné umývanie, či kúpanie, keď sa dialo v zbožstvenej rieke

2,10 prijala ho za syna- od božstva Nílu, preto sa pri ňom nesmel uplatniť faraónov príkaz o zabíjaní izraelských chlapcov

Mojžíš- meno v pôvodnej egyptskej podobe znamenalo iba „syn“. Vysvetlenie „z vody vytiahnutý“ nie je gramaticky presné. Správne by malo znieť „z vody vyťahujúci“, čo ukazuje na Mojžišov neskorší čin: vytiahnutie Izraela z Egypta

Motivácia 1

Deti, dnes si spolu nakreslíme ďalšieho hrdinu, ale bude to dievča. Na papier A4 môže kresliť učiteľ alebo deti, alebo všetci spolu nakreslia dievča, ako si ju predstavujú ako hrdinku. Zatiaľ im učiteľ nič konkrétnejšie neprezradí. Potom neskôr, keď budú počúvať príbeh a v príbehu si všimnú nejakú vlastnosť tejto hrdinky sa prihlásia, a spolu si tú vlastnosť k nej na obrázku pripíšete, napr: poslušná, pomáha, pracovitá, zodpovedná, trpezlivá, vytrvalá, smelá, pozorná,... Ak na to počas lekcie zabudnete, vráťte sa k tomu na konci a doplňte. Je zaujímavé sa o tom s deťmi rozprávať, ako si ju predstavovali a aká bola v skutočnosti.

Motivácia 2 – Hra

Kubo povedal. Organizátor hry dáva deťom povely na rôzne cviky, ktoré deti plnia iba vtedy, keď počujú pred rozkazom „Kubo povedal“. Kto sa pomýli vypadáva z hry, alebo má trestný bod.

Výklad: Dnes sa spolu porozprávame o dievčati, ktorá presne bez zbytočných rečí počúva nielen svoju mamičku, ale aj princeznu. Ale ideme pekne po poriadku.

Výklad

Všetko sa to začalo v Egypte. Kde medzi domácim ľuďom Egyptanov žili Izraelci, ktorí prišli do Egypta pred mnohými rokmi na pozvanie faraóna. Teraz v Egypte žije faraón, ktorý nepoznal Jozefa. Izraelci boli pre neho nebezpeční a zvláštni cudzinci. Čo keby sa v prípade vojny spojili s nepriateľmi? Je ich tak veľa. Nový vládca sa preto rozhodol, že im zabráni sa zväčšovať. Urobil si z nich otrokov a museli veľa a ťažko pracovať. Ale Pán Boh im dával dosť síl a chránil ich, takže ich ešte pribúdalo. Vtedy faraón prikázal pôrodným babičkám, aby každého narodeného chlapca zabili. Ale oni ho neposlúchli. Faraóna to rozhnevalo, a tak prikázal Egyptanom: „Hádzte narodených izraelských chlapcov rovno do rieky Níl!“

V tej dobe sa jedným izraelským manželom narodil chlapček. Nechceli, aby im ho niekto hodil do Nílu. Preto ho veľmi starostlivo ukrývali. Ale také tajomstvo sa dlho udržať nedá. Po troch mesiacoch už bolo chlapčeka veľmi počuť. Nebolo možné ho ďalej schovávať. Čo teraz? Mamka dostala nápad. Uplietla košík z egyptskej trstiny, vymazala ho asfaltom, aby bol vodotesný. Potom do neho vložila svojho synčeka a dala ho na vodu do rákosia na brehu Nílu. Staršej dcérke však prikázala, aby ho nenápadne strážila. Ona to veľmi rada urobila. Poslušne strážila svojho brata, aj keď jej možno bolo horúco, možno sa aj troška bála, možno sa chcela ísť pohrať s kamarátkami. Nevieme presne čo jej vtedy všetko prebehlo myslou, no vieme, že svoju úlohu plnila výborne.

Aj vás už niekedy mamka poprosila, aby ste dali na chvíľu pozor na svojho mladšieho súrodenca? Ako to bolo? Vždy sa vám chcelo? Nehádali ste sa s mamkou alebo mladším súrodencom? Sami musíte uznať, že táto

práca je niekedy dosť otravná a nudná, hlavne vtedy, ak ste už mali na pláne niečo iné. Tu si musíme brať príklad so sestričky, ktorá strážila a dohliadala na svojho bračeka. Je to veľmi dôležitá práca. A predstavte si, v Biblii sa až neskôr píše ako sa volala. Volala sa Miriam . A tým, že strážila brata, priamo sa zapojila do Božieho plánu, ktorý mal Pán Boh na záchranu Izraelcov z otroctva od zlého faraóna, a ani o tom nevedela. Aj nás si môže Pán Boh použiť v svojom predivnom pláne, a ani o tom nebudeme vedieť, len Mu musíme byť poslušní.

K rieke prišla faraónova dcéra. So svojím sprievodcom. Chcela sa v rieke umyť. Tu uvidela košík a počula detský plač. Poslala otrokyňu, aby jej košík priniesla. Keď ho otvorila, našla v ňom krásneho chlapčeka. Princezná si domyslela, že je to izraelské dieťa. Bolo jej ho však ľúto utopiť v rieke a tak sa rozhodla : „Dieťa bude moje, pretože som ho našla v Níle. Ved' je to dar posvätnéj rieky.“ Tak bol chlapec zachránený.

Jeho sestra stála neďaleko a pozorovala, čo sa bude diať. Potom úctivo, ale rozhodne pristúpila k princeznej, a povedala: Mám ísť a priviesť pestúnku pre toto dieťa? „ Kráľovská dcéra súhlasila. Dievča bežalo domov a priviedlo matku. Princezna jej zverila chlapca do opateru a ešte mu aj zaplatila. Pán Boh predivne na splnenie svojich plánov použil aj jedno malé dievča.

Stala sa z nej hrdinka, ktorá bola obráncom a ochrancom slabšieho. Nič si za to od nikoho nepýtala, a ani jej za to nikto nepreukazoval slávu tu na zemi. Verím, že Pán Boh, jej to v nebi vynahradí. Pretože ona bola nielen poslucháčkou slov, ale aj činiteľkou, ako sme sa to učili v našom zlatom veršíku.

Aktivita: Teraz sa naučíme tri zvláštne znaky. Zatvorte pravú ruku do päste a ukážte iba palec. Prvý znak je keď palec smeruje hore, to znamená, že s niečím súhlasíte, je to dobré. Druhý znak je, keď palec smeruje dole. To znamená, že s niečím nesúhlasíte, je to zlé. A tretí znak je, keď palec ide rovnobežne so zemou, a to znamená, že s niečím ani nesúhlasíte ani súhlasíte, ani tak, ani tak. Je to také neurčité.

Teraz vám poviem situáciu a vy mi ukážete čo si o tom myslíte práve jedným z tých znakov. Všetci musíte mať

zatvorené oči a dobre si rozmyslieť čo ukážete, lebo na túto otázku neexistuje jediná správna odpoveď. Potom mi každý vysvetlí, ako to myslel.

Janko prišiel domov zo školy, urobil si úlohy a chcel ísť vonku, hrať sa s kamarátom, pretože sa tak dohodli už skôr. Prišla však za ním jeho mamička a poprosila ho, či by nemohol pokočiarovať malú sestričku, kým spinká. Čo Janko urobí?

Povie mamke, že dnes má veľa úloh, a že nepôjde vôbec von

Zoberie kočiar, ale nebude sa s ním prechádzať, lebo sa budú pri ňom s kamarátom hrať, a keby sa malá zobudila pôjde zavolať mamičku

Pôjde na prechádzku so sestričkou, a prehovorí kamaráta, aby sa prechádzal spolu s ním

Urobí, čo mu povedala mamička, ale je na ňu veľmi nahnevany, že mamka neberie do úvahy, že už mal iný plán

Urobí, čo mu povedala mamička, ale kočiaruje tak zle, že sestrička sa hneď zobudí, a on ju vráti mamke a ide sa spokojne hrať

Po každej odpovedi sa detí opýtajte prečo sa tak rozhodli, čo si o tom myslia a spolu situáciu rozoberte a porovnajte s Miriam a Mojžišom.

Modlitba

- aby Pán Ježiš premenil deti, ktoré Ho nepoznajú
- aby Pán Ježiš dal vytrvalosť viery deťom, ktoré sú premenené
- aby sme boli poslušní Pánu Buhu aj svojím rodičom

Piesne

- Vezmi Pane život môj
- Ježiš, Ty máš meno najkrajšie
- My sme tu všetci jedna rodina

Otázky na opakovanie

1. Čo chcel faraón urobiť s Izraelcami?
2. Aký plán mala mamka?
3. Z čoho bol košík?
4. Ako sa volala riekka?
5. Čo robila Miriam pri rieke?
6. Aké vlastnosti mala Miriam?

Chlapec, ktorý mal 5 chlebov a 2 rybičky

Ján 6,1-15

Budte však činiteľmi slova a nielen poslucháčmi
Jk.1,22

Cieľ

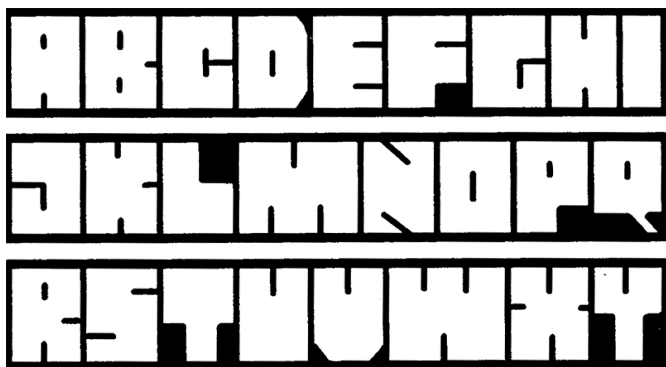
Deti by sa mali chcieť podeliť s tým čo majú. Deti by mali vedieť poslúchať.

Vysvetlivky k textu

Za Ježišových čias mal chlieb ploský a guľatý tvar a pripomínal skôr dnešné arabské chleby „ pitta“ ako klasické pecne. Z múky, soli, oleja, kvásku a vody sa vypracovalo cesto a nechalo sa nakysnúť. Z cesta sa potom vytlačil vzduch a vyformovali sa menšie placky.

Motivácia 1

Deti, naučíme sa čítať a tiež aj písať zvláštnym písmom. Ako základ písma slúžia štvorčeky. Do nich budeme písať, ale písmeno je to, čo zostane. Pozri obrázok, a podľa možnosti si písanie vyskúšaj na cvičný

papier. Potom si to môžete skúšať aj s deťmi. Napríklad si tak každý môže napísať zlatý veršík.

Motivácia 2 - Hra

Hra na čašníka- Dieťa si položí na hlavu nejakú doštičku, alebo iný predmet, ktorý sa pri páde na zem nerozbije. Určí sa prekážková dráha, a meria sa čas, za aký ju dieťa prejde. Keď mu predmet z hlavy spadne začína od začiatku. Pri treťom raze sa mu zmeria čas kde až najďalej prešlo. Niekedy ľudia bežne nosili veci

na hlave, a išlo im to veľmi dobre a rýchlo. Aj v našom príbehu sa všeličo nosilo, roznášalo, či podávalo. Dávajte pozor, a na konci hodiny mi poviete, čo nosil náš hrdina, a či sa mu darilo.

Výklad

Dnes vám porozprávam skutočný príbeh o jednom chlapcovi. Ten chlapec býval so svojimi rodičmi neďaleko krásneho jazera. Jeho otec bol pravdepodobne rybár. Rybári v tom čase chodili na lov rýb loďou a pracovali celú noc. Potom spolu raňajkovali. Mamička im upiekla jačmenný chlieb. Bol výborne chrumkavý, a chlapec ho mal veľmi rád. Chlapec bol asi vo vašom veku, už vedel aj počítať. Aj vy máte radi matematiku? Viete počítať? Kto vie počítať do 10 ? Dobre, tak si teraz niekoho vyskúšam. Niekoho vyvolám dopredu.

Tak ja teraz napíšem nejaké číslo na papier, a ty budeš hádať, čo som napísala. 5 (napísať na presne určené miesto) . Výborne, môžeš si ísť sadnúť. To bolo ľahké, teraz niečo ťažšie. Znova niekoho vyvolám. Aké číslo je toto? 2 Výborne.

Tak dobre počítať ako vy tu, vedel aj náš chlapec z príbehu. Ba on vedel narátať až do 20 ,a až do 50... Bol veľmi šikovný. Raz ráno prechádzalo okolo ich domu veľa ľudí (na papier nakresliť zopár farebných postáv). Zistil, že idú počúvať Ježiša! Môžem ísť tiež? Opýtal sa svojej mamičky. Ak chceš, môžeš , ale zober si niečo so sebou. A potom chlapcovi niečo zabalila do košíka na cestu. Viete čo mu dala? Ja to teraz napíšem, a potom to spolu prečítame (CHLEBOV A RYBY).

Chlapec zobral košík a šiel na výlet okolo jazera za Pánom Ježišom, a už sa veľmi tešil, že Ho uvidí, a že aj on Ho bude môcť počúvať. Našiel Ho na jednom z trávnatých kopcov pri jazere (Nakresliť červenou farbou Ježiša, podľa predlohy). Práve sa rozprával s ľuďmi a hovoril im zaujímavé veci. Hovoril im o Bohu- svojom Otcovi, o tom ako ich má veľmi rád, hovoril im o nebi, a veľa zaujímavých príbehov, ktoré sú napísané v Biblii. Chlapec sa započúval do rozprávania a iba občas si spomenul na svoj košík s jedlom, ale vždy si povedal : ešte chvíľu počkám, až skončí tento príbeh. Medzitým stále prichádzali k Ježišovi ďalší a ďalší ľudia kresliť

ďalších ľudí. Už ich tam nebolo 20 ani 50 ale až 5000. Chlapec na všetkých ani nedoviedel, ale pretože Ježiš stál na kopci, jeho hlas sa niesol ďaleko a všetci Ho počuli. Keď Ježiš dohovoril prišiel k chlapcovi jeden učeník Ondrej, a spýtal sa ho či má niečo jesť. Ale áno, mám tu (povieme to spolu) 5 chlebov a dve rybičky. Nechcel by si sa rozdeliť s Ježišom? Samozrejme, a veľmi rád. Chlapec neváhal a hneď dal svoj košík Ježišovi. Vtedy Ježiš povedal všetkým ľuďom : Posadajte si do trávy, budeme jesť. Oči chlapca sa doširoka otvorili, veď v tom košíku je jedlo len pre jedného. Chlapec sa už, už chcel rozbehnúť k Pánovi Ježišovi, že mu to povie. Vtom zbadal, že sa Ježiš modlí. Aj on sklonil hlavu k modlitbe. Potom pozoroval, ako Ježiš siaha do košíka a vyťahuje chleby a ryby, podáva ich učeníkom a učeníci nosia ľuďom. Každému toľko koľko chce.

Chlapec bol poslušný, a vďaka jeho chlebu a rybám sa všetci ľudia najedli. Pán Ježiš použil jeho ochotu na požehnanie pre mnohých ľudí.

Keď sa všetci najedli, začali sa zbierať odrobiny do prútených košov. (pomocou modelovacej gumy, alebo pastelíny pripevňujem koše dole na obrázku. Na zadnej strane košov sú body, napr. 100, 500, 1000, 200...na každom iné číslo. V záverečnom opakovanom kvíze si deti za správnu odpoveď vyberú jeden kôš, a dostanú body podľa zadnej strany) .Bolo ich dvanásť.

Aj chlapec z tohto príbehu bol nielen poslucháč Ježišových slov, ale aj činiteľ.

Aktivita

Deti si prekreslia vzniknutý plagátik do svojej prekopírovanej predlohy a prerozprávajú celý príbeh.

Modlitba

- aby Pán Ježiš premenil deti, ktoré Ho nepoznajú
- aby Pán Ježiš zmenil naše srdiečka, aby neboli skúpe, ale aby sme sa vedeli podeliť
- aby sme boli poslušní Pánu Buhu aj svojim rodičom

Piesne

- Vezmi Pane život môj
- Ježiš, Ty máš meno najkrajšie
- My sme tu všetci jedna rodina
- Päť chlebov a dve rybičky

Otázky na opakovanie

- Kto je hrdinom príbehu?
- Čo mal chlapec v košíku?
- Koľko ľudí išlo okolo chlapcovho domu?
- Prečo ľudia počuli Pána Ježiša?
- Kto oslovil chlapca?
- O čom hovoril Pán Ježiš?
- O kom hovoril Pán Ježiš?
- Čo povedal chlapec, keď ho pýtali, aby im dal košíček?
- Čo sa stalo s jedlom v rukách Ježiša?
- Čo sa stane s nami, keď sme v rukách Pána Ježiša?
- Koľko košov odrobín pozbierali?
- Koľko ľudí počúvalo Pána Ježiša?

DOSP ELÍ
HRDINOVIA

STARÁ ZMLUVA

DÁVID

Pevný a odvážny

1.Sam 17, 17-58

Keby som kráčal hoci temným údolím, nebojím sa zlého, lebo Ty si so mnou. Žalm 23, 4a

Cieľ

Deti by mali na konci lekcie vedieť, že Pán Boh stojí pri svojich deťoch a že keď sa nachádzajú v ťažkej situácii, tak môžu svoju starosť zveriť na Pána. Neveriace deti by mali počuť, že s Pánom Bohom môžu zažiť neuveriteľné veci, ale musia v Neho uveriť a plne mu pritom dôverovať.

Motivácia 1 – Strom

Rozhovor o poranenom strome. Otázka: Deti, čo sa stane so stromom, ktorý je chorý, poranený? Zvädne, alebo spadne, postupne prestane žiť. Potrebuje niekoho aby mu pomohol. Musí prísť dateľ, ktorý by mu vysekal červíkov z kôry, alebo musí prísť horár a pomôcť mu, aby sa netrúpil. Strom si nevie poradiť sám. Tak ako strom potrebuje niekoho, aby mu pomohol, keď je chorý, aj my potrebujeme niekoho, aby nás zbavil červíkov, ktorý sa nachádzajú v nás, v našom srdci – hriechy. Potrebujeme lekára, Pána Ježiša. Potrebujeme ho poprosiť, aby nám očistil hriechy, inak sa ich nezbavíme a potom keď si príde Pán Ježiš po svoje deti, nebude si nás môcť zobrať k sebe do neba. Keď horár vidí, že drevo zo stromu je už zlé, nemôže ho použiť na výrobu krásneho stola, alebo vzácnejších

vecí, napr. lode. Zoberie ho a dá ho už len spáliť. Keď príde Pán Ježiš po svoje deti, zoberie si len tých, ktorí sú čistí, očistení od hriechu. Tých, ktorí sú poškvrení hriechom, dá spáliť do večného ohňa.

Motivácia 2 – Hra

Hra na obra. Vyberieme 3 deti. Dieťa v strede má zaviazané oči a pri hre nemôže používať svoje ruky. Jeho ruky mu budú nahrádzať ďalšie deti, jedno po pravej, druhé po ľavej ruke. Úlohou dieťaťa v strede je zjesť napr. banán, alebo jogurt, ale tak, že bude navigovať „svoje“ ruka, čo majú robiť. Teda: „ľavá ruka, zober banán. Pravá ruka, ošúp ho. Ľavá ruka, prilož mi ho k ústam.“ a pod. Je to veľká zábava nielen pre účinkujúcich, ale aj deti, ktoré len pozorujú.

Výklad

Deti, ktorý superhrdina z TV sa vám najviac páči? (Otázka najme na chlapcov) Chlapci, ktorého bojovníka máte najradšej? Ja vám dnes porozprávam o jednom bojovníkovi, o ktorom ste ešte asi nepočuli. Bol to obor, najväčší zo všetkých. Ak chcete vedieť o ňom viac, tak pozorne počúvajte.

Izai povedal svojmu synovi Dávidovi: „Nože Dávid, vezmi toto jedlo svojim bratom do tábora. Iste tam nemajú čo jesť, a potrebujú veľa sily aby bojovali s vojskom ako sú Filištínci.“ Filištínci bol národ, ktorý býval neďaleko Izraelcov, ale títo ľudia nepoznali Pána Boha, ani ho neuctievali. Mali svojich vlastných bohov a tým slúžili. Keď prišiel Dávid do tábora, videl ako Filištínci stáli na vrchu z jednej strany a Izraelci oproti nim, na strane druhej. Zrazu Dávid počul silný hlas. Bol to hlas veľkého obra, ktorý vykrikoval na Izraelcov. Na hlave mal bronzovú prilbu, a celý bol oblečený v šupinatom pancieri, ktorý bol veľmi ťažký. Keby ťa do neho obliekli, neviem či by si mohol sa v ňom hýbať. Myslím, že by si sa ani nepostavil. Na nohách mal veľké kovové holene, to boli ako také chrániče, a na pleciah mal bronzový oštep. V ruke mal ohromnú kopiju a mal aj štít ktorý mu niesol jeho nosič. Ten bol možno taký ťažký, že by ho už ani sám neunesol so všetkou svojou výzbrojou. Pozná niekto jeho meno? Počuli ste už niekedy o ňom? Volal sa Goliáš z Gatu. Tento bojovník bol pripravený bojovať s hocikým kto by vyšiel proti nemu. Ale niečo mu vo svojej výzbroji chýbalo. Vieš čo to bolo? Bol to Pán Boh. **Aj keby mal neviem akú perfektnú výzbroj, ak človek nemá Pána Boha pri sebe, tak nikdy nie je isté že vyhrá. Pán Boh chce stáť pri svojich deťoch v každej situácii, nech sa deje čokoľvek a je pripravený zasiahnuť do akéhokoľvek boja.**

Keď Dávid prišiel za svojimi bratmi, počul aké nepekne slová používa Goliáš aby čo najviac vyprovokoval Izraelský ľud. Keď Dávidovi bratia videli, že Dávid sem prišiel, hnevali sa, lebo Dávid bol ešte malý a nemal tam čo robiť. Kráľ Izraelcov, Saul, však sľúbil, že ten kto bude

bojovať s Goliášom, dá mu veľké bohatstvo a dokonca mu dá aj svoju dcéru za ženu. Bola to veľká motivácia, ale nikto sa neodvážil bojovať s týmto veľkým obrom.

Dávid prišiel pred kráľa Saula a povedal mu: „Ja budem bojovať s týmto veľkým obrom Goliášom. Nech sa nikto nebojí, ja ho premôžem.“ Saul ho však len vysmial: „Ty? Ved' ty si ešte len dieťa, ako by si ty mohol poraziť takého bojovníka ako je on.“ Dávid mu odpovedal: „Som pastierom na poli, raz sa stalo, že prišiel k stádu lev a chcel zožrať jednu z mojich oviec. Ja som sa však naňho oboril a bil som ho, až dakedy nezomrel. To isté sa stalo aj s medveďom, holými rukami som ich oboch zabil. Tento Goliáš, bude ako jeden z nich. Zomrie, lebo urážal Boží národ.“ Skadiaľ mal Dávid takú odvalu? Myslíte si, že Dávid mal v sebe magickú moc, že porazil všetko čo mu prišlo do cesty? Nie, nemal, ale mal to, čo Goliášovi chýbalo, a to vieru v Pána Boha. Dávid veril, že Pán Boh mu pomôže zabiť Goliáša. ***Dávid bol Božím dieťaťom, a Pán Boh stál pri ňom aj v tejto ťažkej situácii pred obrom. Pamätaj si, že vždy keď ti je ťažko, môžeš prísť za najsilnejším bojovníkom aký existuje a tým je Pán Boh. Pre Neho neexistuje, nič čo by nevedel poraziť, alebo by nevedel vyriešiť. On je jediný, kto môže poraziť bojovníka ako je diabol.***

Saul vypočul Dávida, a tak ho obliekol do vojenského brnenia. Dal mu na hlavu prilbu a navliekol mu pancier. Dávid si pripásal meč, ale keď chcel urobiť krok, nevládal. Všetko to brnenie na ňom bolo veľmi ťažké a tak sa rozhodol, že pôjde bez neho. Zobral si palicu a 5 hladkých kamienkov a prak a vybral sa za Goliášom. Viete si to predstaviť, ísť bojovať s Goliášom s 5 kamienkami, keď on bol tak dobre chránený? ***Dávid vedel, že Pán Boh môže urobiť aj nemožné a že mu pomôže zabiť ho.***

Keď prišiel Dávid ku Goliášovi, čo myslíte ako Goliáš reagoval? Goliáš sa začal smiať. Ved' prečo aj nie, prišiel za ním malý chlapec s kamienkami vo vrecku. Smial sa: „Či som ja pes, že ideš na mňa s palicou?“ Počúvajte, čo mu Dávid odpovedal: (vezmite si bibliu do ruky, a čítajte 45 verš, aby deti vedeli, že toto nie je vymyslený príbeh, ale ozajstný príbeh napísaný v biblii) Ty prichádzaš ku mne... ***Dávid vedel, že Pán Boh je pri ňom, že čokoľvek sa stane, bude pri ňom stáť. Ak sa bojíš, alebo sa nachádzaš v ťažkej situácii, ver Pánu Bohu, že ťa zachráni. Pán Boh pomáha svojim deťom, keď sú v ťažkej situácii. Dôveruj mu, že stojí pri tebe, tak ako to urobil aj Dávid.***

Dávid siahol rukou do vrecka, kde si odložil kamienky. Jeden z nich vybral, vložil si ho do praku a vystrelil. Viete čo sa stalo? Kameň trafil Goliáša rovno do čela a Goliáš sa zrútil na zem. Dávid prišiel k nemu, vybral jeho meč, a vlastným mečom ho zabil. Toto môže dokázať jedine

naš Pán Boh. ***Aj ty s Ním môžeš zažiť neuveriteľné zážitky, len Ho potrebuješ prijať do svojho srdca, prijať Ho ako svojho kráľa nad svojim životom. Pán Boh ti chce ukazovať vo svojom živote, aký je mocný, tak ako to ukazoval aj Dávidovi. Dávid mu dôveroval a Pán Boh mohol konať. Dovoľ Mu to aj ty dnes.***

Keď Filištínci videli, že Goliáš je mŕtvy, dali sa na útek a Izraelci išli za nimi. Izraelci zvíťazili túto bitku, ale nie preto, že boli takí silní, ale preto, že Pán Boh stál pri nich.

Aktivita

Predstav si, že si sám doma, a vonku začne veľká búrka, čo spravíš? Mnohí z vás sa asi budú báť. Zájdete pod perinu? Alebo budete volať rodičov, kedy sa vrátia domov? Áno, to je samozrejmé, ale to ťa strachu nezbaví. Ak veríš v Pána Boha, pomodli sa modlitbu, aby ti Pán Boh zobral tvoj strach. Pán Boh ti môže dať neuveriteľný pokoj, aký len On môže dať. Pán Boh stojí pri svojich deťoch, a chce sa starať o nich v každej situácii.

Modlitba

Vďaka za to, že Pán Boh stojí pri svojich deťoch v každej chvíli prosba o pomoc v ťažkej chvíli (môžeme sa detí spýtať či sa niečoho boja, a modliť sa za to spoločne)

Piesne

Zlož svoju starosť na Pána
Ježiš na srdce ti klope
Kráľovi kráľov

Otázky na opakovanie

1. Prečo poslal Izai Dávida k svojim bratom do tábora?
2. Ako sa volal veľký bojovník, obor?
3. Prečo kráľ Saul nechcel pustiť Dávida za Goliášom?
4. Čo si zobral Dávid na boj proti Goliášovi?
5. Ako reagoval Goliáš, keď videl Dávida?
6. Odkiaľ mal Dávid takú odvahu ísť bojovať proti Goliášovi?
7. Ako Dávid zabil Goliáša?
8. V ktorej situácii Pán Boh nebude stáť pri svojich deťoch? (vysvetlite deťom, že neexistuje žiadna situácia, pri ktorej by Pán Boh svoje dieťa opustil)

Milujúci nepriateľov

1S 24,1-23

Nikomu sa neodplácajte zlým za zlé; starajte sa o dobré pred všetkými ľuďmi. R 12, 17

Cieľ

Deti by si mali uvedomiť, že Pán Boh chce, aby ako Dávid milovali nepriateľov a neodplácali sa zlým za zlé.

Motivácia 1 – Strom

Akú úlohu majú korene stromu? Dodávajú výživu celému stromu. Strom musí byť dobre zakorenený, aby mohol rásť a prinášať ovocie. Potrebujeme byť zakorenený v Pánovi Ježišovi – veriť v Neho, aby sme prinášali ovocie – mysleli a konali podľa Jeho vôle.

Motivácia 2 – Hra

Postavte dve stoličky operadlami proti sebe a nechajte medzi nimi medzeru. Na zem pod stoličky natiahnite povraz tak, aby ležal pod stredom sedacích plôch a končil

presne medzi prednými nohami stoličiek. Dvaja hráči sa posadia na stoličky, oprú sa chrbtom o operadlo, dvihnú nohy zo zeme a ruky položia na kolená. Na písknutie rozhodcu vyskočia zo stoličky, utekajú v smere hodinových ručičiek okolo stoličiek tak aby sa ich nedotýkali, a keď si sadnú znova na svoju stoličku, rýchlo sa ohnú potiahnu povraz. Vyhráva ten, kto prvý potiahne povraz.

Výklad

Pamätáte sa ako sa volal muž, ktorého porazil Dávid? Goliáš. Dávid zvíťazil nad veľmi silným a veľkým bojovníkom, aj keď bol oproti nemu postavou maličký, lebo poslúchal Pána Boha a On mu pomohol poraziť nepriateľa. Goliáš bojoval za Filištíncov, ktorí boli nepriateľmi Izraelcov. Ako sa volal kráľ, ktorý viedol Izraelcov? Saul. A kráľ je najväčší človek v národe, ktorý očakáva, že ho ľudia budú poslúchať a oslavovať. Lenže, keď Dávid vykonal taký hrdinský čin, tak ľudia začali viac oslavovať jeho. **Saulovi sa to však nepáčilo a začal žiarliť na Dávida.** Spomínate si, kedy ste aj Vy žiarlili – zlostilo Vás, že ostatných zaujíma viac niekto iný ako Vy? Napríklad ste mohli mať takýto pocit, keď sa Vám narodil súrodenec, alebo keď v škole pochválili spolužiaka a Vás nie, aj keď ste možno rovnako dobre zvládli úlohu.

Saul chcel preto zabiť Dávida, ktorý o tom vedel a preto sa skrýval. Stal sa Dávidovým nepriateľom, aj keď si ho predtým vybral ako svojho pomocníka a zbrojnoša (sluha starajúci sa o pánovu výzbroj). Bol v horských pevnostiach Én-Gedí. Keď sa o tom Saul dozvedel hneď si vybral tri tisíc mužov a išiel hľadať Dávida východne od Skál kozorožcov. Keď prišiel k ovčím košiarom kde bola aj jaskyňa vošiel dnu na potrebu. Pripomínajú Vám ovčie košiare niečo v súvislosti s Dávidom? Predtým, než sa stretol so Saulom bol pastierom oviec. Nevieme, či Saul vošiel do jaskyne sám, alebo tam s ním išiel aj niekto z tohto množstva mužov, ktorý boli s ním. Ale určite nepredpokladal, že práve v jaskyni bude Dávid, ktorého išiel hľadať, aby ho zabil. A práve v najzadnejšom kúte tejto jaskyne sa skrýval

Dávid aj so svojimi mužmi. Teraz mal Dávid jedinečnú príležitosť zabiť svojho prenasledovateľa Saula, ktorý o tom vôbec netušil a v tejto chvíli nebol pripravený na útok. Čo si myslíte, zaútočil Dávid na Saula? Nie. Pretože miloval a poslúchal Pána Boha a vedel, že Hospodin chce aby miloval aj Saula, hoci ho prenasledoval, aj keď nemal prečo. **Aj od Teba Pán Boh chce, aby si miloval svojich nepriateľov.**

Keď v tej jaskyni, kde bola určite tma rozpoznal Saula asi len cez lúče slnka, ktoré vnikali dnu pravdepodobne sa preľakol, lebo asi tiež nečakal, že tam príde Saul. Muži, ktorí boli s ním nabádali Dávída, aby ho zabil, že teraz ma jedinečnú šancu, ako sa pomstiť svojmu nepriateľovi, pretože Saul sa ho už raz pokúsil zabiť. Ale Dávid im odpovedal takto: /prečíta z Biblie jedno z detí 7 verš/ „**I povedal svojim mužom: Hospodin ma uchovaj, aby som sa dopustil niečoho takého proti svojmu pánovi, pomazanému Hospodinovi, a vzťahol ruku na neho, ved' on je pomazaný Hospodinov.**“ Dávid len odrezal cíp zo Saulovho pláštá. Keď vyšiel Saul von z jaskyne, hneď za ním vyšiel aj Dávid, ktorý mu vzdal úctu ako svojmu kráľovi. Povedal mu, že práve teraz mal možnosť zabiť ho, ale neurobil to. Tak sa ho spýtal prečo ho prenasleduje, keď mu nič zlé neurobil. A nechal rozhodnutie na Hospodina, aby potrestal Saula a Dávída vyslobodil od Saulovho prenasledovania. Vieš o niekom, kto Ťa za niečo nenávidí, alebo Ty kvôli niečomu niekoho nenávidíš? Nenávisť je hriech, ktorá sa Pánu Bohu nepáči a nechce, aby sme sa mi odplácali druhým zlým za zlé, aj keď nám sa to zdá byť spravodlivé. Pán Boh nenávidí hriech, ale miluje hriešnika. A tak je v jeho rukách, aby spravodlivo potrestal toho, kto robí alebo rozmýšľa zle, ale od Teba chce, aby si ho mal rád, lebo aj On ho má rád.

Keď Saul počul slová Dávída a uvedomil si čo sa stalo začal plakať. Uvedomil si a povedal to aj nahlas Dávidovi, že je spravodlivejší ako on. Uvedomil si, že on robil Dávidovi zle a Dávid chcel pre neho len dobre. A prial mu, aby sa mu za to Hospodin odplatil dobrým. Vedel, že ďalším kráľom Izraela bude Dávid a tak od neho chcel, aby mu prisahal, že nezničí jeho potomstvo a nevyhladí jeho meno. Aj teraz mal príležitosť Dávid pomstiť sa Saulovi. Nemusel súhlasiť s jeho návrhom a mohol sa odplatiť jeho deťom. Ale Dávid prisahal Saulovi. **Tak ako si Saul priznal svoju vinu, tak aj Ty potrebuješ vyznať Pánu Bohu svoje hriechy**, aj tie, o ktorých sme hovorili na začiatku – žiarlivosť, nenávisť. Ak ich budeš ľutovať a budeš poslúchať Pána Boha ako ho poslúchal Dávid Pán Boh Ti dá silu milovať nepriateľov. A aj keď sa ti to teraz zdá byť ťažké a nespravodlivé Hospodin Ťa v nebi odmení za vernosť a poslušnosť, ako odmenil Dávída, že ho uchránil od Saula, pripravil mu miesto kráľa a ukázal pred všetkým Saulovo zlyhanie.

Aktivita

Deti si odstrihnú kúsok látky z nepotrebnnej látky, odevu, kde si fixami napíšu text zlatého verša a keď im niekto urobí niečo zlé a budú sa mu chcieť pomstiť, tak im to pripomenie, že majú milovať nepriateľov.

Modlitba

- prosba o odpustenie hriechu žiarlivosti a nenávisť
- prosba za silu milovať nepriateľov
- vďaka, že Pán Boh má pripravenú odmenu pre svoje deti

Piesne

- Kráľ Dávid usilovne čítal Písmo Sväté
- Pýtala sa žabky žabka
- Pôjdem, pôjdem za Ježišom

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volal muž, ktorý prenasledoval Dávída?
2. Čo urobil Dávid Saulovi v jaskyni?
3. Páči sa Pánu Bohu ak sa chceme pomstiť niekomu, kto nám urobí zle?
4. Prečo Dávid dokázal milovať svojho nepriateľa?
5. Čo si uvedomil Saul, keď ho Dávid nechal žiť?

Doplňková aktivita - pracovné listy
1 pre staršie deti – vylúštiť verš 1S 24,14 priradzovaním písmen k obrázkom
2 pre mladšie deti – vymalovať obrázok

Túžiaci postaviť chrám

2. Sam 7, 1-17

Ale ako nebesá prevyšujú zem, tak moje cesty prevyšujú vaše cesty a moje myšlienky vaše myšlienky. Iz 55, 9

Cieľ

Deti by mali pochopiť, že do ich života má čo povedať samotný Pán Boh, že im chce pomáhať v živote, v ich rozhodovaní a že ich túžby nemusia byť v súlade s Božou vôľou, ale Pán Boh môže mať pre nich pripravené niečo úplne iné.

Motivácia 1 – Strom

Deti, čo sa vyrába zo stromov? Strom nám ponúka drevo, a z dreva sa dajú robiť mnoho vecí, ako napríklad domy, lode, nábytok a iné veci. Každý strom sa môže použiť na niečo iné. Predstavte si, že Pán Boh presne vie, ktorý strom sa na čo použije, On presne vie, ktorý strom je najlepší a výrobu lode, a ktorý napríklad na výrobu papiera. To mi pripomína, že takto je to aj s nami. Pán Boh presne vie, čo je pre Teba najlepšie. Nieкто z Vás bude možno lekár, nieкто učiteľ, nieкто možno bude robiť vo veľkej firme atď. Pán Boh už má s Tebou plán, ktorý je ten najlepší pre Teba. Ak chceš vedieť aký je to plán, stačí ak sa Ho to spýtaš. Možno Ti to nepovie hned' v modlitbe, keď sa budeš modliť, možno Ti to ukáže po rokoch, keď sa budeš musieť

rozhodovať, na akú školu pôjdeš, ale Pán Boh chce aby si sa to dozvedel, a aby si nasledoval Jeho plán s Tebou.

Motivácia 2 – Hra

Elektrika – deti sedia v dvoch radoch, otočení chrbtom k sebe, pochytaní za ruky. Ich počet v radoch je rovnaký. Vedúci hádže mincu. Ak padne hlava, deti sediace ako prvé posielajú znamenie stisnutím ruky susedovi, až kým signál nepríde k poslednému hráčovi, ktorý musí zobrať určitý predmet, položený vedľa neho. Ak ho chytí skôr ako druhé družstvo, vyhráva a každý z hráčov sa posúva o jedno miesto dopredu. Ak padne znak na minci, signál sa nepodáva. Ak však deti pustia aj tak signál, musia sa posunúť každý o jedno miesto dozadu (teda posledný prichádza na prvé miesto). Vyhráva to družstvo, ktoré si vymení všetky miesta, a prvý hráč je znova na svojom pôvodnom mieste.

Výklad

Deti, viete kde býva Pán Boh? V biblii sa píše, že Jeho domov je v nebi, a že si raz vezme tam všetkých ľudí, ktorí v Neho veria k sebe do neba. Ale biblia tiež hovorí, že Pán Boh býva v každom srdiečku, ktoré Ho miluje a počúva Ho. Ak si už uveril v Pána Boha, On prebýva aj v Tvojom srdci. Nie je to úžasné, že aj ty môžeš byť domovom samotného Boha?

V dobe, keď žil kráľ Dávid to však bolo trochu inak. Izraelci mali veľkú truhlu, ktorú volali truhla zmluvy. Pán Boh im sám nariadil, aby túto truhlu nosili stále so sebou, že táto truhla je znamením, že Pán Boh je s nimi, a že On bude prebývať v tejto truhle. K tejto truhle nemohol prísť hocikto, mohol k nej chodiť len kňaz. Pre Izraelcov to bolo veľmi vzácna truhla, ktorá symbolizovala prítomnosť Pána Boha.

Raz prišiel k Dávidovi jeho dobrý priateľ Nátan. Ten mu povedal, aby vystaval nejaký pekný chrám, kde by umiestnili túto truhlu. Nátan mu povedal: „**Kráľu pozri, veď ja bývam v takom krásnom dome, a truhla Božia je v len akomsi stane, mal by si vystavať chrám kde bude truhla Božia umiestnená, aby tam bol jej príbytok.**“ Táto myšlienka sa určite páčila aj Dávidovi. Bolo na tom niečo zlé, čo chceli títo muži urobiť? Určite nie. Ale Pán Boh mal iný plán. Pán Boh má aj s Tvojim životom plán, chce aby si niečo v živote spravil, a preto je dobré ak sa budeš Pána Boha pýtať, čo chce aby si v živote robil, On ti to určite ukáže. Ale ak nebudeš mať záujem pýtať sa Pána Boha na tieto otázky, nedozvieš sa to.

Pán Boh mal iný plán kto Mu tento chrám vystavia. Pán Boh povedal Nátanovi: „Nie ty, Dávid, ale Tvoj syn mi vystavia chrám, Ja budem s ním a neodopriem mu na svojej milosti. Ak sa previní voči mne, potrestám ho, ale Tvoj syn bude ten, kto mi vystavia príbytok.“

Čo si myslíte deti, čo by sa stalo, keby Dávid aj tak začal stavať chrám? Myslí si, že by sa mu to veľmi nedarilo, možno by ho aj vystaval, ale určite

by mu išla práca zle, možno by sa mu nedarilo, možno by nemal dostatok materiálu na to, aby postavil chrám. Ak robíme v živote niečo, čo od nás Pán Boh nechce, tak On to nepožehná. Nebude sa nám v tom dariť. Preto je veľmi dôležité, aby si aj ty vedel, čo od Teba Pán Boh chce, aby Ťa v tom mohol požehnať.

Čo si myslíte, ako na to reagoval Dávid? Poslúchol Pána Boha, nezačal stavať chrám, aj keď by to možno sám chcel. Bol veľmi vďačný, že Pán Boh si vybral práve jeho syna, ktorý mu ten chrám vystaví a tešil sa aj z toho, že Pán Boh mu sľúbil, že bude jeho syna požehnať. *Takúto radosť ako mal Dávid, a istotu môžu zažívať len Božie deti. Ak si ty ešte neuveril v Pána Ježiša, môžeš to spraviť hocikedy. Pán Boh sa chce o Teba starať a chce aby si bol v živote šťastný. Ale ten jediný správny návod má On, preto mu dôveruj a pýtaj sa Ho, čo má On pre Teba pripravené.*

Aktivita

Povedzte mi deti, čo by ste robili, ak by Vaši rodičia boli obaja lekári, a chceli od Vás, aby aj vy ste sa stali lekárom. Vy však viete, že Pán Boh nechce, aby ste boli lekárom, ale chce možno aby ste pracovali niekde na škole. Čo si myslíte, koho je lepšie počúvať, rodičov alebo Pána Boha? (pri starších deťoch môžete rozvinúť debatu o tom, ako sa môžu dopracovať k odpovedi od Pána Boha, a čo by sa stalo, keby radšej počúvali rodičov a pod.)

Modlitba

- aby sme poznali Božiu vôľu
- aby sme chceli poslúchať Pána Boha
- vďaka za to, že Pán Boh má s nami plán a chce pre nás len to najlepšie

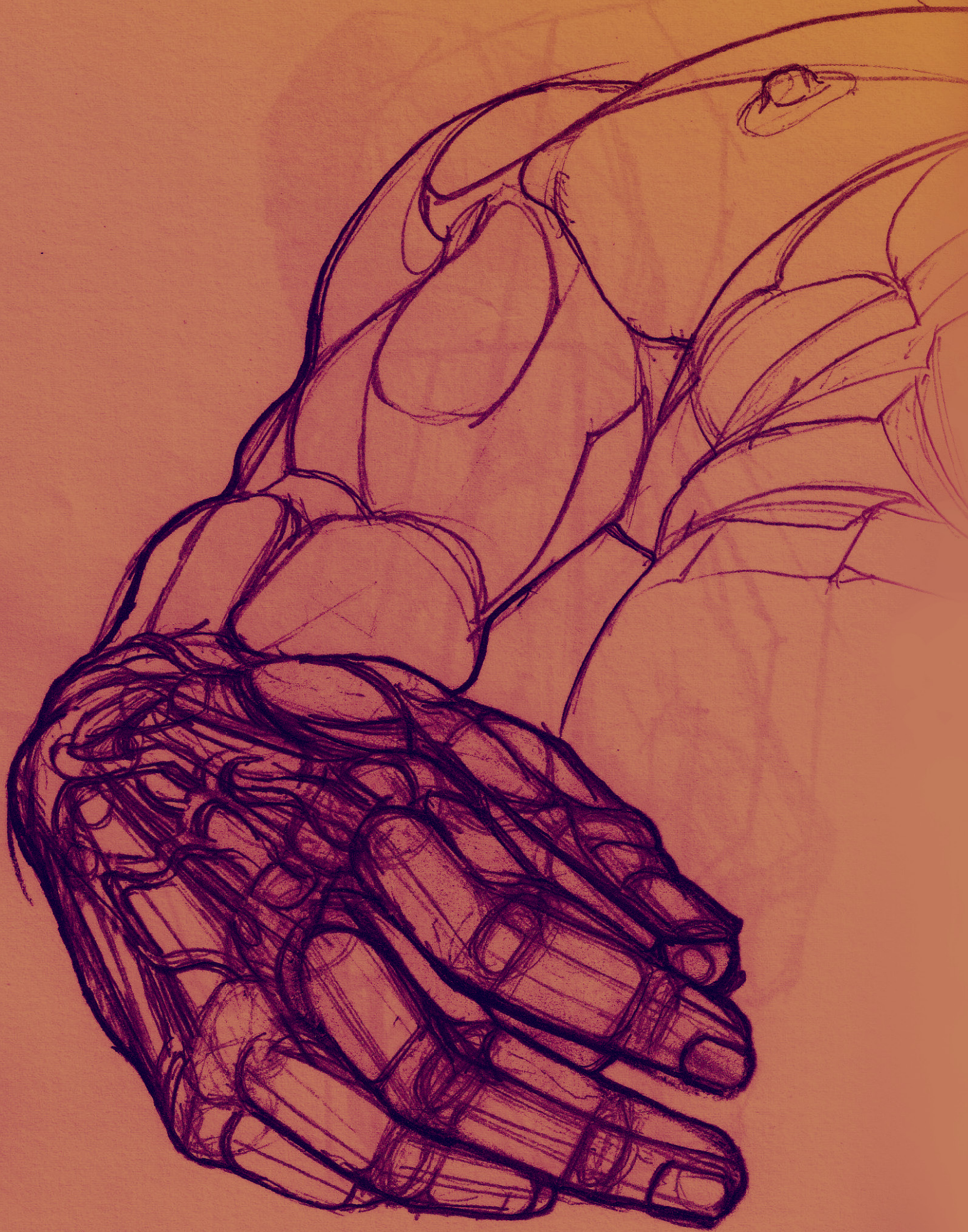
Piesne

- Pýtala sa žabky žabka
- Kráľovi Kráľov
- Viem že Pán Boh o mne všetko vie

Otázky na opakovanie

1. Kde je domov Pána Boha?
2. Kde prebýval Pán Boh za čias kráľa Dávida?
3. Čo kázal Nátan urobiť Dávidovi?
4. Prečo Dávid nevystaval chrám Pánu Bohu?
5. Kto mal vystavať chrám?
6. Povedzte dnešný veršik!

Protíľahlý obrazok > Dávidova ruka podľa Michelangela, Použitá kresba »Tom Flint & Peter Stanyer/ Anatomy for the Artist -The Dynamics of the Human Form

Hrdinská veľkodušnosť

2Sam 9,1-13

Hospodin je dobrotivý voči všetkým, Jeho milosrdenstvo sa rozprestiera nad všetko jeho stvorenie. Žalm 145,9

Cieľ

Deti by mali vedieť, že Pána Boha teší naša veľkodušnosť vo vzťahoch s ľuďmi okolo nás, pretože Jeho veľkodušnosť a milosrdenstvo sa rozprestiera nad všetko Jeho stvorenie.

Vysvetlivky k textu

Pojem slova veľkodušnosť znamená veľkorysosť, dopriať niekomu niečo, niečo odpustiť. Pojem slova milosrdenstvo znamená prejaviť niekomu súcit, zľutovanie, zmilovanie. Kráľ Dávid kým sa stal kráľom bol dlhé roky prenasledovaný kráľom Saulom. Pred úkladmi Saula zabiť ho v jednom momente ho zachránil Jonatán, syn kráľa Saula, ktorý bol aj jeho priateľom. Kráľ Dávid sa rozhodol preukázať milosrdenstvo Mefibošetovi z úcty k priateľstvu s Jonatánom, ale môžeme tiež povedať, že aj z úcty ku kráľovi Saulovi, ktorý bol napriek všetkému Bohom pomazaný kráľ.

Motivácia 1

Deti sa postavia do kruhu a rozkročia nohy tak, aby sa navzájom dotýkali zo susedom.

Doprostred sa hodí lopta. Úlohou každého je ubrániť rukami svoju bránku (priestor medzi nohami) pred gólom, ale zároveň dať gól ostatným hráčom. Deti upozorníme, že lopta sa musí po zemi kotúľať, aby sme si s ňou netrafilí do hlavy. Každý má možnosť dostať iba 3 góly, inak z hry vypadáva. Ak príde k okamihu, že niekto už dostal 3 góly a mal by z hry vypadnúť, môžeme ponúknuť ostatným hráčom preukázať svoju veľkodušnosť tým, že ak chcú môžu darovať jeden zo svojich voľných gólov tomuto hráčovi, aby mohol v hre pokračovať ďalej. Je to však na dobrovolnosti. Ak sa nik nenájde, hráč musí z hry odísť.

Motivácia 2

Raz, keď zmrzlinové poháre ešte neboli také drahé, vošiel do cukrárne asi desaťročný chlapec a posadil sa za stôl. Čašníčka pred neho postavila pohár vody. „Koľko stojí zmrzlinový pohár?“ – „Päťdesiatpäť centov,“ odpovedala čašníčka. Chlapec vytiahol z vrečka za hrst drobných a začal ich rátať. „A koľko stojí obyčajná zmrzlina?“ vypytoval sa ďalej. Aj pri ostatných stoloch si ľudia chceli objednať a čašníčka začala byť netrpezlivá. „Tridsať centov,“ odvetila ostro. Malý chlapec znovu prerátal svoje drobné. „Dám si len zmrzlinu,“ rozhodol sa nakoniec. Čašníčka priniesla zmrzlinu, položila na stôl účet a odišla. Chlapec zjedol zmrzlinu, zaplatil pri pokladni účet a odišiel. Keď sa čašníčka vrátila utrieť stôl, zostala zarazená. Vedľa prázdneho

pohára bolo starostlivo uložených pätnásť centov – jej prepitné.

Výklad

Kráľ Dávid zamyslene sedí a rozmýšľa nahlas. „Bol to pre mňa síce deň víťazstva; deň, keď skončili tie dlhé roky môjho prenasledovania kráľom Saulom, ale aj tak som sa nedokázal úplne radowať. Ved' zomrel kráľ, Bohom pomazaný muž a tiež zomrel jeho syn Jonatán. Môj priateľ Jonatán.“ Takto spomínal kráľ Dávid na udalosti posledných dní, keď ho zrazu niečo napadlo. „Možno ešte niekto žije z jeho rodiny. Musím to hneď zistiť, aby som mu mohol preukázať milosrdenstvo.“ A naozaj v dome Saula bol sluha Cíba, ktorého predvolali pred kráľa. Od neho sa kráľ Dávid potom dozvedel, že Jonatán mal syna, ktorý sa volá Mefibošet a ktorý je chromý na obe nohy. Sluha tiež vedel, kde sa Mefibošet teraz nachádza. Keď to všetko kráľ počul, hneď poslal po Mefibošeta, pretože tak veľmi túžil preukázať mu milosrdenstvo. Mefibošet však išiel ku kráľovi plný obáv a strachu. Rozmýšľal: „Čo asi odo mňa kráľ môže chcieť? Určite to nebude nič dobré. Ved' môj dedko, kráľ Saul, ho dlhé roky prenasledoval a chcel do dokonca aj zabiť.“ Keď Mefibošet predstúpil pred kráľa Dávida, padol na tvár a poklonil sa mu. Tiež mu povedal, že je jeho sluhom. Bolo však úplne neuveriteľné, čo mu kráľ povedal. Vraj sa nemusí ničoho báť, pretože mu chce preukázať milosrdenstvo. Chce mu prejaviť svoju veľkodušnosť tým, že mu dá späť dom a pole po Saulovi a dokonca,

že chce, aby s ním jedol pri kráľovskom stole až do konca jeho života. Mefibošet toto vôbec nečakal. Ešte raz sa kráľovi Dávidovi poklonil a povedal, že ktože on je, iba služobník a nič viac. Ale kráľ Dávid chcel preukázať Mefibošetovi svoje milosrdenstvo. Chcel mu vo svojej veľkodušnosti dať poznať, že sa naňho a jeho rodinu nehnevá. Práve naopak záleží mu na nej a túži sa o ňu postarať, aby jej nikdy nič nechýbalo. A dokonca dal Mefibošetovi jedno z najväčších privilégii a to sedieť každý deň za jeho kráľovským stolom spolu s jeho synmi.

Tento hrdinský skutok veľkodušnosti kráľa Dávida mi však pripomína ešte hrdinskejší skutok veľkodušnosti a to voči mne i tebe. Skutok toho najväčšieho hrdinu, ktorým je Pán Ježiš.

On napriek tomu, že každý z nás si zaslúžil trest za náš hriech sa rozhodol tento trest vziať na seba a to smrťou na kríži. A tak nám veľkodušne, vo svojom

milosrdenstve dal odpustenie a večný život. A ako Mefibošet vedel, že pre všetko to zlé čo urobila jeho rodina kráľovi Dávidovi si zaslúži odsúdenie, uveril kráľovi Dávidovi, že naozaj mu chce toto všetko dať a samozrejme sa rozhodol to aj prijať. A tak isto aj ty, ak si uvedomuješ, že robíš v živote zlé veci, za ktoré si zaslúžiš trest, potrebuješ sa rozhodnúť a dôverovať Pánovi Ježišovi, že On vo svojom milosrdenstve ti odpúšťa, ak ho o to prosíš a tiež môžeš mať istotu, že sa stávaš Jeho dieťaťom, ktoré má to privilégium, že už teraz máš pripravené miesto v nebi, pri Jeho stole, kde s Ním budeš stolovať naveky.

Dôležité je však tiež naučiť sa, že tak ako Pán Boh preukazuje svoju veľkodušnosť tebe a každému z nás, tak aj my sa máme správať k ľuďom okolo nás veľkodušne a milosrdne.

Aktivita

Nech deti skúsia nakresliť obrázok so situáciou ako niekomu prejavujú svoju veľkodušnosť. Pomôžte im s možnými situáciami. Prípadne, nech skúsia nakresliť situáciu z príbehu na začiatku – príbeh chlapca so zmrzlinou.

Modlitba

- vďaka za Božie milosrdenstvo skrze obeť Pána Ježiša
- prosba, aby bolo v srdci detí potvrdzovaná istota, že ak prijali Božie milosrdenstvo, tak sú Božie detky
- prosba, aby sme vedeli prejavovať veľkodušnosť ľuďom okolo nás

Piesne

- Má Pán Ježiš má mňa rád
- Kráľ Dávid
- Boh ľúbi ma

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volal Kráľ, ktorý bol dedkom Mefibošeta?
2. Ako prejavil kráľ Dávid svoju veľkodušnosť?
3. Kto prejavil tú najväčšiu veľkodušnosť nám?
4. Čo urobil a čo nám dal Pán Ježiš?
5. Komu mám ja prejavovať svoju veľkodušnosť?
6. Ako napr. môžem ja preukázať niekomu svoju veľkodušnosť?

NEHEMIÁŠ

Kajúci pred Bohom

Neh 1,1-11

Ak vyznávame svoje hriechy, On je verný a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od všetkej nepravosti. 1J 1, 9

Cieľ

Deti by mali pochopiť význam modlitby a pokánia vo svojom živote. Taktiež by mali vnímať, že je potrebné poprosiť o odpustenie, ak niekomu ublížili – ľuďom okolo seba i vo vzťahu s Pánom Bohom. Deti by mali chápať aj potrebu odpustenia, keď niekto ublížil im samotným.

Vysvetlivky k textu

Nehemiáš bol pohárnikom perzského kráľa Artaxerxa I. /465 – 424 pred Kristom/ a mal teda výsadné postavenie. Ako kráľovský čašník mal voľný prístup ku kráľovi a pre svoje schopnosti a vernosť v službe sa stal jeho priateľom a radcom. Napriek svojmu postaveniu nezabudol na Pána Boha a ani na židovský národ. Stále sa zaujímal o Jeruzalem a jeho situáciu, hoci bol v cudzej krajine. Keď od niekoľkých mužov z Judska počul, v akej bezútešnej situácii sa mesto nachádza, veľmi sa ho to dotklo. Jeho obyvatelia pociťovali nedostatok a boli v neľahkej situácii. Jeho obnova narážala na mnohé prekážky a väčšina mestských múrov bola stále zvalená. Nehemiáša to natoľko trápilo, že

nedokázal ani jesť a ani piť. Útočisko hľadal u Pána Boha. Vyznával mu svoje vlastné hriechy, ako aj hriechy celého národa. Zároveň Ho prosil, aby nezabudol na svoj ľud, ale priznal sa k nemu. Takto sa k Bohu utiekal v pokání a vo viere, že splní svoje zaslúbenia. Zároveň sa rozhodol, že poprosí kráľa o pomoc a prosil Boha, aby našiel uňho zľutovanie.

Kráľ mu dovolil, aby sa vrátil do svojej vlasti a vymenoval ho tam za miestodržiteľa. Aj napriek veľmi silnému odporu obnovil spolu s ďalšími Židmi za 52 dní jeruzalemské hradby. Následne sa Židia zaviazali dodržiavať prikázania tak, ako to od nich požadoval Zákon.

Je zrejmé, že Nehemiáš bol mužom modlitby a činu, ktorý pomoc a posilnenie hľadal u Pána Boha.

Motivácia 1

Krátky rozhovor o tom, ako sa deti cítia, keď majú nejaké problémy, resp. či poznajú niekoho takého vo svojom okolí, aké to asi pre neho môže byť a čo v takejto situácii môžu urobiť. Konkrétny príklad je na výbere učiteľa podľa toho, nakoľko pozná deti a vie, s čím zápasia.

Možné alternatívy: dieťa si nerozumie so spolužiakmi, niekto mu v škole robí zle, pohádalo sa so súrodencami, rodičia sú naň nahnevani, rodičia si medzi sebou nerozumejú a dieťa sa pre to trápi.

Motivácia 2

Hra na telefón

Deti si jedno druhému hovoria pošepky jedno slovo. Posledné dieťa povie, čo počulo a dieťa, ktoré začínalo, prezradí, akým slovom sa začínalo.

Hoci si niekedy medzi sebou nerozumieme, alebo nepochopíme, čo a ako to ten druhý myslel, predsa si môžeme byť istí, že Pán Boh počuje naše modlitby a správne im aj rozumie.

Výklad

Peter sa zo školy vrátil veľmi smutný. Len nedávno sa presťahovali so svojimi rodičmi a chýbali mu spolužiaci a priatelia, ktorých mal v starej škole. Taktiež mu veľmi chýbali starí rodičia, u ktorých zvykol tráviť skoro každý víkend. Jeho ocko však dostal novú prácu, a tak sa celá rodina musela presťahovať. „Ešte šťastie, že mám mobil,“ pomyslel si. „Môžeme si s kamarátmi zavolať a rodičia slúbili, že ich pôjdeme niekedy pozrieť.“ Peter sa už nevedel dočkať, aké novinky mu povedia. Veľmi sa tešil aj na to, kedy pôjdu navštíviť starých rodičov.

Niečo podobné kedysi zažil aj muž, ktorý sa volal Nehemiáš. Býval ďaleko od svojej rodnej krajiny a domov mu veľmi chýbal. V novej krajine sa stal kráľovským pohárnikom. To znamená, že bol niečo ako čašník a obsluhoval samotného kráľa! Možno si poviete – ako dobre mu bolo! Ved' sa stretával so samotným kráľom a veľa času trávil na kráľovskom

dvore! Kto by nechcel niečo také? ***A predsa Nehemiáš nezabudol na svoju rodnú krajinu a stále sa zaujímal, čo je v nej nové a ako sa majú ľudia v nej.*** Raz sa však dozvedel veľmi smutné správy. Dozvedel sa, že ľudia, ktorí v nej žijú, sa majú veľmi zle. Veľa vecí im chýbalo. Jeruzalemské hradby boli zrúcané a aj brány spálil oheň. Keď to Nehemiáš počul, bol veľmi smutný. Plakal niekoľko dní. Dokonca sa aj postil, čo znamená, že nejedol a nepil. Urobil však aj ďalšiu veľmi dôležitú vec – modlil sa k Pánu Bohu a prosil Ho o pomoc. ***Aj my, keď nám je smutno a máme problémy, môžeme sa modliť k Pánu Bohu. Jemu v modlitbe nemusíme povedať len to, čo nás teší a z čoho máme radosť. Jemu môžeme povedať aj o svojich starostiach a ťažkostiach.*** Napr. Mu môžeme povedať, keď nás niekto sklamal. Alebo nám urobil niečo zlé. Môžeme Mu povedať, že sme sa cítili smutní a sami, keď sme sa pohádali s kamarátmi. Modlitba je naozaj dôležitá pre každého z nás. Čo to vlastne modlitba je? Áno, je to rozhovor s Pánom Bohom. Pánu Bohu môžeme povedať všetko, ako svojmu najlepšiemu Priateľovi. Čo myslíte deti, za čo sa môžeme modliť? Áno, Pána Boha môžeme chváliť a poďakovať sa Mu za všetko, čo nám dal. Taktiež Ho v modlitbe môžeme poprosiť o odpustenie, keď sme urobili niečo zlé. A môžeme Ho aj o niečo poprosiť.

Práve dve posledné veci robil aj Nehemiáš vo svojich modlitbách. Prosil Pána Boha, aby vypočul jeho modlitby. Prosil Ho, aby im všetkým pomohol. Taktiež aj oľutoval svoje hriechy i hriechy celého svojho národa. Oľutoval ich a prosil Pána Boha, aby im odpustil všetko to zlé, čo kedy urobili. Urobil si aj ty niekedy niečo zlé? Čo to napr. bolo? /Klamstvo, bitka, odvrávanie, neposlušnosť, nadávky... – deti toho určite vymenujú veľa/. Čo je správne urobiť vtedy, keď vieme, že sme urobili niečo nesprávne? Áno, poprosiť o odpustenie. Napr. sme neposlúchli svojich rodičov. Je správne, aby sme sa im ospravedlnili a poprosili ich, aby nám prepáčili. Pobili sme sa s kamarátom – aj jeho by sme mali poprosiť, aby nám odpustil. Je dobré, ak si vieme uznať svoju chybu a snažíme sa napraviť to, čo sme pokazili. O odpustenie môžeme poprosiť aj Pána Boha. Poprosiť Ho, aby nám odpustil

všetky naše hriechy – všetko zlé, čo sme urobili. Pán Boh je k nám taký dobrý, že nám odpustí, keď nám je to naozaj ľúto a poprosíme Ho o to /poukaz na zlatý verš/. ***Prečo nám Pán Boh odpúšťa? Je to preto, lebo Pán Ježiš zomrel za všetky naše hriechy na kríži, aby my sme mohli byť zachránení a neboli potrestaní za to zlé, čo sme vyviedli. Tak ako Pán Boh odpúšťa nám, aj my máme iným odpustiť, keď nám niekto ublížil.***

Nehemiášov príbeh nás chce naučiť niekoľko veľmi dôležitých vecí. Ukazuje nám, že vo všetkých svojich problémoch môžeme prosiť Pána Boha o pomoc. Zároveň nás učí, aby sme poprosili iných o odpustenie, keď sme urobili niečo zlé. Poprosiť o odpustenie je však potrebné aj Pána Boha. Zároveň máme aj my sami odpustiť iným, keď nám urobili niečo zlé.

Aktivita

Čo by si urobil, ak...

Na papieriky sa prepíšu nasledovné situácie, prípadne ich doplní učiteľ inými podľa toho, ako pozná deti a vie, s čím majú problém. Úlohou detí je vybrať si jeden papierik a odpovedať, čo by urobili, ak.

Čo by si urobil, ak by si videl, že niektorý z tvojich spolužiakov je smutný?

Čo by si urobil, ak by do tvojej triedy prišiel nový spolužiak, ktorý sa len nedávno s rodičmi presťahoval a ešte nikoho v škole nepozná?

Čo by si urobil, ak by si doma niečo rozbil a bol by si vtedy doma sám?

Čo by si urobil, ak by sa na teba rodičia nahnevali, lebo si sa im nepriznal, že si dostal v škole zlú známku?

Čo by si urobil, ak by si niečo vysvetľoval svojmu kamarátovi, no zdalo by sa, že on ťa vôbec nepočúva?

Čo by si urobil, ak by si videl, že si tvoji spolužiaci prezerajú neslušné časopisy, alebo by si počul, že pozerali neslušné filmy?

Čo by si urobil, ak by niekto z tvojich kamarátov mal doma alebo v škole problémy?

Modlitby

- prosba o odpustenie našich hriechov
- poďakovanie, že Pán Boh nám ich odpúšťa
- prosba, aby sme dokázali odpustiť tým, čo sa voči nám škaredo správajú, aj keď je to ťažké
- prosba, aby nám ukázal, ako Mu byť verným v každodennom živote

Piesne

- Náš Pán všetky deti ľúbi
- Skryša
- Ježiš na srdce ti klope
- Ježiš, Ty máš meno

Otázky na opakovanie

1. Aké bolo zamestnanie Nehemiáša?
2. Prečo sa Nehemiáš trápil?
3. Ako sa Nehemiáš rozhodol riešiť svoje problémy?
4. Vďaka čomu nám Pán Boh odpúšťa naše hriechy?
5. Čo máme urobiť, keď urobíme niečo zlé?
6. Za čo sa môžeme modliť?

Budovateľ, s polenami pod nohami stavia hradby napriek problémom

Neh 2, 17-20; 3, 33 - 4,8

Sám nebeský Boh nám dá úspech, a my, Jeho služobníci, sa dáme do toho a budeme stavať. Neh 2, 20b

Cieľ

Deti by si mali osvojiť, že v živote s Pánom Ježišom budú čeliť rôznym prekážkam. Povzbudiť dieťa k tomu, aby vytrvalo vo viere a v službe, a to i napriek výsmechu a pohrdaniu inými.

Vysvetlivky k textu

Nehemiáš – význam mena – Hospodin potešil; je kľúčovou osobou skrze ktorú Pán Boh obnovil hradby Jeruzalema; je kľúčovou vodcovskou osobnosťou skrze ktorú Pán Boh obnovuje aj duchovný život Izraela; dáva nám vzor ako obnoviť svoje „zbúrané“ životy a ako pomôcť aj iným pri obnove ich zničených životov.

Jeruzalem – kedysi sídlo pokoja a Božej prítomnosti a slávy. Mnohí proroci predpovedali sa blížiaci pád tohto mesta, ktorému nebolo možné zabrániť. Po mnohých krádežiach, vojnových plieneniach toto mesto padlo do rúk pohanského babylonského kráľa Nebúkadnecara.

Znovuvybudovanie Jeruzalema v čase Nehemiáša: v roku 586 pred Kr. bol chrám úplne zničený, hradby i kráľovské paláce zbúrané. Po návratu z babylonského zajatia bol Jeruzalem s použitím ešte pozostalých základov trosiek a hromadu kamenia znovu vybudovaný pokiaľ bolo možné podľa zachovania pôvodného starého plánu a objemu. Tieto poexilné udalosti sa datujú medzi roky 539 – 515 pred Kr. Teraz v myslí židovského vlastenca Nehemiáša sa pri pohľade na rozvaliny svojho milovaného Jeruzalema vynárali bolestné spomienky. Aký to rozdiel medzi zašlou slávou Izraela a týmto žalostným dôkazom jeho pokorenia! Sanballat Chorónsky – akkádske meno, ktoré znamená: Sin – mesačné božstvo – dal život; bol odporcom Nehemiáša, hlavne pri jeho snahe obnoviť Jeruzalem (Neh 2,10-19). Spoločníkmi v tomto jeho odpore boli Tóbija ammónsky a Arab Gešem, ktorí spolu s inými chystali dokonca aj ozbrojený nájazd na Jeruzalem (Neh 4,7nn). Keď sa tento zámer nevydaril, snažili sa všetci odstrániť Nehemiáša pod zámienkou pokojného vyjednávania (Neh 6,1-8), ba dokonca i prostredníctvom najatých zradcov (Neh 6,10-14).

Hradby – slúžili už od pradávna ako ochrana pre veľké mestá. Zvyčajne to bol vysoký hlinený múr (násyp – nasypáný val okolo obliehaného mesta, ktorý mal znemožniť akýkoľvek pomocný prísun alebo únik), ktorý bol obojstranne posilnený kameňmi. Jeruzalemské hradby mali dokonca až dvoje hradby (2 Kron 32,5). Sila hradieb bola až 8 m, aby nemohli byť podkopané nepriateľmi. Hradby boli chránené valmi (Iz 26,1) a menšími pevnosťami.

Val – násyp buď z hlíny alebo kamenia, ktorým boli obklopené mestá na obranu pred ľuďmi a zvieratami. Mestá boli chránené nie iba múrmi, ale i valmi z usadeného ílu až do 20 m výšky. Zároveň pri obliehaní mesta nepriateľom boli robené valy, aby sa tak zabránilo prístupu do mesta, alebo úniku z neho.

Posmech, posmievač, posmievať sa – hebrejčina pozná najmenej 9 rôznych výrazov pre výsmech a smiech, nie vždy robí rozdiel medzi radostným, nevinným smiechom a škodoradostným, pohrdavým výsmechom. Naopak: väčšina týchto výrazov má príchut' niečoho, čo sa nezohoduje s pravým vzťahom k Bohu a ľuďom. Smiech je pre SZ totižto neraz výrazom skutočnej alebo pomyselnej povýšenosti (Pr 21,24), prevahy a lepšej dokonalosti, takže vo vzťahu k Bohu a Jeho ľudu hraničí s hriešnym pohrdaním v povýšeneckej sebaistote. Hriešnik je pre Izraelca zároveň aj posmievačom – posmieva sa všetkému božskému, zosmiešňuje hriech, nie je schopný nápravy. Zbožní sú predmetom výsmechu hriešnikov a to nie iba vtedy, keď zbožných stihol „Boží výchovný trest“, ale vždycky. Ich zbožnosť je im smiešna.

Pohrdanie, pohrdať – najčastejšie sa stretne s výrazom vo význame podceňovať, nedoceniť, zľahčovať, opovrhovať, mať za nič, nedbať, potupiť. Izrael veľmi ťažko niesol akékoľvek pohrdanie, pretože

podľa jeho názoru pohrdavý vzťah druhého bol nebezpečne účinný. Kto niekým pohrda ochromuje jeho moc, pretože uvádza potupu na jeho hlavu. Bezbožnosť je dávaná do súvislosti s pohrdaním a pohrdaním Boha, Božieho slova, Jeho príkazov alebo tými, ktorých si Boh vyvolil. Na druhej strane Boh nepohrda (t.j. nepovažuje nikoho za zbytočného, nehodného pozornosti) trápením zúfaleho, ani modlitbou poníženého. (Neh 1,6.11; 2,8)

Motivácia 1 - Jeruzalemský kľučiar

Úvod k hre: „V Jeruzaleme stráži bránu kľučiar, ktorý každé ráno vychádza a budí ľudí do práce. Večer si však musí každý nájsť svoju posteľ...“ Deti sedia na stoličkách v kruhu s vystretou pravou rukou smerom do kruhu. Vedúci hru začne s kľúčmi v ruke tak, že sa prechádza pomedzi deti a jedno z nich vezme za ruku. Toto dieťa priberie ďalšie dieťa a to ďalšie... Vytvorí sa had. Vo chvíli, keď vedúci pustí kľúče na zem, každé dieťa sa snaží sadnúť si na voľnú stoličku. Ten, kto zostane stáť v strede, stáva sa kľučiarom a hra pokračuje.

Motivácia 2 - Budovanie hradieb

Prinesieme si buď nejakú veľkú stavebnicu, mnoho lega alebo veľa kocieka dáme spoločne deťom vystavať múr, ktorý sa bude podobať tomu Jeruzalemskému. (Pozri si mapu v Biblii – je to skoro ovál, alebo priprav maketu). Ak ani jedno z toho nemáme môžeme použiť iný materiál podľa vlastných možností a fantázie (kartón, tehly, upravené kamene...). Ešte pred začatím tejto aktivity oslovíme dve staršie deti – „nepriateľov“, ktorí sa nebudú podieľať na stavbe múrov. Keď už ostatné deti budú mať „hradby“ skoro hotové, tak nepriatelia zakážu ostatným pokračovať v stavbe, zároveň sa im budú posmievať a opovrhovať nimi (graduujeme výsmech, prv len z materiálov, neskôr z ich spôsobu práce, napokon z nich samých, že stavajú, aj keď sú už unavení a zmorení, že to ani nedostavajú) a ku koncu sa pokúsia o zbúranie týchto „vystavaných múrov“, no ostatné deti im to nedovolia. Pozorne si prečítaj vopred biblický text (odporúčam do konca 6. kapitoly, aby si mal/a súvislosti), aby si vedel dať pravdivé inštrukcie pre „nepriateľov“.

Výklad

Chlapci a dievčatá, aké to bolo pre keď ste mali začať stavať múry? Vedeli ste ako na to? Kto bol hlavným staviteľom? Poslúchali ste jeho pokyny? Mali ste jednotu medzi sebou? Čo Vám pomohlo? (Necháme priestor na ich zážitky, komentáre...) A práve dnes si povieme o jednom mužovi, ktorý aj napriek tomu, že sa mu nepriatelia vysmievali, dokázal viacej počúvať Pána Boha ako výsmech ostatných. Volal na Nehemiáš a toto meno znamená - Hospodin potešil.

Predstavte si, že teraz by niekto prišiel a všetko toto čo Vy ste sa snažili postaviť, by zničil (môžeme to aj prakticky urobiť). Keď prišiel Nehemiáš na toto miesto Jeruzalem zo zajatia, tak namiesto chrámu našiel iba trosky, zničené múry... **Aj napriek veľkému sklamaniu a mnohej práci sa nevzdával. Práve naopak.** Uznal, že je to vyzerá hrozne, že je na tom mnoho práce. Na pomoc si zavolať ostatných, aby nebol sám a aby to zvládli spoločne. Ved' hovorí sa, že v jednote je sila. A tak začali s opravou hradieb. Možno že aj Ty vo svojom živote sa už dlho modlíš za niečo (Nechaj aby deti vymenovali za čo sa modlia – napr.: aby som vedel ostatným spolužiakom povedať o Pánovi Ježišovi; aby som vedel postaviť sa za niekoho, keď sa mu iní posmievať; aby som mal odvalu zmeniť veci, ktoré vyzerajú beznádejne - ocko a mamka sa už nemajú radi; nikto ma nemá rád...). **Ak dlho nevidíš žiadnu zmenu, možno je čas, aby si požiadal o pomoc niekoho, kto sa spolu s Tebou bude modliť za túto vec.** Tu na besiedke sa môžeme za to modliť spoločne, ale keď sa rozídeme domov, tak skús niekoho požiadať, aby sa spolu modlil za to aj počas celého týždňa.

Pri Nehemiášovi je zvláštne, že keď sa naozaj rozhodne pre opravu hradieb a osloví ostatných, zrazu prichádzajú rôzne prekážky. Nie je to len také jednoduché. Zrazu sa z obyčajnej opravy stavby stáva aj boj. Prichádzajú nepriatelia, ktorí sa mu posmievať a „hádžu polená pod nohy“ – robia si posmech z materiálov, neskôr z ich spôsobu práce, napokon z nich samých, že stavajú, aj keď sú už unavení a zmorení, že to ani nedostavajú. Nehemiáš musí okrem neustálej modlitby, byť aj v strehu a vedieť, že jeho úlohou je dokončiť začatú opravu hradieb. Dokonca poverí niektorých svojich mužov, aby bojovali. A tak každý

jeden z nich mal v jednej ruke zbraň a s tou druhou pracoval. Veľmi podobne to funguje aj v našom kresťanskom živote. Už len to, že si prišiel na detskú besiedku, môže vyvolať u niektorých podozrenie, že si čudný a divný. Môžu sa vysmievať z toho, ako chodíš oblečený, že nemáš žiadne značkové veci, že si „bifloš“, atď. (opäť nechajme deti vymenovať, s čím sa stretávajú ony)

Nehemiáša výsmech nezastaví. Práve naopak. Pokračuje v obnove hradieb. Nie je to ľahké, lebo mnohí z nich sú vyčerpaní, slabí, uverili tomu, z čoho sa im ich nepriatelia vysmievali. No Nehemiáš nezabúda na rozhovor s Pánom Bohom – na modlitbu. Povie Mu všetko. Aj o únave, o slabosti, o výsmechu, o podlosti, o pohrdaní... lebo verí, že jedine Pán Boh mu dokáže pomôcť. Sám pre seba si opakuje slová: „Sám nebeský Boh nám dá úspech, a my, Jeho služobníci, sa dáme do toho a budeme stavať;“ (Neh 2, 20b) To je presne to isté, čo potrebujeme sa aj my dnes učiť. Naším najväčším nepriateľom je diabol, ktorý nás klame, zastráňa, vysmieva sa nám... A jedinou našou zbraňou, ktorá nám pomáha v čase zlých je modliť sa, učiť sa a opakovať si slová, ktoré máme napísané v Biblii. Preto je dobré, ak sa aj dnes naučíme tento Zlatý veršik, ktorý nás povzbudzuje k tomu, aby sme sa dali viesť samotným Pánom Bohom. Nech sme vytrvalí v službe pre Pána Ježiša a to i napriek pohrdaniu a výsmechu.

Aktivita

Potrebujeme šatku a stoličky. Postavíme prekážkovú dráhu zo stoličiek, ale ešte predtým si zvolíme 3 dobrovoľníkov, ktorých pošleme za dvere. Zavoláme si prvého z nich, postavíme ho pred prekážkovú dráhu, ukážeme mu ju a vysvetlíme mu, čo od neho očakávame. Potom mu zaviažeme oči, zatočíme ho pomaly a bezpečne. Počas toho, keď sme ho točili vytvoríme veľký hluk a požiadame ostatné deti, aby vzali všetky stoličky z prekážkovej dráhy. A tak môže nastúpiť prvý dobrovoľník. Vedúci ho doprevádza slovami ako keby tam ešte boli stoličky: zaboč vpravo, choď dopredu, podlez, ... keď prejde celou dráhou ukážeme dobrovoľníkovi, čím vlastne prechádzal. Potom zavoláme druhého, tretieho...

Navrhni deťom, aby z pracovného listu č.1 vylúštili šifru (Správna odpoveď – Zlatý verš) a následne na to ich vyzvi k tomu, aby si „vybudovali“ spoločne múr – tajničku. (Správna odpoveď – Boží budovateľ)

Modlitba

- ďakovať za vzťah s Pánom Ježišom
- modliť sa za tých, ktorí sa nám posmieávajú a pohrdajú nami pre vieru v Pána Ježiša
- prosiť za silu, vytrvalosť a odvahu čeliť „nepriateľom“ tohto sveta
- modliť sa za konkrétnu službu pomoci - ako môžu deti pomáhať pri „oprave múrov“ cirkvi Kristovej?

Piesne

- Pane daruj mi pravú vieru
- Muž múdry staval dom svoj
- Spoj nás v jedno Pane
- Vezmi, Pane, život môj

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volal muž, ktorý opravil hradby Jeruzalema?
2. Čo musel Nehemiáš priznať, keď videl stav Jeruzalema?
3. Chceli a boli ochotní jeho pomocníci mu ihneď pomôcť?
4. Čomu musel čeliť Nehemiáš počas stavby?
5. Čo robili nepriatelia Nehemiášovi a jeho pomocníkom?
6. Akým spôsobom dokázal Nehemiáš brojiť proti svojim protivníkom?
7. Komu veril Nehemiáš, že mu pomôže?
8. Hradby ktorého mesta opravoval Nehemiáš?
9. Prečo stavitelia museli pracovať iba s jednou rukou a v druhej držať zbraň?
10. Prečo je dôležité o Pánovi Ježišovi nielen hovoriť, ale snažiť sa aj tak žiť?

Boží
vojáci

Oslava : Radosť z postaveného diela

Neh 12,27-43

Vten deň radovali sa, lebo Boh im spôsobil radosť. Neh 12,43

Cieľ

Deti by si mali uvedomiť, koľko darov od Boha dostávajú a aká je dôležitá vďačnosť a radosť z Božieho požehnania.

Vysvetlivky k textu

Levíta – člen židovského národa, potomok Jákovovho syna Léviho. Po príchode Izraelcov do Kanaánu (na čele s Józoum) tomto kmeňu nebolo pridelené územie žiadneho domorodého kmeňa, pretože „Hospodin je ich dedičným vlastníctvom“ (5M 18,1-2). Levíti mali náboženské i politické povinnosti a zodpovednosť. Za ich starostlivosť o duchovné vedenie vyvoleného národa im boli pridelené poplatky, desiatky, ktoré boli podporov v ich službe kňazov. Okrem čítania Tóry (Božieho slova) patrilo k ich povinnostiam aj vedenie národa, zhromaždenia vo chválach a zveľbovaní Hospodina.

Očistenie – začína sa od kňazov a levítov, ktorí sa takto pripravovali na službu Bohu i ľuďom. Potom očistili aj ľud, brány a hradby, aby prezentovali, že toto všetko je súčasťou bohoslužby, ktorá

vzdáva chválu nie ľuďom, ale Bohu. Očistenie ľudí spočívalo v čistote šiat, ale aj k abstinencii. Očistenie hradieb a brán zase znamenalo vyčistenie priestorov od odpadkov a akejkolvek nečistoty. K tomu čítaj Žalm 24 a 1 Jána1,9.

Cimbal, harfa, citara – v Biblii je vymenovaných približne 22 hudobných nástrojov, ktoré slúžili zväčša ako doprovod ku spevu spoločenstva.

Dva spevácke zbory a smer ich sprievodu – východiskom oboch je pravdepodobne Údolná brána pri západnej strane mesta. Prvý zbor sa uberal na juh k Hnojnej bráne, potom cez Pramennú bránu do starého mesta okolo kráľovského paláca. Cesta prvej skupiny končí na nádvorí chrámu, do ktorého vstupuje z južnej stany. Druhý zbor ide od Údolnej brány na sever, prechádza cez opravené brány v severnej časti mesta a cez Ovčiu bránu vstupuje do nádvorja chrámu, kde sa stretáva s prvou skupinou. Týmto okruhom je vymedzený okruh svätého mesta a zároveň demonštruje vieru v Božiu starostlivosť a vládu nad týmto priestorom.

Priebeh slávnosti – neznámy, pravdepodobne tam zaznieval chválospev podobný Žalmu 147 (najmä od 12 verša). Na túto oslavu boli zavolaní všetci levíti z okolia Jeruzalema. Boli tu prítomní kňazi a významné osobnosti. Okrem oslavy Pána Boha to bol aj prejav víťazstva nad nepriateľmi, ktorí sa snažili zabrániť obnoveniu hradieb. Oslava sa týkala všetkých členov národa a bola veľmi hlučná a radosná.

Posvätenie – duchovný proces,

ktorého predpokladom je svätosť. Ide o preukazovanie príslušnosti k Bohu. Boh je svätý a všetko, čo prichádza s Ním do styku alebo je Ním použité, pre Neho vyhradené, má charakter svätosti, je posvätené. Ľudia, veci posvätené sú oddelené pre Boha. Následne sú tieto veci chápané ako „vybraté“ zo všednosti a bežného spôsobu života.

Motivácia 1 – Strom

Ak je to možné, na túto aktivitu sú potrebné 2 konáre stromov, najlepšie jablone. Na jeden konár zavesíme jablká (podľa počtu detí), ten druhý konár zostane prázdny. Deťom dáme možnosť vybrať si, ku ktorému konáru chcú ísť. Z jedného alebo druhého je nutné si niečo odtrhnúť. To, čo si vybrali – jablko alebo list – si nechajú do konca stretnutia. Ak nie je možné zadovážiť konár stromu, môže vedúci vyrobiť z tvrdého papiera maketu stromu alebo vetvy stromu, na ktoré na špagát pripevní jablká a listy z papiera (jablká musia byť naozajstné). S deťmi je možné sa následne rozprávať o tom, čo cítia, keď dostanú niečo, čo majú radi. Každé z nich môže vyjadriť radosť z jablka (možno niektorí aj z listov) svojim spôsobom – smiech, poskakovanie, spievanie, tleskanie a pod.

Motivácia 2 – Hra

každé dieťa dostane papier v tvare kameňa (je možné, že hradby sa už stavali v predchádzajúcich lekciách, preto môžeme použiť časti týchto hradieb pre jednotlivé deti). Môžu to byť aj krabičky z liekov. Z papierov alebo krabičiek budeme

v záverečnej časti stavať múr. Každé dieťa na kameň napíše alebo iba pomenuje jednu vec, za ktorú je Pánu Bohu vďačné, čo mu spôsobuje radosť a dobrú náladu.

Na prejavenie radosti je možné zahrať si hádzanie loptičiek z určitej vzdialenosti – podľa veku detí – do koša alebo krabice. Môžeme deťom pripomenúť, že prejať radosť je možné, priam nutné. Deti sa majú navzájom sledovať, aby vedeli ako ten druhý znáša úspech (vhodenie loptičky do koša) a ako smútok (minutie cieľa). Môžeme použiť aj šípky. Pozor však na úraz!!!

Výklad

Začnem hneď otázkou: Staval Nehemiáš hradby bez problémov? Nie. Mal nepriateľov, ktorí mu chceli jeho plán prekaziť. On však bol vytrvalý a robil všetko preto, aby vystaval okolo Jeruzalema hradby. Bola však ešte jedna dôležitá vec, bez ktorej by sa mu to nepodarilo. Čo Nehemiáš ešte robil? Kto mu pomáhal? Tento Boží muž nielen pracoval, snažil sa a konal, ale on sa aj modlil. V Biblii je totiž napísané (Ž 127,1) „**Ak Hospodin nestavia dom, márne sa namáhajú stavitelia. Ak Hospodin nestráži mesto, márne bdie strážnik**“. Nehemiáš si uvedomoval, že len s pomocou svojho Boha môže dokončiť svoj plán a hradbami obohnáť Jeruzalem. My už vieme, či sa mu to podarilo, či bol silnejší Nehemiáš s Bohom alebo jeho nepriatelia. Áno, hradby sa podarilo postaviť. Čo robí človek, keď sa mu niečo vydarí? Keď ste vy našli, vybrali si jablko, keď ste hodili loptičku do koša, ako

ste sa cítili? (Dáme deťom krátky priestor nato, aby opísali svoje pocity. Čas je potrebné regulovať a nie je potrebné odbočovať od témy. Neskôr sa budeme totiž rozprávať o iných veciach, za ktoré môžeme byť Bohu vďační.) Keď ste loptičku nehodili alebo sa vám nezvýšilo jablko, ako ste sa cítili? Dnešný príbeh o Nehemiášovi je radostný. Hradby sú postavené a to je dôvod k oslave. Všetok ľud je za všetko vďačný Pánu Bohu. On im spôsobil radosť.

Ako vďaka za to, že sa im podarilo postaviť toto veľké dielo, idú hradby posvätiť. Čo myslíte, čo znamená slovo „posvätiť“? Viete, čo je posvätené? Je to napríklad kostol, fara a iné miestnosti či budovy, ktoré sú vymedzené, určené pre službu Pánu Bohu. Môžeme teda povedať, že keď boli hradby posvätené, bol to prejav vďačnosti voči Hospodinovi. No znamenalo to aj, že tie hradby, aj všetko v meste Jeruzalem dávajú k dispozícii Pánu Bohu. Dávajú to do služby Jemu. Zaväzujú sa, že v tom meste budú Pánu Bohu slúžiť svojim životom. Budú Mu poslušní, verní, vďační.

Oslavy sa teda môžu začať. Z tohto dôvodu sa do Jeruzalema zhromaždili a prišli mnohí ľudia zo všetkých strán, z okolia mesta. Nechýbali tu kňazi ani speváci. Boli tu muži, ženy aj deti. Boli tu takí, ktorí hrali na cimbaloch, harfách aj na citarách. Oslavy sa zúčastnili významné osobnosti aj obyčajní ľudia. Každý z nich sa radoval z Božej pomoci, požehnaní a ochrany počas budovania hradieb. Všetci sa radovali a ich radosť bolo počuť

do ďaleka. Každý z nás má v živote chvíle, keď sme smutní, ale aj keď sme radostní. Ani v jednom však nemáme byť sami. V čase smútku je dobré mať niekoho pri sebe, kto nám pomôže, poteší nás alebo s nami bude plakať. Keď máme dôvod na radosť, tiež sa môžeme s tým podeliť. Aj Božie slovo hovorí (Rím 12,15): „Radujte sa s radujúcimi a plačte s plačúcimi!“. Nemáme si teda navzájom závidieť, ale spolu sa tešiť a spolu smútiť. Aj po postavení hradieb sa všetci radovali, pretože si všetci uvedomovali, že je dôvod na spev a hudbu. (Ak je možné, počas tejto časti výkladu, ukázať deťom obrázok, kde sa usmievajú mladí, starí, deti, muži i ženy, známe i neznáme osobnosti)

My kresťania nemáme chodiť so zachmúrenou tvárou.

Niektorí ľudia hovoria, že tí, ktorí veria v Pána Ježiša majú smutný život. To samozrejme nie je pravda. Práve naopak: mali by sme byť viac veselí, radostní a vďační ako všetci ostatní. Pretože dostávame množstvo darov, dôvodov k radosti a oslave Pána Boha. Viete mi povedať, za čo konkrétne boli vďační vtedy Izraelci na čele s Nehemiášom? Za silu, múdrosť pri stavaní hradieb, za odohnanie nepriateľa, za šikovnosť, za kráľa, ktorý umožnil Nehemiášovi odísť do Jeruzalema, za vypočuté modlitby, za materiál, za dobré počasie atď. (kým deti hovoria, môžeme ich postrehy písať na tabuľu). Spočítajme, koľko dôvodov radosť sa a ďakovať Hospodinovi mal izraelský ľud. Vidíte koľko veľa?

Teraz mi vy povedzte, čo ste si napísali na tie kamene (z časti „motivácia – hra“ – každé dieťa môže povedať, čo napísalo a postaviť svoj kameň ako súčasť múru). Ešte si spomeniete na nejaké veci, udalosti, ľudí, za ktoré by ste mohli Pánu Bohu poďakovať? Vždy je dôvod na radosť a vďačnosť. Aj v Biblii sa píše (1 Tes 5,18) „**Za všetko ďakujte, lebo to je vôľa Božia pri vás v Kristovi Ježišovi**“.

Nehemiáš a ostatní členovia izraelského národa nás učia a pripomínajú nám, že sa v každý deň môžeme radosť, lebo Boh nám spôsobuje radosť. O tom hovorí

aj dnešný zlatý verš: „V ten deň radovali sa, lebo Boh im spôsobil radosť“. Dáva nám totiž všetko, čo potrebujeme a k tomu ešte viac. Dokonca sa môžeme radosť aj v trápení, pretože veríme v Boha, ktorý tak ako pomohol Nehemiášovi, pomáha aj nám. Len sa musíme modliť a potom byť Pánu Bohu vďační » ak máme obrázok so šťastnými ľuďmi, môžeme tam nalepiť na ten obrázok buď mená alebo tváre jednotlivých detí z besiedky, ako prejav toho, že aj oni majú dôvod byť Pánu Bohu vďační a radostní.

Aktivita

Každé dieťa dostane 7 listov zo stromu (z úvodnej časti „motivácia – strom“) a na každý list si napíše, za čo bude vďačné počas nasledujúceho týždňa. Keď tie listy pripevníte na špagát, môže z toho vzniknúť girlanda na okno či stenu detskej izby.

Deti si môžu doniesť hudobné nástroje z domu alebo si ich môžete vyrobiť tak, že do plechovky nasypete šošovicu, ryžu, hrach alebo sami zabezpečíte nejaké hudobné nástroje, prípadne paličky a pod. Tak, aby každé dieťa malo nejakú úlohu pri piesňach – niektoré môžu hrať, iné iba spievať, ďalšie tancovať atď.

Modlitba

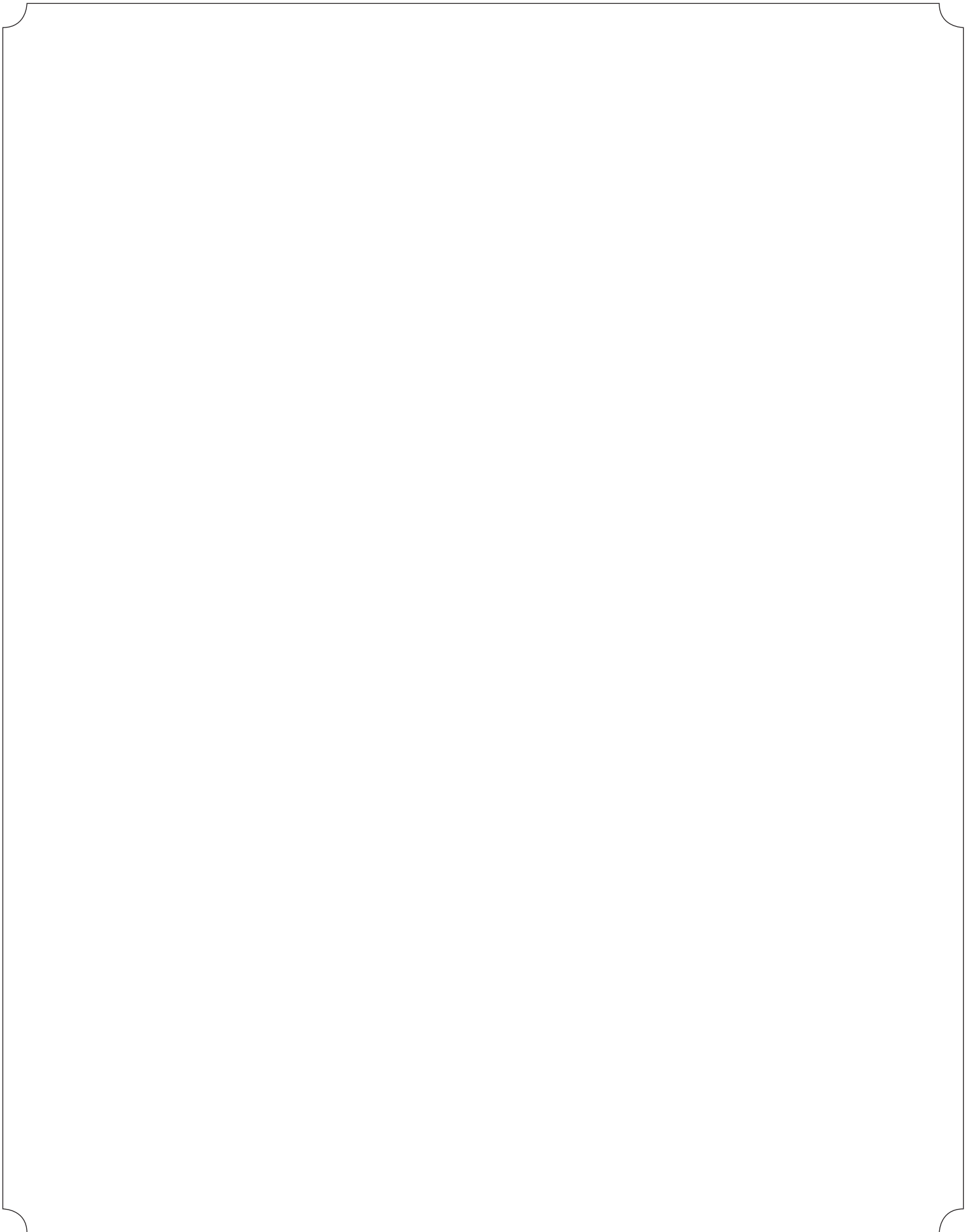
- vďačnosť Pánu Bohu za Pána Ježiša Krista
- vďaka za všetky dary: ľudí, veci, situácie
- prosba, aby Pán Boh nám dal poznať, čo všetko od Neho dostávame
- prosba o silu a pomoc v ťažkostiach.

Piesne

- Vďaka za toto krásne ráno (ES 607)
- Ďakujeme, Pane Bože, že nás máš tak rád (Piesne pre deti 4)
- Sadáme s vďačnosťou (Piesne pre deti 8)
- Zaspievame Pánu (Piesne pre deti 13)
- Kráľovi kráľov (Piesne pre deti 14)
- V srdciach nech nám radosť horí (ES 649)

Otázky na opakovanie

1. Ak sa niečo podarí, je to iba zásluha človeka? Pamätáte si citát zo Žalmu 127?
2. Kto všetko prišiel do Jeruzalema, aby sa zúčastnil oslavy?
3. Čo znamená slovo „posvätiť“?
4. Z čoho konkrétne sa radoval Nehemiáš aj celý ľud?
5. Naučíme sa zlatý verš. Pamätáte sa ako znie?

DANIEL

Vyznávač, Verný aj napriek nepriazni

Dan 1, 1-21

Bud' verný až do smrti,
a dám ti veniec života!
Zjav 2, 10b

Cieľ

Deti by mali vedieť, že ak ostanú verní živému a pravému Bohu, nemusia sa v živote ničoho báť. Pán Boh je s nimi aj v skúškach a ťažkostiach života. Vysvetlivky k textu:

Historické pozadie

Novobabylonský kráľ Nebúkadnecar vchádza do Jeruzalema okolo roku 605 pred Kr. Zabavuje sväté nádoby v chráme a deportuje časť Židov, ktorí patrili k vznešeným vrstvám, medzi nimi štyroch mladíkov: Daniela a jeho troch priateľov. Po tom prichádzajú ďalšie útoky a odvečenie ľudu v roku 597 pred Kr., 586 pred Kr. a 582 pred Kr.. Až po 70-tich rokoch prichádza čas oslobodenia. V roku 539 pred Kr. vtiahne perzský kráľ Kýros do Babylonu a začína sa perzské obdobie, ktoré trvá viac ako 200 rokov. Starý Daniel mal v tom čase niekoľko videní, v ktorých videl, čo sa stane s ľudom a svetom v budúcnosti. V týchto videniach spoznávame kráľov a vládcov Babylonu, Médska a Perzie. Danielova kniha teda patrí do 6. st. pred Kr., ale toto datovanie

väčšina učencov odmieta za správne a tvrdí, že spis pochádza z 2. st. pred Kristom, lebo sú tam opísané dobré známe udalosti a videnia súvisiace aj z vládou Antiocha 4 - Epifanesa. Záverom môžeme povedať, že kniha písomne vzniká v 2. storočí a obsahuje udalosti v širšom časovom kontexte.

Posolstvo knihy Daniel

Daniel nebol prorokom podľa bežného chápania. Bol štátnikom, ale Boh ho vystrojil prorockým darom. Daniel bol mužom vystrojeným od Boha, aby pripravoval Boží ľud na to, čo sa malo stať. Z prvej časti knihy sa môžeme veľa naučiť o odvahe, stáť na svojej viere a mnoho aj o tom, ako dôverovať Pánovi v ťažkých situáciách. Môžeme sa naučiť, že nech sa deje, čo sa deje, sme v Božích rukách. Boh Izraela je zvrchovaný vládca nad svetom v každom čase a na každom mieste. Pre Jeho ľud to znamená len jedno: Jemu patrí bezvýhradná vernosť. Nezáleží, aké sú sily odporu, Boh ich v pravý čas všetky porazí.

Význam knihy pre boží ľud

Najvlastnejším zámerom knihy je potešiť a posilniť Boží ľud v ťažkých dobách utrpenia a apelovať pri tom na vernosť Bohu. Kniha prináša zvesť o Božej vláde nad svetom, ktorá sa presadzuje aj vtedy, keď sa Boh javí ako bezmocný, ale predsa víťaziaci nad všetkými nepriateľmi. To vyjadruje aj meno hlavnej postavy Daniel - Boh je Sudca. Tí, ktorí sú mu verní sa nemusia báť On ich vytrhne z rúk ich nepriateľov.

Poznámka pre čitateľov knihy Daniel: Prejavy zbožnosti v tejto knihe súvisia so zbožnosťou Izraela, ktorý aj určité druhy jedál pokladal za nečisté. Sú to jedlá priamo zakázané v Božom slove (3. Mojžisova 17, 10-16). Židia nesmeli jesť mäso s krvou ani žiadne pokrmy pripravené z „nečistých zvierat“, ktoré boli často obetnými zvieratami v pohanskom prostredí. Je potrebné byť opatrní a nezaujať naivné kresť. – náboženské stanovisko, napr. nebudem jesť mäso len zeleninu a budem múdry, ako biblický Daniel. Takéto témy dávno vyriešili kresťania na konvente v Jeruzaleme ešte za čias apoštolov.

Význam mien

Židia mali pre svojho Boha dve mená: El a JAH (Jahve). A tieto Božie mená počuli v menách, čo dostali od svojich rodičov: DaniEL, ChananJA, MíšáÉL, AzarJA. V menách, ktoré museli prijať, počuli mená babylonských bohov: BÉLšaccar, ŠadrACH, MéšACH, Abéd-NÉGO. Nové mená dostali kvôli tomu, aby zabudli na svoj ľud a na svojho Boha.

Daniel – „Boh je mojím sudcom“

Chananja – „Hospodin je milostivý“

Míšáél – „Kto je ako Boh?“

Azarja – „Hospodin je mojím pomocníkom“

Béltšaccar – „Bel ochraňuj kráľa“, týka sa Marduka, alebo Bela babylonského boha

Šadrach – „Strach pred Bohom“, vzťahuje sa k Achovi, bohu mesiaca

Méšach – „Ponížený pred bohom“, týka sa Acha

Abéd-Négo – „Služobník Néga“, týka sa Néga, hlavného babylonského boha

Motivácia 1 - Hra

Čo by si spravil, ak...

Zoberte malú krabicu a napíšte na ňu „Čo by si spravil, ak...“ Do krabice vlož lístky, na ktorých budú napísané rôzne situácie, napr.

Ideš navštíviť kamaráta. Jeho rodičia nie sú doma a tvoj kamarát ti ponúkne pivo.

Na ceste zo školy domov kamarát vytiahne cigarety a navrhne, aby ste ich skúsili.

Si s niekoľkými kamarátmi a niekto ti ukáže neslušný časopis.

Pri hre na ihrisku ti spolužiak ponúkne drogy.

Spolužiak v škole hovorí nepekne veci o tvojom inom spolužiakovi.

Spolužiak ťa nahovára, aby si nešiel na besiedku, ale išiel sa s ním radšej bicyklovať.

Rozdeľte deti na dve alebo viac skupín (podľa počtu). Každá skupina si vyberie z krabice situáciu a hovorte spolu o tom, čo by robili v tej situácii, ako by sa zachovali, ako by reagovali. Jednotlivé skupiny sa môžu navzájom dopĺňať, spoločne potom ukončíte rozhovorom o tom, na čo deti prišli. (Ďalšie situácie si môžete doplniť podľa potreby)

Motivácia 2: Rozdeľte deti do 4 skupín, každá skupina dostane obálku, v ktorej budú kartičky. Na kartičkách budú napísané písmená a úlohou detí bude poskladať z tých kartičiek mená štyroch mládencov, o ktorých budeme rozprávať. Každá skupinka bude mať v obálke 2 mená, pôvodné meno a meno, ktoré dostali v zajatí (písmená na kartičkách treba farebne odlíšiť. Napr. DANIEL /modrou farbou/ - BÉLTŠACCAR /zelenou farbou/). Keď deti úlohu zvládnu (ak nie, pomôžte im), spolu si mená prečítajte, a povedzte deťom, že dnes sa spolu dozvieme kto bol Daniel, Chananja, Mišáel a Azarja a aj to prečo tu máme ešte aj iné mená

a komu patria. (deti si mená nechajú pred sebou a budú spolupracovať pri výklade.

Výklad

Pred mnohými rokmi panoval v Babylone veľký a mocný kráľ Nebúkadnecar. Na západ od Babylona sa nachádzala Judska krajina a mesto Jeruzalem. Ľudia v Judsku poznali a uctievali jediného, skutočného a pravého Boha. Okolité národy uctievali pohanských bohov. Aj ľudia v Judskej krajine sa začali postupne odvracať od Hospodina. **Začali uctievať iných bohov z dreva a kameňa, prinášali im obeť a tak privolali na seba Boží hnev.** Pán Boh bol trpezlivý ku svojmu ľudu, upozorňoval ich aj varoval skrze prorokov (prorok - ten, ktorý hovorí Božie posolstvá). Hovoril im, že budú potrestaní za svoje hriechy, ak sa nenavrátia naspäť k svojmu Bohu a nebudú prosiť o odpustenie. Ľudia však neposlúchli a Boh dovolil babylonskému kráľovi Nebúkadnecarovi aby napadol mesto Jeruzalem. Veľa ľudí v Jeruzaleme bolo zranených, veľa ich zomrelo a mnohí boli zajatí a odvečení ako zajatci do Babylona.

Jedného dňa povedal kráľ svojmu hlavnému komorníkovi Ašpenazovi, aby priviedol spomedzi Izraelcov z kráľovského potomstva alebo zo šľachticov, mladíkov na ktorých nebolo chyby, pekných vzhľadom, nadaných pre každú múdrosť, bohatých v znalostiach a učenívých, ktorí by boli schopní zastávať službu v kráľovskom paláci, aby ich vyučoval chaldejskému písmu a reči. (Dan 1, 3-4) Kráľ tiež nariadil, aby títo mládenci jedli najlepšie jedlo a pili najlepšie víno priamo z kráľovského stola. (Dan 1, 5a) Čo myslíte, koho Ašpenaz vybral pre kráľa? (nechajte reagovať deti, spolu si zopakujte mená, ktoré ste v úvode poskladať) Daniel a jeho priatelia boli verní Bohu aj keď žili v Judsku práve v dobe, keď väčšina ľudí sa od svojho Boha odvrátila a žila v hriechu a neposlušnosti. Celé ich rodiny, v ktorých vyrástli, poznali a milovali živého Boha, pretože ich mená mali zvláštny význam a mali im pripomínať Boha, v ktorého veria. (povedzte deťom, čo znamenajú ich mená) Pán Boh uchránil týchto mládencov pred hriechom, aj keď hriech bol všade okolo, aj keď sa museli cítiť veľmi vzdialení a opustení od svojich priateľov a rodín. On chce ochrániť každého

jedného z nás aj dnes. Aj dnes je vo svete veľa hriechu a diabol nás pokúša, aby sme robili zlé veci, neposlúchali a ubližovali. Nedajme sa premôcť diablom aj keď sme niekedy sami a opustení. Ak ostaneme verní nášmu Bohu, On nás ochráni a pomôže v ťažkostiach. Hneď na začiatku Ašpenaz zmenil týmto mládencom mená. Už sa nevolali Daniel, Chananja, Míšáel a Azarja, ale...(zapojte deti, nech prečítajú nové mená, ktoré si poskladali) Béltšaccar, Šadrach, Mésach a Abéd-Négo. Viete, prečo im dal nové mená? Chcel, aby zabudli na jediného živého Boha, ktorého milovali a ktorému slúžili. Boli to mená, ktoré im mali pripomínať babylonských bohov, namiesto pravého živého Boha. Oni však milovali Pána Boha a aj keď boli ďaleko od domova, Pán Boh na nich nezabudol. On vedel o ich situácii, kde sú, vedel o nich všetko.

Potom prišla pre Daniela a jeho priateľov ďalšia skúška. V čase stolovania prinášali im jedlo a víno priamo z kráľovského stola, to najlepšie čo jedol sám kráľ. Pohanským zvykom však bolo, najprv tieto jedlá predložiť pohanským bohom. Daniel vedel, že jesť toto jedlo a piť toto víno by bol hriech, preto spolu so svojimi priateľmi odmietli jesť také jedlo. Chceli si zachovať svoje životy čisté pre Boha. Pán Boh pomáhal Danielovi a jeho priateľom. Keď Daniel vysvetľoval, že sa nechce poškrňovať kráľovským jedlom, hlavný komorník pozorne počúval a aj keď mal strach, že príde o hlavu, ak by mládenci vyzerali horšie ako ostatní, predsa bol ochotný podstúpiť toto nebezpečenstvo, pretože Boh dal Danielovi, že našiel priazeň u hlavného komorníka. Vtedy mu Daniel povedal: „Skús to desať dní do svojimi služobníkmi. Nech nám dávajú jesť zeleninu a piť vodu.“ (Dan 1, 12) Potom navrhol, aby po desiatich dňoch ich porovnal s ostatnými mládenkami, ktorí jedli kráľovskú stravu.

Ak aj my chceme žiť tak, aby sa to Pánu Bohu páčilo, môžeme si byť istý, že nám v tom On sám pomôže.

On pozná naše srdce a vie, čo myslíme úprimne a čo nie. Asi nikto od nás nežiada, aby sme jedli jedlo, ktoré bolo obetované modlám, ale môžeš byť v inom pokušení. Môže ti nejaký kamarát ponúknuť pivo, alebo možno fajčí, či berie drogy a ponúkne ti, aby si tiež skúsil. To sú veci, ktoré škodia telu aj myslí, môžeš z nich ochorieť preto sa to Pánu Bohu nepáči. Je ťažké

povedať kamarátom „nie“, vtedy pros Pána Boha, aby ti dal silu odolávať pokušeniu.

1. Pamätaj na to, že aj tvoje telo je vzácne pre Pána Boha, je to Jeho chrám!

2. Modli sa pros Boha, aby ti dal odvahu robiť to, čo je správne!

3. Povedz nie tým, čo chcú, aby si robil zlé veci!

4. Choď preč od ľudí, ktorí ťa pokúšajú, aby si robil hriechne veci!

Konečne prišiel 10. deň a hlavný komorník sa prišiel pozrieť na Daniela a jeho priateľov. Bol veľmi prekvapený, keď zistil, že sú zdravší a krajší ako ostatní. A tak po celé tri roky jedli iba zeleninu a pili vodu a Pán Boh ich odmenil aj tým, že im dal učenívosť a chápacosť pre každé písmo a múdrosť. Daniel sa vyznal v každom videní a snoch. (Dan 1, 17) Po troch rokoch boli všetci mládenci predvedení pred kráľa Nebúkadnecara. Skúšal ich, dával im mnoho otázok a zistil, že Daniel so svojimi priateľmi 10x prevyšovali svojou múdrosťou a dôvtipom všetkých múdrych mužov v celom jeho kráľovstve. Kráľ im dal potom dôležitú prácu a oni mu ďalej verne slúžili. Aj keď to bolo ťažké, dokázali to v moci a sile pravého Boha, ktorého sa nikdy nevzdali a ostali mu verní. Ak prijímame Pána Ježiša Krista za svojho Spasiteľa a ostávame verní Bohu, aj nám dá silu, aby sme mohli obstáť v skúškach aj ťažkostiach života.

Aktivita 1

Aby ste nezabudli na štyri dôležité veci, ktoré vás posilnia a pomôžu zachovať si čistý život pre Pána Boha, vyrobte si malú pomôcku, ktorá vám to bude stále pripomínať. Na pásik výkresu si nalepte štyri dôležité odkazy:

PAMÄTAJ, že tvoje telo je Božím chrámom

MODLI SA, aby si robil to, čo je správne

POVEDZ NIE tým, ktorí chcú, aby si robil zlé veci

CHOĎ PREČ od tých, ktorí ťa pokúšajú robiť hriechne veci.

Urobte si to ako záložku do Biblie, alebo si to pripni na také miesto, kde si to budeš stále pripomínať, že si máš zachovávať svoj život čistý, ako to robil aj Daniel so svojimi priateľmi.

Aktivita 2

Vyrobte si spolu s deťmi ovocie a zeleninu, ktorú jedol Daniel so svojimi priateľmi veľmi jednoduchým spôsobom. Budete potrebovať: polyestyrénové makety ovocia a zeleniny, kúsky jednofarebného textilu, nožnice a ceruzku. Z hrubšieho polyestyrénu vyrežte tvary ovocia a zeleniny (napr. jablko, hruška, paradajka, uhorka, mrkva atď.) pripravte si makety vopred a rozdajte deťom. Deti si z látky nastrihajú štvorčeky veľkosti asi 1x1cm a potom ceruzkou vpichujú jednotlivé štvorčeky do polyestyrénu tesne vedľa seba. Vznikne vám krásne farebné ovocie, či zelenina, ktoré môžete potom spoločne naaranžovať na jeden podnos, alebo si deti odnesú výrobok domov.

Modlitba

- prosme o zachovanie vernosti voči Pánu Bohu
- prosme o silu dôverovať Pánu Bohu v každej situácii
- vyznávajme, že Ježiš je Boží Syn
- ďakujme za to, že sme Božie deti
- prosme o silu odolávať pokušeniam

Piesne

- Verím, že Pán Boh je na nebi
- Musím vďačne spievať môj Pane
- Pane, vieru daj (ES 634)
- Silný kráľ raz vydal príkaz

Otázky na opakovanie

1. Čo sa stalo, keď ľudia v Judskej krajine prestali poslúchať Pána Boha? (Boh dovolil kráľovi Nebúkadnecarovi, aby obsadil Judskú krajinu.)
2. Kto bol medzi tými, ktorých kráľ Nebúkadnecar nechal zajat? (Daniel, Chananja, Míšael a Azarja.)
3. Prečo mladíkom zmenili ich mená? (Aby zabudli na pravého a živého Boha.)
4. Prečo Daniel a jeho priatelia odmietli jesť kráľovské jedlo? (Bolo to proti zákonom, ktoré dal Boh Židom.)
5. Ako môžeš osláviť Pána Boha svojim telom? (Odmietaj robiť veci, ktoré škodia nášmu telu aj myslí.)
6. Akú stravu žiadal Daniel pre seba a svojich priateľov? (Chceli jesť iba zeleninu a piť vodu.)
7. Čo zistili po desiatich dňoch, keď jedli len zeleninu a pili vodu? (Boli zdravší a silnejší ako ostatní.)
8. Odkiaľ môžeš získať silu, aby si robil to, čo je správne? (Prosiť Boha, aby ti ju dal.)
9. Čo zistil kráľ, keď skúšal Daniela a jeho priateľov? (Boli desaťkrát múdrejší, ako všetci muži v jeho kráľovstve.)

Poznajúci Boží prst

Dan 5, 1-30

Ak sa prehrešíte proti Hospodinovi; vedzte, že trest za váš hriech vás postihne. 4 M 32,23

Cieľ

Deti by mali pochopiť, že ak úmyselne konajú zlo, je to pred Pánom Bohom hriech a Boh ich za to bude brať na zodpovednosť. Pán Boh nemôže prehliadnuť náš hriech.

Vysvetlivky k textu

Kráľ Belšaccár – meno Bel-šar-usur (Bél zachránil kráľa/kráľovstvo) sa objavuje v babylonských dokumentoch, ktoré písal jeho otec Nabonidus, ktorý panoval v Babylónii v rokoch 556-539 pred Kristom. O Bělšaccarových administratívnych a náboženských aktivitách v Babylone a v Sippare sa podrobne hovorí v iných textoch, a to až do 14 roku vlády jeho otca. Bol to pravdepodobne vnuk Nebúkadnécara II. Z Nabonidovej kroniky sa dozvedáme, že mu jeho otec zveril vojsko a kráľovstvo asi v r. 55ž pred Kristom, zatiaľ čo Nabonidus bojoval v strednej Arábii, kde nakoniec zotrval 10 rokov. Bělšaccar vládol v babylónii sám. Bol to zručný obchodník, ktorý značne podporoval babylonské svätyne striebrom a obetnými zvieratami. Podľa biblického

rozprávania to však bol roztopašník, ktorý si „užíval život“ a nehladel na nič, iba na uspokojenie svojich chúťok.

v. 1-4 = Keď sa armáda dobyvateľa tlačila na hlavné mesto, kráľ našiel východisko vo vínových orgiách. Zbavil sa všetkých zábran a poslal pre posvätné nádoby, ktoré boli ulúpené z jeruzalemského chrámu. Výstrednosť oslavy má svoje paralely (por. Ester 1). Verš 2 jasne naznačuje, že kráľ je pod vplyvom alkoholu, ktorý búra akékoľvek zábrany. Nemá problém siahnuť po nádobách, ktoré slúžili jedinému Bohu a použiť ich na oslavu pohanských bôžikov.

v. 5-9 = Je pravdepodobné, že len kráľ videl píšucu ruku. Vo svetle sviatka videl túto ruku. Tým, že si privlastnil posvätné nádoby privolať na seba Božiu odozvu. Dostal Slovo, ktoré bolo len pre neho. Kráľ sa trasie strachom. Mudrci, ktorých si dal predvolať sú bezradní. Aký veľký kontrast ku bujarosti a veľkolepej oslave.

v. 10-12 = Totožnosť prichádzajúcej kráľovnej je neistá.

Je najpravdepodobnejšie, že táto kráľovná bola ženou Nabonida a matkou Belšaccára. Pri tejto príležitosti si kráľovná matka dovolila nepozvaná vstúpiť do kráľovej prítomnosti. Naliehavosť situácie prevážila oficiálne zvyklosti. Táto žena totiž prináša so sebou iskierku nádeje. Aj keď je to posledná možnosť, na základe tejto informácie je možné konať.

v. 13-16 = Pri predstavení kráľovi, Daniel počuje o odmene, ktorá je pre neho pripravená. Právo nosiť kráľovský purpur, zlatú reťaz a byť tretím v kráľovstve. Buď sa tu myslí naozaj na tretie miesto v kráľovstve, alebo ide o pozíciu v armáde.

v. 17-23 = Daniel sa dištancuje od akejkoľvek odmeny, pretože slovo múdrosti prišlo od Hospodina a nedá sa kúpiť za žiadnu cenu. Pripomína kráľovi, ako Najvyšší konal s Nebúkadnécarom, aby mu ukázal, že aj keď bol veľký, za svoju slávu vďačil Najvyššiemu. Nebúkadnécar dostal lekciu od Hospodina, keď bol vyhnaný od ľudí. Belšaccár takúto lekciu nedostal a bol ešte vo väčšom nebezpečenstve, pretože zámerne vzdoroval Pánovi.

v. 24-31 = Daniel najskôr poukazuje na to, že ruku, ktorá písala, poslal Stvoriteľ Boh so zvesťou pre kráľa. Tri slová: mené, tékel, úfarsín mali pre hebrejského a aramejského textu význam. Nepredstavovali neznámy jazyk. Pre kráľa nebolo ťažké pochopiť ich preklad, ale význam pre neho a pre jeho život. Kráľ tu bol konfrontovaný s tromi slovami, ktoré označovali miery váh: mínu, šekel a polšekel. Bola to však zvesť od Boha. Danielova múdrosť bola v tom, že dokázala túto zvesť od Boha spojiť so

záhubou o ktorej vedel, že hrozí. Mal schopnosť jasne vidieť výsledok istého spôsobu života. Nezodpovedný, ľahkovážny a hriešny život prináša svoje ovocie. Jeho dni boli spočítané, jeho život bol zhodnotený a Beľšaccárovi sa nepodarilo nakloniť jazýček váh na svoju stranu. Nielen jeho osoba, ale aj kráľovstvo je pred pádom – bolo rozdelené a budú sa o neho deliť Médi a Peržania.

Táto kapitola ilustruje ako kráľ a jeho kráľovstvo zdieľajú ten istý osud. Beľšaccárova hanebná neúcta k najvyššiemu Bohu bola rovnaká ako charakter jeho národa. Kráľ v tomto príbehu prezentuje obraz blázna, bezbožníka, ktorý sa snaží pomocou alkoholu zahnať realitu a robí si posmech zo svätých vecí.

Motivácia 1

Jazero sa ponáralo do hlbokého pokoja arktickej noci. Voda sa ľahučko trieštila o breh. V drevenom domci rybára Hansa voňalo teplo. Hans opravoval sieť na budúcu rybársku sezónu. Bol tu sám v kúte pri komíne. Jeho milovaná žena Ingrid už odpočívala na malom cintoríne vedľa kostola. Do ticha nečakane zaznel detský džavot. Dvere sa otvorili a dovnútra vletela jeho drahá dcéruška – svetlovlasá Guendalina, ktorá viedla za ruku bračeka Erika. „Guendalina, ty máš teraz prázdniny. Mohla by si namiesto mňa opravovať sieť? Ja pôjdem opraviť loďku.“ „Veľmi rada ocko.“ Hodiny sa miňali. Guendalina usilovne pracovala, oko za okom, uzol za uzlom. Ale aj deň za dňom. Povraz bol ostrý a drsný. Ruky boleli. Malé kamarátky sa nakláňali z dverí: „Guendalina, pod sa s nami zahrať.“ Oká sa stále uvoľňovali, uzly boli čoraz volnejšie a povraz stále menej namorený. Tak sa priblížila jar. Jazero zaplavili prvé lúče slnka. Začal sa znova rybolov. Rybár Hans, hrdý na prácu svojej milej dcéry, naložil rybársku sieť na starú vernú loďku. „Môj milý Erik, pod, vyplávame spolu na prvú cestu.“ Chlapček s radosťou skočil do člna. Loďka sa kĺzala po vode a sieť sa ponorila do zelenomodrých vĺn. Erik tleskal rukami, keď videl strieborné rybky, ako sa trepcou v plnej sieti. „Fantastický lov! Pomôž mi, synku, vytiahnuť sieť.“ A Erik ťahal a ťahal zo všetkých síl. Ale ťarcha je ťarcha a žblnk, Erik padol do siete. „To nič,“ myslel si otec Hans a rýchlo vyťahoval sieť na loďku.

„Sieť je pevná. Uplietla ju predsa Guendalina svojimi vlastnými rukami. Erika vytiahnem aj s rybami.“ Sieť išla z vody ľahko. Ale beda. V prostriedku mala veľkú dieru... Slabo utiahnuté uzly sa uvoľnili a málo zatiahnuté oká sa otvorili. A malý Erik klesal na dno jazera. „Ach keby som bola bývala každé oko plietla s láskou,“ plakala Guendalina. Sieť večnosti pletieme každý deň. Každý deň je jeden uzol. Nemusíme na to myslieť, ale deň rybolovu príde a bude závisieť od toho, čo sme uplietli tu dole. Dnes.

Motivácia 2 – Hra

Skryté názvy.

Deti sedia za stolom. Každé ma pero a papier. Vedúci diktuje vetu. Na jeho pokyn sa potom deti pokúsia nájsť vo vete skryté vlastné mená, názvy miest, riek, štátov... atď., ktoré sú ukryté vo vetách. Kto v danom limite nájde najviac slov vyhráva. Napr.:

„Námaha naša, ale naháňáš strach.“ (Vo vete sú ukryté slová Hana, Alena.)

„Zhostili sa nápadu najlepšie.“ (Dunaj)

„Videla svoj obrus kostrbato.“ (Ela, Rusko)

„Dlho váhali, ale potom ju mali v koši celú.“ (Váh, Oto, Košice)

Výklad

Čas v Babylonskej ríši bežal, jeden rok striedal druhý. Kráľ Nebúkadnecar už zomrel a na trón nastúpil nový kráľ, ktorý sa volal Beľšaccar. **Bol to veľmi ľahkomyselný človek, ktorý sa nezaujímal o Boha, ktorého miloval Daniel.** Veľmi rád sa zabával, mal rád hostiny a rád si „užíval“ život. Daniel zostarol, ale aj naďalej bol uznávaným človekom v Babylone. Dnešný biblický príbeh hovorí o veľkej hostine, ktorú usporiadal kráľ Beľšaccar a na ktorej úmyselne urobil veľmi zlú vec.

Počuli ste už niekedy, že sa niekto chválil zlými skutkami? Ja áno. Dnes sa ľudia často chvália tým, ako ublížili inému človeku, ako sa im podarilo niekoho oklamať, okradnúť. Možno aj vy ste urobili niečo zlé a myslíte si, že to nič nie je, že aj tak vás nikto nevidel, nepočul a Boh aj tak neodpovedá nijako na vaše zlé skutky. (Nechajte deti rozprávať o ich skúsenostiach). To isté si myslel aj kráľ Beľšaccar, keď sa zabával na veľkolepej

hostine, ktorú usporiadal pre svojich hostí. Neboli to obyčajní hostia. Boli to veľmoži a ich ženy a bolo ich tisíc. Tisíc najslávnejších ľudí Babylonskej ríše. Takú veľkú hostinu si ani nevieme prestaviť. Toľko jedla, pitia, zábavy. A práve na zábavu nebol vôbec vhodný čas. Za bránami mesta boli nepriatelia. Vojaci, ktorí chceli mesto a aj kráľa zničiť. Babylonu hrozilo veľké nebezpečenstvo, kráľ o tom vedel, ale bol presvedčený o tom, že jemu sa nemôže nič stať. Cítil sa v bezpečí, a aj keď na mesto útočili vojaci on hodoval. Za chvíľu bol opitý a veľmi veselý on, aj jeho hostia. Vtedy sa rozhodol urobiť niečo hrozné. Svojim sluhom prikázal: „Prineste zlaté a strieborné nádoby, ktoré doniesol kráľ Nebúkadnecar z Jeruzalemského chrámu, aby sme z nich mohli piť víno“! Neboli to hocijaké poháre. Ich hodnota nebola v tom, že boli zo striebra a zo zlata. Boli to nádoby, ktoré mali byť požívané, len na oslavu jediného pravého Boha. **Bélsaccar ich použil na oslavu zlatých, strieborných, bronzových, železných, drevených a kamenných bohov – modiel.** Veľmoži a kráľ pili zo vzácných pohárov, oslavovali svojich falošných bohov a vysmievali sa Hospodinovi, pravému Bohu. Kráľ Bélsaccar vedel, že koná zlo, ale netrápil sa tým, že hreší proti Bohu. Ani ho len nenapadlo, že za tento skutok môže byť potrestaný. Presne takto sa niekedy správame aj my. Myslíme si, že môžeme klamať, ohovárať, ubližovať a nebudeme potrestaní. Naše zlé správanie Boh nazýva hriechom. Je nesprávne myslieť si, že Boh hriech nepotrestá. Biblia hovorí o tom, že Boh naše hriechy trestá. Trestom nás vychováva. Nemusí sa to stať hneď, možno neskôr.

Bélsaccara netrúpilo, že hreší proti Bohu. Bol kráľom a myslel si, že môže robiť čo sa mu páči. Zrazu, keď jeho hostia pili z chrámových nádob, zjavili sa prsty ľudskej ruky a písali na stenu miestnosti, v ktorej sa konala hostina. Kráľ sa roztriasol. Toto ešte nikdy nevidel. V Biblii čítame, že sa mu zmenila farba tváre, chveli sa mu nohy a triasli kolená. Báli ste sa niekedy tak, že sa vám triasli kolená. Je to strašný pocit. Ruka zmizla, ale nápis tam zostal. Každý v miestnosti si ho mohol prečítať. Ale ani kráľ, ani veľmoži nevedeli čo ten nápis znamená. Boli veľmi vystrašení. Kráľ rozkázal: „Zavolajte veštcov, astrológov, čarodejníkov.

Ja musím vedieť čo znamená ten nápis“! Slúbil odmenu – kráľovský odev, zlatú reťaz a tretie miesto v kráľovstve tomu, kto záhadu rozlúšti. Všetci mudrci chceli takú odmenu, ale nikto z nich nevedel nápis prečítať a ani povedať čo znamená. Bol to odkaz od Boha. Babylonskí vedci, astrológovia a čarodejníci nepoznali pravého, jediného Boha a preto nemohli ani rozumieť jeho odkazu. My môžeme poznať pravého Boha. Dal sa nám poznať vo svojom Synovi Ježišovi Kristovi, ktorý za nás zomrel a vstal z mŕtvych. Boha môžeme poznávať aj z Božieho slova, ktoré je Jeho slovom.

Kráľ sa naľakal ešte viac! Čo to má znamenať? Kto mu pomôže? Veľký hluč a krik začula aj kráľovná, ktorá bývala ďalej od rušného paláca. Keď zistila čo sa stalo, povedala kráľovi: „Nestrachuj sa toľko, poznám v kráľovstve muža, ktorý ti môže pomôcť. Je to muž, v ktorom prebýva duch svätých bohov. Tvoj predchodca Nebúkadnecar ho preto ustanovil majstrom nad všetkými mudrcmi krajiny. Tento muž, Daniel vie vykladať sny. Nech teda zavolajú Daniela a on ti bude vedieť povedať, čo znamená nápis na stene. A tak zavolali Daniela pred kráľa. Kráľ sa ho opýtal: „Ty si ten Daniel? Priviedli ťa ako zajatca z Judska? Povedali mi, že si veľmi múdry a vieš vykladať sny. Ak mi prečítaš a vysvetlíš slová na stene dám ti veľkú odmenu“. Kráľ slúbil Danielovi to isté čo aj svojim mudrcom. Daniel nemal záujem o kráľovu odmenu. Pripomenul Bélsaccarovi kráľa Nebúkadnecara, jeho skutky úspechy a moc. Aj to ako o všetko prišiel, keď sa jeho srdce naplnilo pýchou. Ako žil na poli ako zviera, až kým nakoniec neuznal, že Boh je jediný, ktorý naozaj vládne nad všetkými ľuďmi. „Ty Bélsaccar, toto všetko vieš“, hovoril Daniel, „a predsa si sa postavil proti živému Bohu. Pil si z nádob z Jeho chrámu a oslavoval si svoje modly, ktoré nevidia ani nepočujú. Zabudol si na pravého, živého Boha, ktorý drží tvoj život vo svojich rukách. Preto Boh poslal túto ruku, aby napísala odkaz na stenu.“ Bélsaccar neveril v Boha, ale vedel o Jeho moci. Vedel, že keď pije víno z nádob z Jeruzalemského chrámu, tak sa vysmieva živému Bohu. Daniel kráľovi pripomenul vážnosť jeho skutku, jeho hriechu.

Vieme, že hriech je veľmi vážna vec. Boh nemôže náš hriech prehliadnuť. Boh nám chce naše hriechy odpustiť, keď ich úprimne vyznávame a ľutujeme. Boh nám chce pomôcť konať dobro a vyhýbať sa zlému. Čítanie Biblie, počúvanie kázni v kostole, výkladu na Detských službách Božích, vyučovanie na hodinách náboženstva nám pomôže v tom, aby sme vedeli čo Boh chce, aby sme robili a čomu sa máme vyhnúť.

Daniel povedal kráľovi, čo znamenajú slová na stene. Boli to slová: Mené, mené, tekél, úfarsín. Mené znamená „zrátaný“, tekél znamená „odvážený“ a úfarsín znamená „rozdelený“. Daniel povedal: „Boh spočítal dni tvojho kráľovstva a spôsobil mu koniec, bol si odvážený na váhe a zistilo sa, že si ľahký – nehodný kráľovstva. Tvoje kráľovstvo bude rozdelené a dané tvojím nepriateľom Médom a Peržanom. Vtedy kráľ rozkázal, aby Daniela obliekli do purpuru, dali mu na krk zlatú reťaz a vyhlásil o ňom, že bude vládnuť ako tretí v krajine.

V tú istú noc bol Bělšaccar zabitý. Pretože úmyselne hrešil proti Bohu, stratil svoje kráľovstvo aj svoj život. V Babylone začal vládnuť iný kráľ. Bol to médsky kráľ Dáriuš. Daniela Boh ochraňoval aj naďalej a on mohol slúžiť aj novému kráľovi.

Aktivita

Pre staršie deti:

Tajné písmo. Neviditeľný atrament.

Postup

1. Do misky vytlač citrónovú šťavu.
2. Do fľašky nalej trochu vody a nakvapkej jódovú tinktúru.
3. Citrónovou šťavou napíš na papier tajnú správu. Písmená nechaj zaschnúť.
4. Teraz papier natri zriedenou jódovou tinktúrou.
5. Na fialovom podklade sa objavia biele písmená.

Biely škrob, ktorý obsahuje papier, sa vplyvom jódu sfarbí na fialovo.

Citrónová šťava bráni zmene farby a tak písmená zostanú biele.

Alternatíva pre mladšie deti:

Deti napíšu tajnú správu, alebo nakreslia obrázok na biely papier bielou voskovou farbičkou. Celý papier potom natrú atramentom, alebo vodovými farbami. Nápis, alebo obrázok, ktorý nakreslili bielou voskovou farbičkou bude pekne viditeľný.

Tajný nápis: Napr.: Mené, mené, tekél, úfarsín, alebo iný nápis, obrázok podľa návrhu vedúceho a detí.

Modlitba

- prosiť Boha o silu nekonať zlo
- vyznávať hriechy a prosiť o odpustenie hriechov
- ďakovať za to, že Pán Ježiš zomrel za naše hriechy na kríži
- ďakovať za to, že skrze Pána Ježiša môžeme poznať, že Boh je láska

Piesne

- Verím, že Pán Boh je na nebi (Piesne pre deti č. 24)
- Slovo svoje (Máme radostnú správu, Detská misia, č. 7)
- Viem, že Pán Boh o mne všetko vie (Máme radostnú správu, Detská misia, č.18)

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volal kráľ, ktorý nastúpil na trón po Nebúkadnecarovi?
(Volal sa Bělšaccar.)
2. Aké hriešne veci urobil kráľ s pohármi z Božieho chrámu?
(Pil z nich víno on aj jeho hostia a uctievali tým modly.)
3. Môžu ľudia pred Bohom skryť svoje zlé skutky?
(Nie, Boh vidí všetko.)
4. Čo sa stalo, kým kráľ a jeho hostia pili z pohárov z chrámu?
(Na stene sa objavila ruka a písala nápis.)
5. Akú odmenu sľúbil kráľ tomu, kto mu vysvetlí význam slov na stene?
(Kráľovský odev, zlatú reťaz na krk a tretie miesto v kráľovstve.)
6. Prečo babylonskí mudrci nevedeli vysvetliť nápis na stene?
(Nepoznali pravého Boha, ktorý tento odkaz pre kráľa poslal.)
7. Ako my dnes môžeme poznávať pravého Boha?
(Skrze Ježiša Krista , skrze Božie Slovo, modlitbu.)
8. Ako zneli slová na stene, ktoré prečítal Daniel kráľovi?
(Mené, mené, tekél, úfarsín.)
9. Čo povedal Daniel kráľovi Bělšaccarovi o význame slov na stene?
(Boh spočítal dni tvojho kráľovstva a urobil mu koniec, bol si odvážený na váhe a zistilo sa, že si ľahký, Daniel oznámil kráľovi, že jeho kráľovstvo bude dané jeho nepriateľom.)
9. Čo máme robiť my, keď sa prehrešíme proti Bohu?
(Vyznať svoje hriechy a prosiť o odpustenie a veriť, že Ježiš zomrel aj za naše hriechy.)

Dôverujúci a odvážny

Dan 6, 2-29

Hospodin sám kráča pred tebou, On bude s tebou, ne nechá a neopustí ťa. Neboj sa a nemaj strach! 5M 31,8

Cieľ

Deti by mali porozumieť, že Pánu Bohu môžu vždy dôverovať (nech sa deje čokoľvek) a zostať Mu verný.

Vysvetlivky k textu

Daniel, Izraelčan kráľovského, či šľachtického pôvodu, ktorý bol odvedený ako zajatec do Babylonskej ríše. On a jeho priatelia boli vybratí, aby sa pripravovali na službu kráľovi. Podľa zvykov doby dostal babylonské meno Bělšaccar. Získal povest' vykladača snov- najprv iných ľudí, neskôr i vlastných, v ktorých predpovedal víťazstvo mesiášskeho kráľovstva. Pre svoju inteligenciu zaujal vysoké vládne postavenie za Nabúkadnecara, Bělšaccara a Dáriusa

Satrapa, Ochranca kráľovstva, provinčný miestodržiteľ.

Vo výklade som použila namiesto slova „satrapovia“- „kráľovi radcovia“, keďže si myslím, že satrapom by deti ťažko rozumeli.

Dárius ustanovil vo svojom v kráľovstve 120 satrapov, nad ktorými boli traja vysoký úradníci (ministri). Jedným z nich bol aj Daniel. Keďže Daniel „vynikal nad vysokými úradníkmi a satrapmi,

lebo mimoriadny duch prebýval v ňom“ – kráľ zamýšľal postaviť ho nad celú ríšu.

Kráľ Dárius, Prevzal vládu po smrti Bělšaccara a stal sa chaldejským kráľom vo veku 62 rokov.

Motivácia 1 - hra

Slepá baba (deti by sa mali získať pocit, ako sa cíti človek, ktorý nevie do čoho ide; kde a aká nástraha naňho čaká).

Motivácia 2 – Obrázok leva

Deti, toto zviera určite každý z vás dobre pozná. Viete o tom, že:

Lev je kráľ zvierat?

O malé levíčatá sa starajú všetky samice celej svorky?

Ak lev zareve je to vraj počuť až 8 km?

Lev je starodávnym symbolom vznešenosti, sily a odvahy?

Hladný lev zožerie naraz až 30kg mäsa?

Viete si predstaviť, že by ste s niekým takým boli vonku v noci? A úplne sami? Pripomínam len, že je to mäsožravá šelma... Kto z vás by sa nebál byť s ním zatvorený počas celej noci v nejakej klietke?! Predstavte si, že v krajine v ktorej žil Daniel sa vám to pokojne mohlo stať.

Výklad

Kráľ Dárius, na návrh svojich radcov, vydal rozkaz: „Kto by uctieval počas nasledujúcich 30 dní nejakého iného boha okrem kráľa bude hodený do jamy s levmi.“ Ľudia v krajine sa začali veľmi báť. Každý vedel, že byť hodený do jamy s levmi znamená istú smrť.

Samému kráľovi by takýto rozkaz ani nenapadol. Nebol totiž zlý, ani pyšný. Jeho radcovia však dostali takýto nápad, aby sa zbavili kráľovho služobníka Daniela, ktorý mu slúžil veľmi dobre. Kráľ ho mal najradšej zo všetkých jeho služobníkov, lebo bol veľmi múdry, spoľahlivý a poslušný. I preto bol jedným z troch najvyšších úradníkov v kráľovstve. Kráľ Dárius ho chcel opäť povýšiť,(aby bol najvyššie postavený úradník v celej ríši) a to sa sprotivilo kráľovým radcom. Hriech- záviť a žiarlivosť priviedla radcov k rozhodnutiu zbaviť sa Daniela. Spoločne rozmýšľali, ako by mu ublížili. Daj si pozor, aby tvoje srdce neovládla záviť a žiarlivosť. Hriech je veľmi zlý radca a skazí všetky vzťahy, priateľstvá...Zo srdca ho môže vyhnáť jedine Ježiš Kristus. Pros Ho o odpustenie, ak vieš, že niekomu závidíš, alebo si pyšný. Daj si pozor, aby si nebol ako zlý kráľovi radcovia.

Čakali a sledovali Daniela, kedy urobí niečo nesprávne, aby mohli utekať za kráľom a žalovať mu to. Ale nič, vôbec nič mu nevedeli vytknúť. Žiadne podvody, zrady, krádeže, nijaké prechmaty. Bol poslušným služobníkom svojho kráľa. Až raz im to napadlo. Jediná vec, v ktorej by Daniela mohli nachytať, bola viera v Hospodina. Vedeli, že je Pánu

Bohu poslušný a verný. **Daniel mal vo zvyku modliť sa trikrát denne pri otvorenom okne.** Radcovia ho mnohokrát videli a dobre vedeli, že Daniel vždy poslúcha Hospodina. A tak začali konať. Prišli za kráľom a začali ho chváliť, aký je úžasný a mocný. „Kráľu, ži naveky. Si mocný a zaiste by si si zaslúžil, aby ťa celý tvoj národ chválil. Vydaj rozkaz, taký, ktorý sa nedá nijako zmeniť, aby ťa počas 30 dní chválil každý jeden tvoj poddaný. Nech nikto sa ku nikomu inému nemodlí, ale len teba zveľbuje počas tohto času. Kto by to porušil, nech je hodený do jamy s levmi. Ty si to zaslúžiš, ved' si náš vládca!“ Takýmto zaliečaním sa im podarilo to, že kráľ súhlasil a vydal rozkaz, ktorý všetkým ľuďom nahnal strach. Avšak Daniel, služobník najvyššieho Boha, si uvedomoval, že teraz kráľa nemôže poslúchnuť. **Pán Boh je jediný Boh a len jemu samému sa máme klaňať. Rozhodol sa, že i napriek kráľovmu zákazu sa bude modliť a chváliť Hospodina.** Zaiste mu nebolo všetko jedno.

Ale vedel, že Hospodina sa nevzdá, že Ho nezaprie za žiadnu cenu. Pre Daniela bol Pán Boh všetkým. Dobre si pamätal, ako stál pri ňom a pri jeho priateľoch po celý čas, kým žili v babylonskom zajatí. Daniel sa nemusel rozhodovať, bolo to jasné: Hospodina sa nevzdá, aj keď bude hodený do jamy s levmi! A čo ty? Dokázal by si byť taký verný a nevzdať sa Pána Boha ani pod hrozbami? Daniel vedel, že Pán Boh je s ním, nech sa deje čokoľvek. Buď verný ako Daniel! Slová z Biblie sú aj pre teba. Aj

tebe Pán Boh hovorí: „Neboj sa, lebo ja som s tebou! Nezanechám a neopustím ťa! Daniel veril týmto slovám a dôveroval Pánu Bohu. Keď už bol zákon v platnosti, kráľovi radcovia nemuseli dlho čakať. Daniela hneď prichytili pri modlení a utekali za kráľom. Keď si kráľ uvedomil, že musí Daniela hodiť do jamy s levmi, bol veľmi zarmútený a hľadal, ako by sa dal rozkaz zrušiť. Radcovia však tlačili na kráľa, že kráľovské rozkazy sa nesmú rušiť a Daniela musí potrestať tak, ako to vydal v rozkaze. Kráľ Dárius videl, že nič nezmôže, a tak večer Daniel musel ísť do jamy s levmi. „Nech ťa zachráni tvoj Boh, ktorého vytrvale uctievaš“ –smutne prehovoril kráľ Dárius k Danielovi. **Daniel sa nebál. Vedel, že Pán Boh bude s ním, že ho nezanechá a neopustí.** A tak kráľ zapečatil jamu pod dozorom svojich radcov.

Kráľ Dárius však veľmi smútil. Nevečeral, celú noc nespál a ráno hneď na svitaní utekal k jame. „Daniel, služobník najvyššieho Boha, či ťa tvoj Boh, ktorému vytrvale slúžiš, vládol zachrániť pred levmi?“ Vtedy Daniel povedal kráľovi: „Kráľu ži naveky! Môj Boh poslal anjela a ten zavrel ústa levom, takže mi neublížili.“ Vtedy sa kráľ veľmi zaradoval a rozkázal vytiahnuť Daniela z jamy. Všetci boli veľmi prekvapení, keď na Danielovi nenašli žiaden škrabanec. Bolo to neuveriteľné! Pán Boh zachránil Daniela pred levmi, lebo Mu dôveroval. Dovtedy boli všetci presvedčení, že zostať v jame s levmi znamená istú smrť. Ale teraz toto! Zázrak!

Všetci pochopili, že Danielov Boh-Hospodin je skutočný mocný Vládca. Pán Boh je stále ten istý. Aj dnes ťa môže chrániť pred všetkými nástrahami, či hrozbami. Nech je to čokoľvek, čoho sa bojíš, z čoho máš strach, Pán Boh je stále ten istý, ako za čias Daniela. Nezapadni Mu dôverovať ako Daniel a modli sa. Povedz Mu v modlitbe o všetkom z čoho máš strach, čo ťa trápi. Pán Boh ťa neopustí a nezanechá, kráča s tebou, nemusíš mať strach. Nech sa deje čokoľvek dôveruj Bohu! Svojich zlých služobníkov kráľ potrestal a prikázal, aby ich hodili do jamy s levmi. (Božie slovo hovorí, že nedopadli ani na zem a už ich levy roztrhali. Každý hriech musí byť potrestaný.)

Kráľ Dárius vydal nový rozkaz: „Nech sa v celom obvode môjho kráľovstva ľudia trasú a boja Danielovho Boha, lebo On je živý Boh a ostáva naveky.“

Aktivita1

Vyrobiť kartičky vo forme A6 (veľkosť slovníčka) z farebného výkresu, na ktorých bude veršík s povzbudením pre dieťa:

Neboj sa, Daniel, lebo od prvého dňa, keď si si v srdci zaumienil chápať a pokoriť sa pred svojim Bohom, tvoje slová boli vyslyšané (a ja som prišiel práve kvôli tvojim slovám) Dan 10,12b.

Na miesto mena Daniel, nech si každé dieťa napíše svoje meno, pretože Božie slovo hovorí aj dnes ku každému jednému z nás.

(Tento veršík ubezpečí dieťa o tom, že Pán Boh o ňom vie a že ho počuje. Deväť až desaťročné dieťa

tomuto veršíku rozumie, pre mladšie deti je potrebné podrobnejšie vysvetlenie, alebo výber iného veršíka Zlatý veršík 5M 31,8.)

Táto kartička môže slúžiť ako záložka, preto si ju deti môžu rôzne vyzdobiť- vystrihnúť ozdobnými nožnicami, domalovať, opečiatkovať rôznymi motívami, pooblepovať...

Aktivita2

Deti si môžu vyrobiť leva z hnedého farebného papiera. Poskladajú si klasické origami „nebo-peklo“. Dve horné a dve dolné časti zlepiu dokopy. V časti, ktorá sa otvára im vznikne papuľa leva. Do nej si deti nalepia zuby z kancelárskeho papiera- štyri veľké a štyri malé trojuholníky. Dokreslia si oči, obočie, nos čiernou fixou. Z tmavšieho a svetlejšieho hnedého papiera si nastrihajú pásiky veľké asi 2-3 cm a široké 0,5cm, ktoré si nalepia po obvode hlavy- hriva. Dolnú časť hrivy (pod papuľou) stačí nastrihnúť cca 0,5cm. Nakoniec si deti dolepiu uši a dokreslia ich (viď príloha).

Modlitby

- aby sme Pánu Bohu dôverovali v každej chvíli (aj keď situácia vyzerá veľmi zle)
- aby sme mali odvahu stáť na Božej strane
- aby v našich srdciach nepanoval hriech (pýcha, žiarlivosť, žiadostivosť), pretože hriech je veľmi zlý radca
- ďakovať za to, že Pán Boh je stále ten istý mocný Boh, že je s nami vždy

Piesne

- Verím, že Pán Boh je na nebi
- Je veľký náš Boh
- Ten Boh (Dúhový spevníček- Jana Nagajová)
- Skús byť ako Daniel, skús! (K trónu slávy č. 159)

Otázky na opakovanie

1. Kto chcel vydať zákon na uctievanie kráľa?
(Kráľovi radcovia.)
2. Kto mal byť uvrhnutý do jamy s levmi podľa kráľovho rozkazu?
(Každý kto bude chváliť, alebo vzývať počas 30 dní niekoho iného okrem kráľa.)
3. Prečo sa chceli kráľovi radcovia zbaviť Daniela?
(Kráľ ho mal najradšej zo všetkých služobníkov, chcel ho povýšiť.)
4. Aký bol Daniel?
(poslušný, múdry, usilovný...)
5. Ak bol Daniel poslušný služobník, prečo neposlúchol kráľov rozkaz?
(Pána Boha máme viac poslúchať, On je najmocnejší kráľ. Nemáme robiť to, čo sa Pánu Bohu nepáči- klaňať sa máme iba Jemu – 1. prikázanie Ja som Hospodin Tvoj Boh, nebudeš mať iných bohov okrem mňa.)
6. Čo sa udialo v jame s levmi, keď tam zatvorili Daniela?
(Boh poslal anjela, ktorý zatvoril levom papule, takže mu neublížili.)
7. Čo prikazoval nový rozkaz kráľa Dária?
(Nech sa v celom kráľovstve boja Danielovho Boha, lebo On je živý Boh a ostáva naveky.)

ESTER

Vstúp ku kráľovi

Est 2,1-20

Kto miluje čistotu srdca, koho pery sú láskavé, ten je kráľovým priateľom. Prís 22,11

Cieľ

Deti by mali vedieť, že naša skromnosť, poslušnosť a krása (vnútorná) nás môže dostať bližšie ku Kráľovi Kráľov, teda ku Pánu Bohu.

Vysvetlivky k textu

Ester = hviezda - perzské meno Židovky Hadassy, ktorá bola predivným spôsobom povýšená za perzskú kráľovnú. Podľa nej je pomenovaná kniha SZ Ester. Ester stratila otca aj matku a preto ju vychovával a za vlastnú prijal jej bratranec Mordochaj, ktorý bol tiež Žid. Okrem toho bol kráľovským sluhom a slúžil v bránach paláca.

Židia (Jehúdím = hebr. synovia Judu, [Izraeliti](#)) sú starobylá etnická skupina nazvaná podľa potomkov izraelských kmeňov, ktoré žili v starovekej [Palestíne](#) - [Kanáne](#). Zjednodušene môžeme povedať, že je to označenie pre príslušníkov izraelského národa. Boh sám si vybral (vyvolil) tento národ, zamiloval si ho a oni si zamilovali Jeho, pretože verili, že je to jediný a skutočný Boh.

eunuch – strážca žien, ktorý mal pripraviť krásne dievčatá (panny) na uvedenie pred kráľa.

Môže to byť aj označenie pre dvorného úradníka, ktorý bol pre kráľa hlavou.

Motivácia 1

Ako by mala vyzerat' kráľovná?! Vyučujúci vyzve deti, aby povedali, ako si oni predstavujú kráľovnú, aká by mala byť, ako by mala vyzerat', ako by sa mala správať a pod. Kľúčové slová detských postrehov môže zároveň napísať na veľký papier, na ktorom v strede bude svietiť slovo „KRÁĽOVNÁ“. Táto aktivita nám má priblížiť tému o ktorej sa budeme rozprávať a po výklade sa k nej na chvíľu môžeme vrátiť a porovnať si to s opisom kráľovnej v našom biblickom príbehu.

Motivácia 2 - Hra na kráľa

Jedno z detí predstavuje kráľa. Prechádza sa po miestnosti a hráči ho v malom odstupe prenasledujú. Keď sa kráľ otočí, poddaní sa musia postaviť do vopred určenej polohy (drep na jednej nohe, ľah a pod.). Kto je najpomalší, vypadá z hry. Hrá sa vyraďovacím spôsobom, posledný - víťaz sa stáva kráľom.

Výklad

Jeden perzský kráľ, volal sa Ahasvér, usporiadal vo svojom veľkom kráľovstve hostinu. Plánoval ďalšiu vojnu. Predtým však pozval všetky svoje kniežatá a všetko služobníctvo, aby sa hostili a plánovali s ním. Siedmeho dňa, keď sa srdce kráľa rozveselilo vínom, dal si pred seba zavolať svoju nádhernú manželku Vaští, aby sa pochválil jej krásou. Ale kráľovná Vaští odmietla prísť a preto sa kráľ veľmi, ale veľmi nahneval. Po rade so svojimi radcami vyhlásil, že Vaští už nesmie nikdy predstúpiť pred kráľa. Tento veľký kráľ nevedel, že

je tu ešte väčší Kráľ (Boh) a že to, čo sa stalo, bolo súčasťou Jeho plánu. Súviselo to s plánmi, ktoré mal Boh so Židovkou Ester. Onedlho však kráľa prešiel hnev a začal znovu rozmýšľať o Vaští. Jeho radcovia si to všimli a navrhli mu, aby nariadil vyhľadať najkrajšie panny z kráľovstva. Tie nech privedú do paláca a on si vyberie najkrajšiu z nich, ktorá sa stane novou kráľovnou. Kráľovi sa táto myšlienka zapáčila a hľadanie čoskoro začalo. Jedna z mladých dám, ktorú do paláca priviezli, bola zvlášť obľúbená a veľmi krásna. Bola to Židovka Ester. Keďže Ester patrila jedinému pravému Bohu, palác pohanského kráľa bolo posledné miesto, kde by sme ju hľadali. Musela byť smutná, keď sa lúčila s Mordochajom. Prečo sa to stalo? Boh chcel, aby Ester bola v paláci. Možno si jediný kresťan vo vašej rodine. Boh má zvláštny dôvod na to, aby si tam bol. Chce, aby si ukázal ostatným rozdiel, ktorý spôsobil v tvojom živote Pán Ježiš. Rozmýšľaj o svojej triede v škole: Boh ťa tam chce mať preto, aby si ukázal(a) žiakom, ktorí nepoznajú Pána Ježiša, čo znamená byť kresťanom. Niekedy je veľmi ťažké žiť s Ním v škole, ale nie je ohromné vedieť, že sa ti nemôže stať nič, čo by On nedovolil? Ester dostala v paláci sedem dievčat, ktoré sa o ňu mali starať a dokonca dostala aj najlepšie miesto v paláci žien. Predtým ako panny predstúpia pred kráľa, krášlia sa 12 mesiacov. Potom budú jedna po druhej predvedené pred kráľa. Môžu si so sebou zobrať čokoľvek, o čom si myslia, že ich to skrášli.

Vieš si predstaviť, ako si vyberajú šaty a šperky. Keď pôjdu pred kráľa, každá z nich bude dúfať, že vyberú práve ju. Esterin bratranec Mordochaj sa každý deň prechádzal pred nádvorím paláca žien. Keďže sa nemohli vidieť (lebo taký bol perzský zákon), správy o tom, ako sa vodí Ester donášal Mordochajovi nejaký zo sluhov. Mordochaja zaujímala hlavne jedna vec. S Ester totiž mali spoločné tajomstvo, ktoré Ester nemala prezradiť nikomu v paláci. Tušíš, o aké tajomstvo ide?

Áno, tajomstvom bolo to, že Ester je Židovka. Hoci Ester nechápala, prečo to nesmie povedať, tajomstvo neprezradila, lebo jej tak kázal Mordochaj. Keď poslúchala Mordochaja, poslúchala Boha. Konečne nastal deň, keď mala byť práve Ester predvedená pred kráľa. Eunuch Hégaj jej poradil, čo si má obliecť a ona tak urobila. Nevzala si nič viac na svoje skrášlenie, pretože nič viac ani nepotrebovala, taká bola krásna.

Aktivita

Výroba kráľovskej koruny, na ktorej budú vypísané všetky dôležité vlastnosti, aké by kráľ/kráľovná mali mať (napr. múdrosť, vernosť, láska,..). Každé z detí si vyrobí svoju vlastnú korunu a vyskúša si, aké to je stať sa aspoň nachvíľu kráľom/kráľovnou.

Ďalšou možnosťou je výroba náramkov či náhrdelníkov, keďže každá kráľovná sa chce páčiť svojmu kráľovi. Môžete na to použiť rôzny materiál (látka, kvety, koráliky, cestoviny, prírodný materiál, bavlnky, modelovacia hmota a pod.)

Modlitba

- ďakovať za to, že môžeme byť „kráľovskými deťmi“
- prosiť o poslušnosť, skromnosť a čisté srdiečko

Piesne

- Kráľovi Kráľov (K trónu slávy č. 267)
- On je Pán, On je Kráľ (K trónu slávy č. 196)
- Učiň ma Bože svetielkom (K trónu slávy č. 235)

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volal veľký perzský kráľ z dnešného príbehu?
2. Čím bola Ester iná ako ostatní ľudia?
3. Kto sa o Ester postaral, keď jej zomreli rodičia?
4. Prečo kráľovná Vaští už nikdy nesmela predstúpiť pred kráľa?
5. Aké tajomstvo mala Ester s Mordochajom?
6. Ako sa môžeme dostať bližšie ku Pánu Bohu? Keď budeme akí?

Skromnosť, poslušnosť a vnútorná krása – to boli nádherné vlastnosti, ktoré Ester vystihovali. Iste bola nervózna a obávala sa, keď sa mala stretnúť s najväčším kráľom na svete, ale aj keby bola odmietnutá, verila, že jej Boh bude s ňou. A ako to dopadlo? Kráľ si zamiloval Ester nad všetky ženy, na jej hlavu položil kráľovskú korunu a práve ju ustanovil za novú kráľovnú. Božia cesta pre Ester bola veľmi zvláštna, no dokonalá. Teraz je v kráľovskom paláci. Bude však vedieť udržať tajomstvo? To sa dozvieme nabudúce.

Nezabúdajme však, že aj my máme takúto možnosť – „vstúpiť pred kráľa“. A tento náš kráľ je dokonca Kráľ Kráľov, je najväčší a je to Pán Boh. On ti dáva pozvanie, zavolať ťa na svoj kráľovský dvor a keď budeš skromný a poslušný položí jedného dňa aj tebe kráľovskú korunu na hlavu a z Jeho úst zaznie: „Môj kráľovský syn, moja kráľovská dcéra.“ Máme sa na čo tešiť!

Som súčasťou Božieho plánu

Est 3 – 5

Ked' Boh za nás, kto proti nám? Rim 8,31

Cieľ

Deti by mali pochopiť, že Pán Boh má s každým človekom svoj plán a ten nezmarí nijaký Boží nepriateľ, ani taký „Háman“, ale vyžaduje si to našu dôveru a vernosť Pánu Bohu.“

Vysvetlivky k textu

Božie deti - Biblia nám hovorí, že „Tým, čo Ho prijali, dal moc stať sa dieťkami Božími, tým, čo veria v Jeho meno“ (Ján 1,12). To znamená, že ak poprosíš Pána Ježiša, aby zbral od teba tvoj hriech a prevzal moc nad tvojím životom, v tej chvíli sa stávaš Božím dieťaťom. Každý z nás potrebuje prijať Krista ako svojho Pána a Spasiteľa.

Háman – jeden z kráľových kniežat, ktorého po istom čase kráľ Ahasver povýšil nad všetky ostatné kniežatá v kráľovstve a dal mu do rúk veľkú moc.

Pôst - človek prestane jesť, alebo si odoprie veci, ktoré má/robí rád. Niekedy sa ľudia postia, keď sa chcú sústrediť na čas, strávený s Bohom a prosiť Ho o pomoc.

Motivácia 1 - Príbeh

Po prečítaní krátkeho príbehu, sa s deťmi porozprávajte o tom, aký mal Pán Boh plán s Jožkom a čo si myslia, aké má Pán Boh plány s nimi.

„Bol raz jeden chlapec a volal sa Jožko. Býval na istej ulici, nazývime ju Zvončeková. Bol kresťan. Jedného dňa prišli muž a žena, urobiť detské bohoslužby pre deti z tejto ulice. Nevedeli však, kde bývajú deti. Keď vyšli z auta, stretli Jožka. „Chceme tu mať stretnutie pre chlapcov a dievčatá. Mohol by si nám ukázať, v ktorých domoch bývajú deti?“ „Pravdaže,“ povedal Jožko a ukázal im domy, v ktorých žili chlapci a dievčatá. Keď skončili, muž povedal Jožkovi: „Myslím, že Boh mal vo svojom pláne, aby si býval na tejto ulici. Pretože si bol tu, mohli sme deťom rozdať pozvania. Ďakujeme ti veľmi pekne.“ Jožka hriala pri srdci myšlienka, že Boh naplánoval dokonca to, kde bude bývať.“

Motivácia 2 - Hra

Skúška dôvery je hra, ktorá je založená plne na dôvere svojmu kamarátovi, či vedúcemu a pod. Postaví sa prekážková dráha, ktorú súťažiaci nepoznajú. Jeden z dvojice si zaviaže oči, aby nič nevidel. Druhý ho chytí za ruku a bude ho cez dané prekážky viesť. Pomáha mu ako sa dá, hlavne slovne a „nevidiaci“ sa musí plne spoľahnúť na kamaráta či vedúceho, že ho dovedie do úspešného konca.

Výklad

Aj keď Ester zomreli rodičia, stala sa sirotou a veľa ľudí ju nepovažovalo za výnimočnú, ona bola „výnimočná“ pre Boha. Boh s ňou mal plán. Nie hocikajký, ale dobrý! To platí pre každé Božie dieťa. Ak si Božím dieťaťom, Boh

má pre teba jedinečné plány. Ester trvalo istý čas, kým prišla na to, kde to Pán Boh mieril, keď ju poslal na kráľovský dvor a urobil z nej kráľovnú. Ako nad tým rozmýšľala, diali sa na kráľovskom dvore takéto veci. Kráľ Ahasver povýšil jedného zo svojich mužov, Hámana, a na jeho rozkaz sa Hámanovi museli klaňať všetci kráľovskí služobníci. Bol tu však niekto, kto sa mu nechcel klaňať. Určite uhádneš, kto to bol. Áno, bol to Mordochaj.

Ten totiž nechcel porušovať Boží zákon, ktorý hovorí: „Nebudete mať iných bohov.“ Boží ľud nemal uctievať nikoho iného okrem samotného Boha. Mordochajove odmietnutie však znamenalo, že sa Háman veľmi nahneval a jeho kruté, zlé srdce začalo snovať pomstu. Nestačilo mu vysporiadať sa s jedným mužom, chcel vyhubiť všetkých Židov. Kráľovi nahovoril, že v kráľovstve žijú istí ľudia, ktorí sa oddeľujú od ostatných, sú iní a nedodržiavajú kráľovské zákony, no chytrácky obišiel skutočnosť, že ide o Židov.

Kráľ nemal ani najmenšie tušenie a preto povedal Hámanovi, že s týmito ľuďmi nech naloží, ako chce. Onedlho bol vydaný zákon, že o necelých 11 mesiacov majú byť všetci Židia zabití.

Mordochaj bol veľmi nešťastný, keď sa dozvedel, čo sa stalo. Roztrhol si odev a vzal na seba vrecovinu a popol. Tak spravili aj ostatní Židia. Smútili, prestali jesť, začali sa postiť a v týchto dňoch veľa volali ku Bohu, lebo vedeli, že len On ich môže zachrániť od tejto katastrofy. O zlomyseľnom Hámanovom pláne

sa dozvedela konečne už aj kráľovná Ester, ktorá zatiaľ nikomu neprezradila, že je Židovka. Táto správa ju veľmi zarmútila. Po jednom zo svojich sluhov poslala Mordochajovi odkaz, aby jej povedal všetko, čo sa stalo.

Mordochaj naliehal na sluhu hlavne v jednej veci: „Hátach, musíš povedať kráľovnej Ester, aby išla za kráľom a prosila ho za záchranu nášho ľudu. Musí pochopiť, že je to veľmi dôležité.“ „Ó, nie!“ zvolala kráľovná, keď sa dozvedela tieto správy. Bola šokovaná a bála sa. Zákon totiž hovoril jasne - ktokoľvek, kto vojde ku kráľovi bez pozvania, či je to žena, alebo muž, zomrie...Iba ak kráľ k nemu vystrie svoje zlaté žezlo, zostane nažive. A ona už 30 dní nebola pozvaná, aby vošla ku kráľovi. Ester sa táto situácia zdala neriešiteľná. No nezabudni, keby tvoje problémy boli hocijako veľké, Boh je väčší, ako tvoje problémy. Pre Boha nie je nič priťažké či nemožné.

Viete ako to nakoniec dopadlo? Ester sa napokon predsa len odhodlala ísť za kráľom. Zapôsobil na ňu zrejme ešte jeden Mordochajov odkaz, ktorý znel takto: „Ester, nemysli si, že ty unikneš len preto, že bývaš v kráľovskom dome.

Ak budeš v tejto chvíli mlčať, úľava a záchrana príde Židom z inej strany, ale ty a tvoja rodina zahyniete. A kto vie, či si nebola vyvolená na kraľovanie práve pre takú chvíľu, ako je táto? Aby si zachránila svoj ľud?“. Mordochaj chcel, aby si Ester spomenula, že Boh má plán pre každé Jeho dieťa. Nebola v paláci preto, že to naplánoval Boh? Ester nariadila, aby sa všetci Židia za ňu postili, nejedli a nepili tri dni. Po týchto troch dňoch sa obliekla do kráľovských šiat a pobrala sa za

Aktivita

Vyrobíme si s deťmi sadrové portréty znázorňujúce kráľa, kráľovnú, alebo nás samotných. Z kartóna si vystriháme tvar hlavy, ktorý potom z oboch strán obložíme namočeným sadrovým obvazom (sadrový obvaz si nas-triháme na menšie kúsky). Na lícnu stranu modelujeme z nastrihaných prúžkov obvazu obličaj a vlasy (môžeme aj kráľovskú korunu). Z rubnej strany prichytíme očko z povrázku na poviesenie. Po uschnutí natrieme portrét temperovou farbou (po krátkom zaschnutí môžeme farbu zotrieť handričkou, ale nemusíme).

Iná aktivita

> Po skončení tejto lekcie si môžeme s deťmi pozrieť aj kreslenú rozprávku o Ester.

kráľom, aj keď bola veľmi ustráchaná a veľmi dobre si uvedomovala, že ju to môže stať jej vlastný život. ***Keď kráľ uvidel kráľovnú stáť na nádvorí, získala si priazeň v jeho očiach, vystrel ku nej zlaté žezlo, ktoré mal v rukách a povzbudil ju, aby mu povedala, čo ju k nemu privádza.***

A tak Ester pozvala kráľa aj s Hámanom na hostinu, na ktorej mu prezradila svoje tajomstvo i prosbu zároveň. „Kráľ, ak som získala priazeň v твоjich očiach a ak je to kráľovi vhodné, nech je zachránený môj život a životy môjho ľudu. Boli sme predaní, ja i môj ľud, aby sme boli zničení a vyhubení.“ „Kto sa odvažuje urobiť niečo také?“ spýtal sa kráľ. Povzbudená Ester povedala: „Týmto nepriateľom je tento zlomyseľný Háman.“ Rozzúrený kráľ hneď na to nariadil Hámana obesiť a Ester aj s jej ľuďom zachrániť. Vidíš, ako Boh ukázal porážku svojho nepriateľa? Všetko svedčilo v Hámanov prospech len dovtedy, dokiaľ to dovolil Boh. Tak isto je to i dnes.

Ľudia, ktorí neposlúchajú Boha, zdajú sa nám byť niekedy nepotrestaní a zdá sa nám, že sa im vodí dobre. Je to len preto, lebo to Boh dovolí. Ale každý Boží nepriateľ bude raz potrestaný. Keď vidíš, že sa podvodníkovi, alebo špekulantovi darí, nezavidí! Nesnaž sa napodobňovať jeho spôsoby. Dôveruj Bohu, pretože Boží nepriatelia nakoniec prehrávajú. A to sa stalo aj Hámanovi. ***Boh má plán pre každé svoje dieťa, celkom tak, ako ho mal pre Ester*** a nezničí ho nijaký Boží nepriateľ ani nijaký „Háman“. Tak Ho popros, aby ti pomohol poslúchať Ho a kráčať s Ním po Jeho dokonalej ceste. Je nádherné žiť s vedomím, že Boh má pre teba dobrý plán, hoci sa ti nedarí.

Modlitba

- Boh je všemocný a dobrý
- má s každým z nás jedinečné plány
- prosba, aby sme Ho poslúchali a kráčali po Jeho cestách
- prosba za odpustenie našich hriechov

Piesne

- Náš Pán všetky deti ľúbi (K trónu slávy č. 124)
- Modli sa každé ráno (K trónu slávy č. 303)
- Vezmi Pane život môj (K trónu slávy č. 236)

Otázky na opakovanie

1. Koho povýšil kráľ Ahasvér a nariadil, aby sa mu všetci služobníci klaňali?
2. Prečo sa Mordochaj nechcel klaňať Hámanovi?
3. Aký zlomyselný plán chystal Háman?
4. Čo/ Kto zapôsobil na Ester a akými slovami, aby išla za kráľom?
5. Aký mal Boh plán so Židovkou Ester?

DOSP ELÍ
HRDINOVIA

NOVÁ ZMLUVA

ZACHEUS

Túžba po viere

Lk 19, 1-10

Lebo Syn človeka prišiel hľadať a spasit' čo bolo zhytnulo.
Lk 19, 10

Cieľ

Deti by mali porozumieť, že aj napriek našej hriechnosti majú stále možnosť hľadať Ježiša. Pán Ježiš nás nikdy nenechá nepovšimnutých."

Výklad

Zacheus – Bol vrchným vyberačom daní (colníkom) v meste Jericho. Jeho meno pochádza z hebrejčiny a aramejčiny: Zakkai, je to skrátená podoba mena Zachariáš.

Colník – Vyberač daní v prospech Ríma. Povaha tejto práce predurčovala úradníka k sklznutiu k vydieraniu a nečestným praktikám. Systém sa dal ľahko zneužiť na vlastné obohacovanie. Praktiky colníkov viedli k tomu, že sa stali opovrhovanou a nenávidenou skupinou ľudí. Až do tej miery, že Pán Ježiš mohol hovoriť o ich typickom sebectve (Mt 5, 46). Zbožní židia nimi opovrhovali ešte viac, keďže z náboženského hľadiska boli považovaní za nečistých (neustále udržovali kontakty s pohánami – Rimanmi a pracovali aj počas Bohom ustanovených sviatkov). Táto nečistota spolu s učením židovských učiteľov – rabínov, že ich žiaci s nimi nesmú jesť ani piť, viedla napríklad aj k Bibliou

často používaným spojeniam „colníci a hriechníci“ alebo „colníci a neviestky“.

Niektoré odkazy v Písme

Ježišovo vyzdvihnutie viery colníkov naproti formálnej zbožnosti židov: Mt 21, 28–31

Príbeh o farizejovi a colníkovi:

Lk 18, 9–14

Ježiš - spoločník hriechnikov a colníkov Mt 11, 19

Figovník – Strom, ktorý dosahuje výšku až 11m, často však rastie na skalnatých miestach ako viackmenný ker. Príbeh o Zacheovi sa spája s druhom Ficus sycomorus (na obr.), ktorý býva často zamieňaný za podobne vyzerajúcu morušu.

Synovia Abrahámovi – Aj v Novom Zákone je Abrahámovi prejavovaná úcta ako praotcovi Izraela. Zmluvu a zaslúbenia, ktoré sa Boh rozhodol Abrahámovi dať, dedia jeho deti vierou. Abraháмова viera bola predobrazom kresťanskej viery vedúcej k ospravedlneniu.

Motivácia 1

Deti rozdelíme do skupín. Skupiny medzi sebou budú súťažiť. Každá skupina dostane obrázok Zachea na strome (viď príloha č.1). Skupina si musí počas časového limitu 1 minúty zapamätať čo najviac detailov na obrázku. Po uplynutí časového limitu sa obrázky pozbi-erajú a učiteľ sa pýta vopred pripravené otázky.

Koľko kameňov bolo na obrázku?

Mal Zacheus čiapku?

Skupina, ktorá bude mať najviac správnych odpovedí sa stáva víťazom súťaže. V prípade, že

máte projektor, je možné obrázok premietnuť. Motivácia je zameraná na všímavosť detí, čím chceme poukázať na to, že Ježiš si všíma každého a nikoho neprehliada.

Motivácia 2

Skúška odvahy – Z detí vyberieme 3 – 5 dobrovoľníkov, ktorých pošleme za dvere. Dvaja vedúci si kľaknú a chytia dosku na ktorej stojí jeden dobrovoľník. Tretí vedúci stojí pred dobrovoľníkom a zaviaže mu oči šatkou. Dieťa si položí ruky na plecia tretieho vedúceho s tým, že mu vedúci bude oporou. Dieťaťu vysvetlíme, že vedúci budú dvíhať dosku aj s ním a jeho úlohou bude nabrať odvahy a zoskočiť. Zmysel hry je v tom, že doska ostáva stále v rovnakej výške, ale vedúci, ktorého sa dieťa drží si pomaly čupne. Dieťa má pocit, že je dvíhané. Efekt môžeme zosilniť trasením dosky a vhodným komentárom J. Aj napriek nízkemu zoskoku, treba na dieťa dávať pozor.

Myšlienkou motivácie je, že aj Zacheus potreboval nabrať dostatok odvahy pre svoje konanie.

Výklad

Pán Ježiš bol veľmi rád v spoločnosti ľudí. Často sa rozprával s učeníkmi, ale rád sa rozprával aj s ľuďmi ktorých stretol na ulici. O čom sa spolu mohli rozprávať? (Necháme deti povedať nejaké nápady ...) Rozprávali spolu o ich starostiach a problémoch, ale určite im Pán Ježiš hovoril najviac o svojom Otcovi a o nebeskom kráľovstve.

V jednom meste, volalo sa Jericho, keď kráčal po ulici, zhŕklo sa okolo neho opäť veľa ľudí. Určite boli zvedaví čo bude hovoriť. Ved' vedeli, že hovorí také zaujímavé veci, ktoré doteraz nikdy nepočuli. A dnes bol v ich meste osobne! Niektorí vraveli, že vie robiť aj nejaké zázračné veci. Hm, muselo to byť vzrušujúce. V tomto meste býval aj jeden bohatý človek. Volal sa Zacheus. Pán Zacheus, pracoval s peniazmi. Vo svojej práci vyberal od spoluobyvateľov Jericha rôzne poplatky – dane, ktoré potom odovzdával vládcovi mesta (Rimanom), ktorých obyvatelia nemali radi.

Takýchto ľudí, vyberačov daní, vtedy volali colník. **Zacheus nebol vo svojej práci práve najčestnejší colník. Ak sa dalo, oklamal ľudí, a zobral im viac peňazí ako sa vyžadovalo.** Potom si to, čo bolo navyše, nechal pre seba. Tak nebolo čudné, že jeho majetok rýchlo narástol a stal sa z neho boháč. Možno sa vám, deti, nepáči tento Zacheus, ktorý často klamal a hľadal pre seba výhody na úkor ostatných. Jeho srdce bolo úplne popletené a zašpinené čiernou farbou – hriechom. Nie len srdce Zachea, ale každého človeka by chcelo robiť podobné zlé veci. Skúste si deti spomenúť, či ste sa niekedy zachovali nečestne a niekoho oklamali, alebo potajomky spravili čo nebolo správne? (Necháme deti priznať čo povyvádzali. Pozor, aby sa nezačali chváliť ...) Aj naše srdce je ako Zacheovo.

Vonku na ulici bolo akosi rušno. Hromada ľudí sa pomaly pohybovala po ulici a zdalo sa, že niekoho počúva. Hlasno debatovali, krútili hlavami, niektorí že súhlasia, iní že nie. Pán Zacheus začul tento rozruch a cez okienko nazrel von. Ale aby niečo videl, musel použiť stoličku, lebo bol veľmi malý. Často musel použiť podobnú pomôcku, aby niečo dočiahol alebo uvidel. „Fíha, ved' to je ten, čo o ňom ľudia často hovorili – Ježiš!

Toto si nemôžem nechať ujsť. Musím ho vidieť!“ Zacheus sa zatúžil stretnúť s Pánom Ježišom.

Pán Boh je dobrotivý a miluje každého aj hriechom zašpineného človeka. Dal do srdca Zachea túžbu

aspoň uvidieť toho, ktorý ho môže úplne vymeniť za nového Zachea. Preto rýchlo utekal von, aby sa s ním stretol. Bola tam však veľká skupina ľudí, ktorý obkolesili Ježiša zo všetkých strán, takže nevidel nič, len hemžiacu sa machuľu.

A keďže bol nízkeho vzrastu a Ježiša si naozaj želal vidieť, nič mu neostávalo, len si nájsť nejaké vyvýšené miesto odkiaľ by lepšie uvidel čo sa deje. Utekal dopredu

smerom, ktorým sa pomaly pohyboval zástup ľudí, až zbadal hneď vedľa cesty, veľký strom na ktorom rastú figy – figovník. Vyškriabal sa na strom a tešil sa z dobrého výhľadu. Pán Ježiš sa v ten deň rozprával z mnohými ľuďmi. Kto každý mohol byť okolo Ježiša a rozprávať sa s ním?(Deti nech povedia čo si myslia, povzbudíme ich k rôznorodým odpovediam ...) Určite tam boli dospeláci, dôchodcovia, ale aj deti a chudobnejší a

aj bohatší. Ježiš však pozoroval ľudí nie z vonku, ako vyzerali, alebo aké drahé veci mali oblečené. Pozeral sa do vnútra srdca. Skúmal či chcú poznať pravdu o Bohu a o Jeho Synovi, ktorý im môže zachrániť srdcia od hriechu, od čiernej farby. Zástup zastavil pod stromom, kde sedel zvedavý Zacheus. Pán Ježiš si vyhlíadol Zachea a jeho srdce, ktoré nesmel očakávať na vyslobodenie: „Zacheus zostúp rýchlo dolu, dnes ťa musím navštíviť!“ Okolo bolo mnoho ľudí, Pán Ježiš kvôli nim mohol Zachea ľahko prehliadnuť.

Ale On miluje každého aj toho najmenšieho človečika, aj tých, ktorých ostatní nenávidia alebo sa im posmievať. Miluje aj mňa, a aj teba, aj keď sa ti zdá, že málokomu na tebe záleží. Zacheus bol v očiach ľudí zlý a nečestný zlodej. Dokonca sa mu vyhýbali, lebo sa stretával s nepriateľmi a pohanmi – ktorý boli pre nich nečistí. Pán Ježiš sa na to nepozeral, videl túžbu v Zacheovom srdci.

Preto ho zavolať. Nepozeral na ľudí, ktorý hundrali že s kým sa to rozpráva. Ak si aj ty smutný, že v tvojom srdiečku sa nájdú zlé myšlienky a robíš to, čo by si nechcel, dovoľ Pánovi Ježišovi aby ťa zavolať. Pán Ježiš je ten, ktorý ho vie zmeniť na čisté a radostné J. V modlitbe mu všetko rozpovedz a vyznaj. Aj po skončení besiedky sa o tom môžeme porozprávať.

Zacheus naradostený zoskočil zo stromu a rýchlo sa ponáhlal s Pánom Ježišom do svojho domu. Vedel, že Mocný Boh, ktorý si všimol takého malého človeka ako

bol on, urobí v jeho živote veľké zmeny. A naozaj. To, čo považoval predtým za veľmi dôležité, kvôli čomu by aj klamal a okrádal susedov, zdalo sa mu teraz ako úplne zbytočné. Ved' peniaze si do nebeského kráľovstva nemôžeme zobrať a potrebujú ich viac tu na tejto zemi chudobní a tí čo sa majú ťažko. Pán Zacheus mal veľký deň.

Boh si ho našiel aby ho zachránil – spasil. Rozdal polovicu svojho majetku chudobným a tým, čo ich okradol vrátil až štvornásobok. Zacheus sa stal odvážnym mužom. Skús porozmýšľať aj ty, kde si Pán Boh môže použiť aj tvoju odvalu. Ak zmenil tvoje srdiečko, určite ti pomôže byť odvážny v milovaní ľudí okolo. Aj tých, ktorých iní nemajú radi. Bohatstvo, ktoré Zacheus získal v Ježišovi, dával všetkým ľuďom celého mesta najavo. Neboli to peniaze ako doposiaľ, ale večný život. Pretože Pán Ježiš prišiel hľadať a zachrániť tých, ktorým už srdce zomieralo od hriechu.

Aktivita

S deťmi môžete vyrábať z plastelíny (prípadne z tvrdého papiera) strom – figovník, na ktorý umiestnia postavičku Zachea vystrihnutú z papiera. Pod strom môžete umiestniť postavu Ježiša volajúceho na Zachea. Počas vyrábania stromu je priestor na diskusie a utvrdenie si príbehu spolu s deťmi.

Použite prílohu č. 2 a č. 3. Vytlačte obidve prílohy podľa počtu detí. Vystrihnite okienka na prílohe 2, ktorú následne nalepíte na prílohu 3. Vzniknú otváracie okienka, pod ktorými sa budú skrývať zvieratká a Zacheus. Deti nech oba obrázky vymalujú. Dávajte pozor, aby ste neodstrihli okienko a lepidlo nanášajte na zadnú stranu prílohy č. 2.

Modlitby

- ďakujeme Bohu za to, že je k nám milostivý a že nás volá k sebe
- prosíme za to, aby sme nikoho neodsudzovali, ale milovali a prinášali svetlo do životov iných
- aby sme videli tých, ktorý potrebujú počuť radostnú zvesť o Bohu
- aby tak, ako u Zachea, aj pri nás sa viera prejavovala skutkom
- aby nás neovládli peniaze a túžba mať viac

Piesne

- * Ježiš na srdce ti klope (K trónu slávy č. 120)
- * Viem, že Pán Boh o mne všetko vie (K trónu slávy č. 129)
- * Niet lepšieho na tom svete (K trónu slávy č. 142)
- * Stoj musím ti vyznať (K trónu slávy č. 130)
- * Pod' k Ježišovi (K trónu slávy č. 225)
- * Pod'ťe ku mne milé deti (K trónu slávy č. 226)

Otázky na opakovanie

1. kto to bol Zacheus a čo robil ostatným ľuďom?
2. prečo Zacheus utekal aby uvidel Ježiša?
3. ako sa volalo mesto v ktorom sa odohrával biblický príbeh?
4. ako sa volal strom, na ktorý Zacheus vyliezol?
5. prečo si Pán Ježiš vyhlíadal Zachea?
6. čo sa stalo s jeho srdcom po stretnutí s Ježišom?
7. ako sa prejavila Zacheova viera a zmena jeho života?

Stotník : Pokorná viera

L 7,1-10

Dúfaj v Hospodina celým
svojím srdcom.
Príslovia 3, 5

Cieľ

Deti by mali poznať Ježiša ako toho, ktorý chce viesť ich životy a byť ich priateľom
spoznať Ježiša ako toho, ktorý je najlepšou cestou pre ich život.
uznať Ježišovo vedenie v každej oblasti ich života

Vysvetlivky k textu

Koho deti v dnešnej dobe počúvajú? Nejaké rady alebo svojich rodičov? Nejaké inštrukcie alebo svojich učiteľov? Komentáre alebo starých rodičov? Alebo rovno informácie, ktoré im poskytujú ich priatelia?

Štúdia ukazujú že priatelia a média majú najsilnejší efekt na detské životy. Vedú práve tieto ukazovatele deti k tomu, aby našli Boha? Pravdepodobne nie.

Dnes máte možnosť pomôcť vašim deťom rozumieť autorite Ježiša Krista a pozvať deti k tomu, aby spoznali Božieho Syna ako najlepšiu cestu pre ich život.

Motivácia 1

Diskusia: Kedy strom rastie dobre? Čo potrebuje k dobrému rastu? Dobrú pôdu, dostatok vody, slnko. Podľa čoho spoznáme, že je to dobrý strom? „Tak každý dobrý strom rodí dobré ovocie, ale planý strom rodí zlé ovocie“ Mt 7,17. Takže,

ako spoznáme dobrý strom? Podľa dobrého ovocia. Ako vyzerá dobré ovocie? Je chutné, sladké a dobré vyzerá. Každý z detí môže nakresliť nejaké ovocie. Deti kreslia na veľký plagát.

Motivácia 2

Prezidentský palác

Pomôcky: obrázky prezidentského paláca v Bratislave

Vyberieme si jedno dieťa, ktoré bude hrať prezidenta. Ten bude hovoriť rôzne pokyny (ako napr. sadnite si na stôl, zatlieskajte rukami, podajte si ruky s vašim susedom) a všetky deti budú po ňom opakovať.

Cieľ úvodnej aktivity: hovoriť o tom, že tak ako Slováci volia, aby si vybrali svojho prezidenta, ktorý má viesť slovenský národ, tak aj ľudia si musia vybrať niekoho, kto bude viesť ich život: Ježiš alebo oni sami.

Výklad

Deti by mali uznať Ježišovu moc a vedenie pre ich život. Mali by sa naučiť veriť Ježišovi, že sa o nich vždy postará a že to rád urobí vtedy, ak Ho o to budeme prosiť.

Ježiš bol odlišný od ostatných mužov, ktorí kedy žili. Učil mnoho ľudí, ale nebol obyčajným učiteľom. Učil s autoritou. A tak sa staral o ľudí, ale nie s obyčajnou starostlivosťou. Miloval ľudí s Božou láskou. Ako vyzerá taká Božia láska? Láska, ktorá sa stará o toho druhého, dáva na neho pozor, stojí pri ňom. Ale hlavne Božia láska sa stará o toho druhého.

Preto, aj Pán Ježiš pomáhal chorým, lebo sa chcel o ľudí starať

a pomáhať im vo všetkých oblastiach ich života. Ale nebol ako obyčajní lekári. Liečil ľudí z ich chorôb. Niektorí ľudia spozorovali všetky tie veci (ako Ježiš uzdravoval chorých, pomáhal nemocným, odpúšťal hriechy) a uverili v Ježiša, že bol od Boha. Verili v Neho. **Rozhodli sa vpustiť Ježiša do svojho srdca, odovzdali Mu svoj život a tak sa rozhodli k tomu, aby Ježiš viedol ich životy – aby sa o nich staral a pomáhal im vo všetkom.**

O tomto všetkom (ako sa Pán Ježiš staral o ľudí a uzdravoval ich) sa dopyčul aj jeden stotník. Tento stotník mal na starosti 100 rímskych vojakov. Boli to veľmi dobrí vojaci. Keď im povedal, aby niečo urobili, oni počúvli a spravili to, o čo ich stotník požiadal. Stotník mal tiež jedného sluha, ktorý mu pomáhal v mnohých veciach. Sluha bol veľmi dobrý služobník a svojmu pánovi veľmi pomáhal.

Lenže raz sa stalo, že tento sluha veľmi ochorel, bol chorý až na smrť. Stotník sa veľmi zľakol a vedel, že potrebuje špeciálnu pomoc. Preto sa rozhodol, že pošle svojho židovského priateľa za Ježišom, lebo už mnoho počul o uzdraveniach, ktoré Ježiš vykonal. Rozhodol sa zveriť to do Ježišových rúk. Rozhodol sa, že sa nechá viesť Ježišom. A tak poslal tohto priateľa za Ježišom.

Ľudia o tomto stotníkovi vedeli, že je dobrý a že nie je ako ostatní vojaci. K izraelskému národu nebol zlý. (čítaj Luk 7, 4-5). Ale Ježiš nepomáhal ľuďom iba preto, že boli dobrí. Pomáhal všetkým, ktorí chceli Jeho pomoc a ktorí sa chceli

nechať viesť samotným Ježišom.

Ježiš sa rozhodol ísť do domu stotníka a pomôcť jeho sluhovi preto, lebo vedel, že stotník verí v Ježišovi moc a verí, že aj v chorobe má Ježiš moc. Videl stotníkovu vieru v uzdravenie. Cestou, keď kráčal k domu, vyšli Mu oproti nejakí stotníkovi priatelia, ktorí mu chceli niečo odkázať.

Stotník mu odkázal, aby nešiel do domu, ale aby povedal iba slovo a jeho sluha vyzdravie. Veril tomu, že Ježiš má moc a môže byť Pánom aj nad chorobou (čítaj Luk 7,8). Rozhodol sa nechať viesť samotným Ježišom.

Ježiš bol z tohto úprimne prekvapený a povedal, že tento stotník práve svojim konaním ukázal skutočnú vieru, ktorá sa celým svojim srdcom spolieha na vedenie samotným Ježišom, ktorá sa spolieha na Jeho pomoc. Keď to Ježiš počul, poslal jeho priateľov domov s odkazom, že sluha je už zdravý. Keď priatelia prišli domov, sluhu našli zdravého.

Stotník v našom dnešnom biblickom príbehu sa spoliehal na Božie vedenie. Rozhodol sa veriť Ježišovi a tomu, čo všetko môže spraviť. Rozhodol sa nechať viesť samotným Ježišom a všetky svoje starosti vložil do Božích rúk. Aj nás tento dnešný príbeh vyzýva k tomu, aby sme všetky naše starosti a radosti vložili do Ježišových rúk a nechali sa Ním viesť a dôverovali Mu, že sa o nás postará. On vie, ako s tým naložiť a čo s tým urobiť.

Aktivita

Deti rozdelíme na dve družstvá. Jednému družstvu dáme šatky, ktorými im zaviažeme oči. Druhému družstvu dáme pokyn, ktorý hovorí o tom, aby navigovali svojich „nevidiacich“ kamarátov cez prekážky (popri stoličke, prekročiť knihy, obísť stôl, podliezť popod stôl a iné). Tí, ktorí nemajú zviazané oči, nesmú stáť pri „nevidiacich“ kamarátoch, ale musia ich navigovať zo štartu.

Po vysvetlení pravidiel začína hra. Striedajú sa vždy po dvojiciach (navigátor a „nevidiaci“). Po vystriedaní všetkých členov družstva si vymenia úlohy. „Nevidiaci“

budú navigátormi a navigátori budú „nevidiacimi“. Aj Pán Ježiš nás takto chce viesť v našich životoch, v každý čas.

Modlitba

Pane Ježišu, ďakujeme Ti, že aj na dnešnom biblickom príbehu sme mohli vidieť, akú obrovskú máš moc. Ďakujeme ti za to, že touto mocou sa dokazuješ aj v našich životoch a že aj naše životy chceš viesť a byť ich súčasťou.

Preto Ťa teraz spoločne chceme prosiť o to, aby si sa stal Pánom aj v našich životoch, aby sme mali otvorené srdiečka pre Teba a boli otvorení prijať Tvoju pomoc a nechali sa Tebou viesť. Amen

Pane Ježišu, ďakujeme Ti za to, že sa o nás staráš, za to, že aj na dnešnom príbehu sme mohli vidieť Tvoju moc a to, že ľudí nenechávaš bez povšimnutia. Ďakujeme za to, že sme to mohli spoznať.

A zároveň ťa chceme prosiť o to, aby sme si túto skutočnosť iba neuvedomovali, ale aby sme ju aj žili a spoliehali sa na teba vo všetkom, čo príde do nášho života. Amen

Piesne

- Prosíme Ťa, Pane daj nám silu
- Halelu, Boh nás má rád

Otázky na opakovanie:

1. Ako sa volala postava v našom dnešnom biblickom príbehu?
2. Kto ochorel stotníkovi?
3. Čo sa rozhodol urobiť stotník, keď vedel, že mu sluha zomiera?
4. Nechal sa stotník viesť samotným Ježišom?
5. Uzdravil Ježiš sluhu?
6. Ako ho uzdravil?
7. Prišiel Ježiš k stotníkovi domov?

MÁRIA

MARTINA SESTRA

Životná voľba

Luk 10, 38 - 42

Ježiš povedal: Kto počúva moje slovo a verí Tomu, ktorý ma poslal, má večný život. J 5, 24

Cieľ

Deti by mali:

- rásť vo vedomostiach a porozumení Božieho Slova
- dať prednosť čítaniu Biblie
- zakúsiť Ježišovu prítomnosť a moc vo svojich životoch skrze Božie slovo
- slúžiť druhým skrze prijatú lásku od Ježiša

Motivácia 1

Súvis so životom stromu

Pomôcky: papiere, farbičky, fixy
Každé z detí nakreslí na papier strom a ku stromu (alebo priamo na strom) prikreslí všetko, čo môže rásť na strome.

Diskusia:

Kedy bude mať strom všetky tie veci? kedy bude strom zdravý? Ak bude mať dostatok vody? Odkiaľ naberajú stromy vodu? Zo zeme, od koreňov.

Aj my môžeme prinášať pekné ovocie, ak budeme správne zavlažovaní. Správnu vlahu môžeme prijímať od Ježiša.

Motivácia 2

Kvíz

Deti rozdelíme na dve družstvá. Hrou Kameň, papier a nožnice určia poradie družstiev, ktoré pôjde ako prvé a ktoré ako druhé.

Kvízové otázky

Čo je potrebné k tomu, aby ste sa mohli hrať s loptou? (lopta)

Čo je potrebné k tomu, aby ste mohli napísať nejaký príbeh? (pero a papier)

Čo je potrebné k tomu, aby sme sa mohli okúpať a umyť? (voda)

Čo je potrebné k tomu, aby sme vysadili mrkvu? (semená)

Čo potrebujeme k tomu, aby sme mohli upiecť koláč? (múku)

Čo potrebujeme k tomu, aby ste si mohli urobiť úlohu z matematiky? (zadanie)

Čo potrebuje potápač, aby mohol skúmať hlbokú vodu? (kyslík)

Čo potrebuje filmová hviezda, aby si kúpila pekné šaty? (rolu vo filme)

Čo potrebujú dospelí u nás doma, aby kúpili v potravinách jedlo? (prácu a peniaze)

Práve sme zistili, kto čo potrebuje pre splnenie jednotlivých úloh. Pán Ježiš hovorí tiež, že aj my potrebujeme jednu vec. Táto vec je dôležitejšia najviac zo všetkých. Potrebujeme ju viac ako peniaze, viac ako nové šaty. Počúvajme dnešný pravdivý biblický príbeh, aby sme zistili, čo je tá veľká vec.

Výklad

Pred besiedkou si do tašky nachystáme: handru, plechovku, misu, pohár z umelej hmoty, tanier, vidličku, servítku

Jedného dňa Ježiš putoval krajinou a prišiel do jednej dediny, kde ho stretla Marta. Tá ho pozvala k ním domov na návštevu. Doma bola aj jej sestra Mária. Obidve sestry sa mali veľmi rady a starali sa o seba.

Keď k ním domov vošiel Ježiš, tak Marta sa rozhodla, že pripraví pre neho jedlo. Toľko jedla, aby mal dosť. Ale iba jedna vec chýbala. Myslíte, že táto? (Z tašky vyťahujeme handru). Ale nebola to táto vec. A tak Marta chystala v kuchyni jedlo. Ale jedna vec jej chýbala pri tomto chystaní. Myslíte, že táto? (z tašky vyťahujeme servítku). Nie, nebola to táto. Jej sestra Mária si hneď, ako Ježiš vošiel dnu, sadla oproti Ježišovi a počúvala všetko, čo On rozprával. Mária počúvala, lebo chcela vedieť, čo najviac a chcela sa učiť novým veciam. Túžila po tom, aby viac poznala Ježiša.

Marta chodila hore dole a znášala všetko jedlo a všetko, čo nachystala pre Ježiša. No aj napriek tomu jej chýbala jedna vec. Je to táto (vyťahujeme a ukážeme pohárik)? Nie, nie je ani táto.

Martu zamrzelo to, že musí sama obsluhovať a jej sestra iba sedí a počúva. A tak poprosila Ježiša o pomoc: bolo to toto (vyťahnite vidličku)? Nie nebolo. Chýbala jej iná vec. „Nedbáš, Pane, že mi sestra samej dá posluhovať?“ Bolo jej ľúto, že musí sama chystať jedlo a nosiť ho. No Pán Ježiš vedel, čo naozaj Marte chýba. Nebola to handra, nebol to tanier, nebola to servítko, nebola to ani pomoc jej sestry. Mária si vybrala tú najdôležitejšiu vec, ktorá jej nikdy nebude vzatá a tou je: Božie slovo.

Pán Ježiš povedal: „Len jedno je potrebné, Mária si vybrala lepší podiel, ktorý jej nikto nevezme“. Prečo je to najdôležitejšia vec?

Pán Ježiš chce, aby sme prišli k Nemu blízko a počúvali Jeho slová. Pretože, ak sa držíme Jeho slov a je v našich srdciach, tak vtedy konáme dobré veci (ako pomáhame rodičom s nákupom, upraceme starým rodičom izbu), konáme skutky lásky a žijeme svoj život blízko Ježiša.

Pán Ježiš je náš návštevník každý deň. Je s nami vo všetkom, čo robíme. Ale, aby sme Ho mohli poznať, potrebujeme čítať slovo, ktoré nám zanechal. Božie slovo. To je potrebná vec pre náš život. Poznať Ježiša a žiť s Ním svoj život.

Aktivita

Výroba mini Biblie

Pomôcky: malé kocky (rozmery 6x6 cm) z farebných výkresov, na ktorých sú pre predškolákov napísané biblické verše. Farebné stužky, dierkovač, nálepky, flitre

Mladším deťom rozdáme vopred napísané biblické verše na papieroch. Spoločne ich predierkujeme, zviažeme farebnou stuhou a ozdobíme si každý jeden verš.

Staršie deti si tieto verše môžu vyhľadávať v Biblii a sami ich písať.

Biblické verše: Rím 8, 28; Kol 3, 23-24; Joz 1,9; Ž 32,8; Ef 5, 15a17; 1 Kor 13, 7-8; Dan 11,32b; Prís 13,20; Tit 3,1; Ž 119, 9-10; Fil 4,6; 5M 6,5; 1 Tim 4,12

Modlitba

Drahý Bože, ďakujeme Ti za Tvoju lásku. Ďakujeme ti za odpustenie našich zlých skutkov skrze Ježiša. Prosíme Ťa, aby si bol s nami celý týždeň a my aby, sme si vždy vybrali tvoje Slovo pre náš život. Amen

Pane Ježiši, ďakujeme ti za to, že môžeme byť s tebou, že si blízko nás a staráš sa o nás. Prosím pomôž nám na to všetko nezabúdať. Amen

Piesne

- V srdciach nech nám radosť horí
- V srdciach nech nám radosť horí, v duši planie vďaky cit. Otec v nebi zve nás deťmi, máme prečo šťastní byť. Aká radosť, aké šťastie, keď nám žiari slnka svit, Kristus je náš Vykupiteľ, budeme s Ním večne žiť.

Modli sa...

Modli sa každé ráno, modli sa aj na obed, modli sa každý večer a nikdy neprestaň!

Čítaj Bibliu ráno, čítaj ju aj na obed, čítaj ju každý večer a čítať neprestaň!

Chváľ Pána každé ráno, chváľ Pána aj na obed, chváľ Pána každý večer, chváľ Ho neprestaň!

Rob dobré skutky ráno, rob dobre aj na obed, rob dobre každý večer a nikdy neprestaň.

Čakaj Ježiša ráno, čakaj Ho aj na obed, čakaj Ho každý večer, čakaj Ho hotový!

Kráľ Dávid

Kráľ Dávid usilovne čítal Písmo sväté, či čítaš denne ho aj ty, či čítaš denne ho aj ty.

Pán Ježiš usilovne čítal Písmo sväté, či čítaš denne ho aj ty, či čítaš denne ho aj ty.

Apoštol Pavel usilovne čítal Písmo sväté, či čítaš denne ho aj ty, či čítaš denne ho aj ty.

Doktor Martin Luther usilovne čítal Písmo sväté, či čítaš denne ho aj ty, či čítaš denne ho aj ty.

Otázky na opakovanie

1. Kam prišiel Ježiš? Do dediny
2. Kto ho zavolať k sebe domov? Marta
3. Čo robila Marta, keď už bol Ježiš u nich? Chystala jedlo
4. Ako sa volala Martina sestra? Mária
5. Čo robila Mária, kým Marta chystala jedlo a obsluhovala? Počúvala Ježiša, čo hovorí.
6. Čo chýbalo Marte z dnešného príbehu? Aká dôležitá vec? Ochota počúvať.
7. Ako my môžeme počúvať Ježiša? Tak, že si budeme čítať Bibliu a plniť, čo je v nej napísane.

MARTA

MÁRIINA SESTRA

Životné vyznanie

Ján 11, 1-44

A ja som prišiel, aby mali život, a to v hojnej miere!
Jn 10, 10b

Cieľ

Deti by mali

uznať, že naozajstný život môžeme získať iba v Ježišovi Kristovi nasledovať Ježiša ako toho, ktorý dáva nový život a večný život nechať sa viesť Ježišom a byť mu verní v láske

Motivácia 1 - Hra na strom

Všetky deti spolu s vedúcim si nájdu svoje miesto tak, aby mali okolo seba dostatok priestoru. Potom vedúci povie a zároveň ukazuje (to, čo ukazuje vedúci, ukazujú aj deti): My stromy, rastieme tam, kde nás zasadia (vedúci si čupne a schúli sa). A tak pustíme svoje koreňky do zeme. Keď Boh zošle na nás dážď, tak vtedy začneme aj rásť (stojíme v miernom podrepe). Vždy, keď nám Boh zošle dážď, my vždy viac a viac rastieme (rastieme až potiaľ, kým nie sme všetci vystretí rovno). Občas príde na nás vietor a naše konáriky sa trasú (trasieme s rukami), ale naše korene stoja rovno a pevne (stojíme s nohami spojenými). A tak nám vietor nevadí. Ale keď príde silný vietor, tak vtedy sa trasieme viac (od pása hore sa celí trasieme, aj s rukami a prstami). Ale naše korene nie, pretože sú v pevnej pôde a tie stoja bez pohnutia. Môžete k tomu ešte niečo domyslieť.

Cieľ aktivity: Tak ako strom má svoju istotu v zemi, lebo tam sú jeho korene, tak je to aj s nami. Ak náš život a naše srdiečko patrí Ježišovi, vtedy sme silní. Ak prídu na nás búrky a niekto nám ubližuje, v Ježišovi máme istotu, že vytrváme.

Motivácia 2

Pomôcky: špongia, voda, misa

Cieľ motivácie: ukázať, že tak ako špongia nasiakne vodu, ak ju stlačíme, tak aj naše srdce, ak hľadá a túži po Ježišovi, aby bolo Ním naplnené. Nájde Ho a On vstúpi a tým získame nový život

Keď začne besiedka, vezmeme špongiu a vodu, ktorú už máme nachystanú v miske. Hodíme ju do vody a so špongiou sa nič nedeje. Takto vyzerá aj náš život, keď žijeme bez Ježiša. Žijeme sami pre seba. Ale ak chceme mať vzťah s Ježišom, musíme pre to niečo urobiť. Pozrite sa, keď stlačím špongiu, siakne vodou. Tak aj naše srdcia sa naplňajú Ježišom, ak Ho hľadáme a túžime po spoločenstve s Ním. On vstúpi a bude naším spoločníkom a môžeme s Ním zažívať krásne veci a môžeme veľa získať. Pozrime sa, aké napríklad:

Výklad

Ježiš rád chodieval do Betánie. Bola to malá dedinka blízko Jeruzalema. Bývali v nej Ježišovi priatelia. Dve sestry a ich brat. Spoločne bývali v jednom dome. Volali sa Marta, Mária a Lazar. Marta si veľmi vážila, že Ježiš je ich priateľom a tešila sa na každú Jeho návštevu. Ježišovi verila a už dávno prebýval v jej srdiečku. Prišla na to, že naozajstný život môže mať iba v Ňom. Získala tak nový život, ktorý jej pomohol k tomu, aby žila verne v láske a nasledovala Ježiša celým svojim životom.

Lenže jedného dňa sa stalo, že jej brat Lazar ochorel. Bol veľmi chorý, každú chvíľu mohol zomrieť. „Ach“, vzdychla si Marta. „Keby tu bol Ježiš! Ten by nášho brata určite uzdravil!“ ale Ježiš tam nebol. Bol ďaleko odtiaľ, v celkom inej časti zeme. Keby len vedel, že je Lazar tak veľmi chorý! Určite by hneď prišiel!

Marta bola veľmi smutná, aj plakala, keď trochu osamela a v tichosti sa modlila. So sestrou Máriou verili, že Ježiš by mohol ich bratovi pomôcť a tak po tom, čo sa obidve sestry poradili, rozhodli sa poslať pre Neho. Verili, že On mu môže dať život. Vybrali najspoľahlivejšieho muža a poslali ho s odkazom: „Pane Ježišu, Lazar, ktorého máš tak rád, ťažko ochorel.“ Muž s odkazom sa veľmi ponáhlal a pred večerom prišiel k Ježišovi. Marta čakala a nevedela sa dočkať, kedy sa ten muž vráti a povie jej všetky informácie, ktoré sa od Ježiša dozvedel.

Medzitým Ježiš vypočul od muža všetko, čo povedali sestry, ale správa Ho neznepokojila, ostal na tom mieste ešte dva dni. Muž sa vrátil domov a našiel sestry plakať. Dom bol plný smutných ľudí. Lazar zomrel!

Všetci boli smutní, ale **Marta verila tomu, že jej brat ma v Ježišovi teraz úplne iný život. Večný život.**

Keď o dva dni neskôr Ježiš prišiel do Betánie, tak Lazar už bol pochovaný. Marta bola smutná, lebo smútila za bratom. Avšak verila a aj vo svojom srdci vyznala, že Ježiš je Pán a má moc aj nad smrťou. Ježiš prišiel s tým zámerom, že ho zobudí a vráti späť do života. Keď sa Ježiš priblížil k domu, vybehla mu Marta naproti. Plakala a sklamaná povedala: „Pane, keby si tu bol, Lazar by nezomrel. Ale viem, že čokoľvek by si žiadal od svojho Otca, dá ti.“ Ježiš jej povedal: „Tvoj brat vstane a vyjde z hrobu. Len ver, Marta“.

Ona Mu odpovedala: „**Áno Pane, verím, že si Spasiteľ, Syn Boží. A viem, že vstane pri poslednom súde a bude mať večný život.**“ „**Verím Pane, že v tebe máme všetci večný život.**“

Potom sa Ježiš ešte stretol aj s Máriou a spoločne všetci potom išli k hrobu. Marta ani trochu nepochybovala o tom, že by jej brat nemal večný život. Ona verila, že Ježiš má obrovskú moc a spoliehala sa na Neho každým dňom vo všetkých veciach, ktoré prišli do jej života.

Keď prišli k hrobu, odvalili kameň. Ježiš chvíľu stal a modlil sa: „Ďakujem Ti Otče, že ma vždy vypočuješ“. Marta v tichosti stála a pozerala, čo sa bude diať a či Ježiš urobí nejaký zázrak. Mlčky pozorovala Ježiša. Videla, ako sa Ježiš modlí a potom hľa, zázrak. Potom sa pozrel do hrobu a zakričal: „Lazár, Pod' von!“ okolo rúk, nôh a cez tvár mal uviazané šatky, tak ako ho zabalili, keď ho pochovali. Ľudia sa zľakli. Nemohli uveriť, že pred nimi stojí živý Lazár!

Ohromení stáli. Marta spolu so sestrou stáli v nemom úžase a v šoku. Marta verila Ježišovi, že má obrovskú moc, sama to vyznala a verila, že Ježiš je Pánom nad všetkým. Verila, že On je ten Boží Syn, ktorý prišiel zachrániť svet a zmieriť ľudí s Bohom. V Ňom získala nový život, ktorý žije nielen pre život na zemi, ale získala život vo večnosti. On môže dať nový život aj tebe, ak Ho poprosíš, aby vstúpil do tvojho srdiečka.

Aj ty spolu s Martou môžeš vyznať: Ty si Pán!

Aktivita

Pomôcky: podnosy pod kvetináč pre každé dieťa, semiačka žeruchy, vata, voda, akrylové farby, štetce, biblický veršik (J 10, 10b) pre každé dieťa v tvare kvetinky. Každému dieťaťu rozdáme podnos pod kvetináč. Ten si otočíme a z vonkajšej strany (zospodu) si ho môže každé dieťa vymalovať podľa svojich predstáv. Keď deti dofarbia, počkáme kým to uschne a na uschnutý podnos prilepíme zospodu vopred nachystaný biblický veršik. Potom si naukladáme vatú do podnosu, na tú dáme semiačka žeruchy a polejeme vodou. Hotový podnos si môžu deti vziať domov a starať sa o žeruchu.

Cieľ aktivity: Ježiš je ten, čo dáva život, ak prebýva v našich srdciach. Aký život rastie v tvojom srdiečku? Nový? Alebo ten starý bez Ježiša,

Modlitba

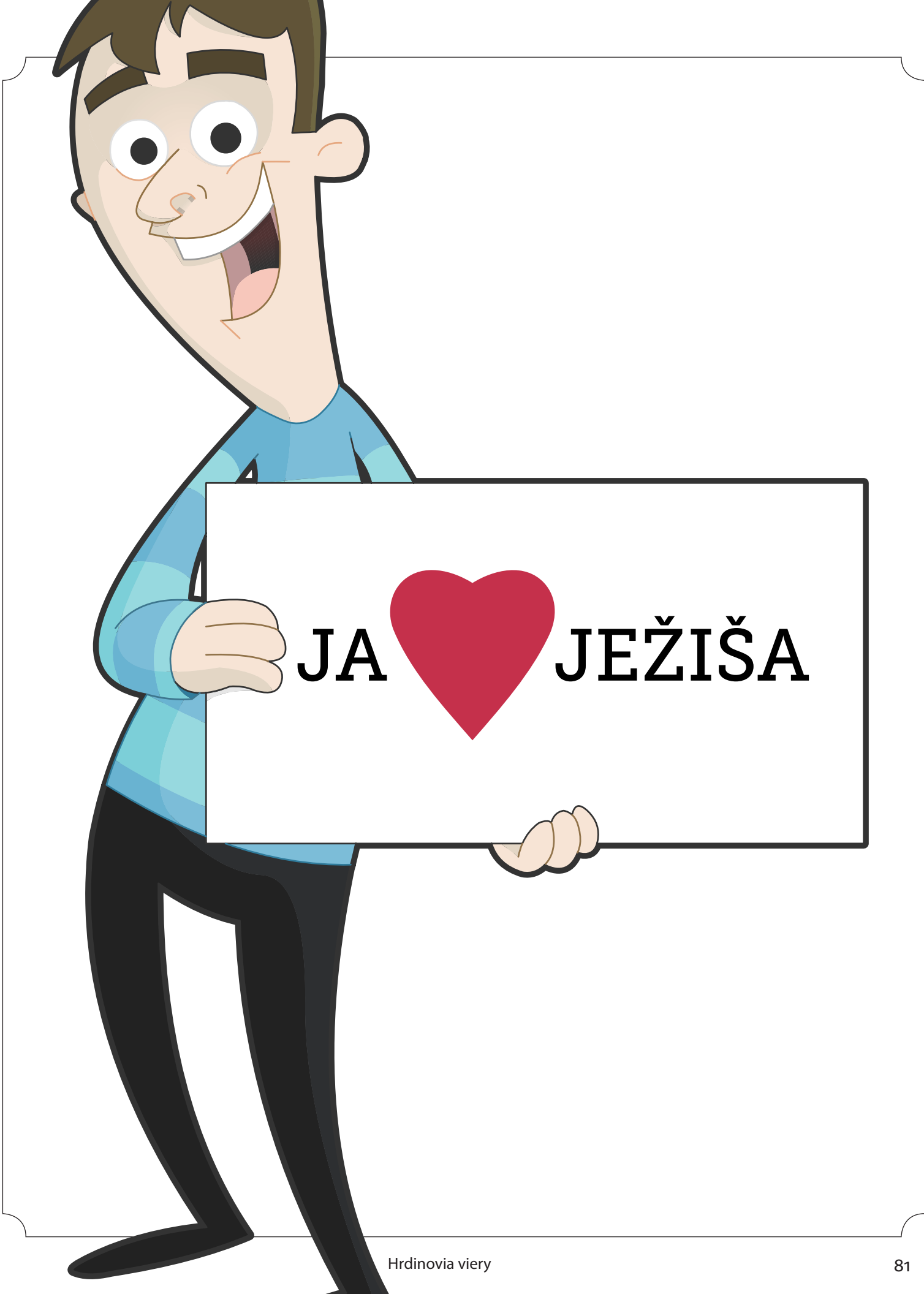
Ďakujem Ti, nebeský Otče, že si ma skrze Pána Ježiša prijal za svoje dieťa. Ďakujem Ti, Svätý Duchu, že žiješ v mojom srdci. Pomôž mi, aby som žil ako Tvoje dieťa. Pomôž mi ukázať iným tvoju lásku. Amen
Drahý Pane Ježiši. Sme tak šťastní, že si naším Priateľom a Spasiteľom. Ďakujem Ti, že si ukázal svoju lásku Marte. Ďakujeme Ti, že nám dávaš život. Amen.

Piesne

- Dnes v srdci radosť mám
- V srdciach nech nám radosť horí

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volali dve sestry, ktoré milovali Ježiša?
2. Kto zomrel Márii a Marte?
3. Koho vpustili Mária a Marta do svojich srdiec?
4. Aký život mali v Ježišovi?

JA ♥ JEŽIŠA

Chudobná vdova : Dávajúca chudoba

Luk 21,1 – 4

Dúfaj v Hospodina celým svojím srdcom a nespoliehaj sa na svoju rozumnosť. Príslovia 3,5

Cieľ

Deti by mali porozumieť tomu, že Pán Ježiš vie o nás všetko.

Motivácia 1

Diskutujme s deťmi o význame peňazí. Pýtajme sa ich, do akej miery sú peniaze dôležité.

Motivácia 2

Zážitková aktivita: Rozdáme deťom peniaze. Každému dieťaťu dáme mince v rozpätí od 2 do 10 centov v nominálnej hodnote 0,01 Eur a 0,02 Eur. Potom poprosím každé dieťa, aby dalo minimálne dva centy do pokladničky, ktorú si vopred pripravíme. Deťom vysvetlíme, že peniaze budú venované pre potreby zboru, misie alebo čohokoľvek, čo sa nás aktuálne dotýka. Deti, ktoré dostali len dva centy môžu namietat, že ostatní dostali viac a keď oni dajú dva, tak im už nič nezostane, kým ostatným, pokiaľ by dali iba 2 centy, zostanú ešte nejaké peniaze. Potom dajte každému dieťaťu, ktoré dalo všetko 50 centovku. Vysvetlíte im, že Pán Boh sa vždy postará o tých, ktorí niečo obetujú pre Neho.

Výklad

Deti, predpokladám, že každý z vás už bol v kostole. Čo zvykne byť pri dverách? /Nechajme deti odpovedať/. Áno, pri východe často býva pokladnička, tanier, či iná nádoba určená na peňažné dary, ktoré sa potom využijú pre potreby zboru a tých, ktorí to potrebujú.

Už v dobe Pána Ježiša tomu bolo tak. Židia boli vedení k tomu, že prispieť do pokladničky je nielen taký obyčajný čin, ale že je to predovšetkým jedna z možností služby Pánu Bohu. Jedného dňa Ježiš sedel pri chráme a pozoroval ľudí, ako dávajú peniaze do nádoby na to určenej. Niektorí ľudia boli veľmi bohatí a dali veľa peňazí, iní zas dali menej, ale boli aj takí, ktorí dali všetko, čo mali. Posledne spomenutým bola aj istá chudobná vdova, o ktorej sa píše v Biblii.

Vdova je žena, ktorej zomrel manžel. V dobe Pána Ježiša takéto ženy mali v spoločnosti veľmi nízke postavenie. Chudobná vdova, o ktorej sa píše v Biblii, mala tiež svojich starostí dosť. Každý deň sa musela starať o to, čo bude jesť a za čo si zaplatí bývanie. Často veľmi ťažko musela pracovať. A predsa bola spokojná. Prečo? Pretože vo všetkom sa spoliehala na Pána Boha. Máš aj ty nejaké starosti? Trápi ťa nejaký problém? Neobávaj sa to dať Pánu Bohu do rúk a ver Mu, že On sa o teba postará.

Chudobná vdova chodievala každú nedeľu, ale aj cez týždeň do chrámu, aby počúvala zvest' Božieho slova. Počuté slovo ju uistilo v tom, že Pán Boh sa o ňu

postará, že jej dá čo potrebuje. Bola o tom tak presvedčená, že pri východe z chrámu nezabudla do pokladničky vhodit' aj to posledné, čo mala. Boli to posledné dva ťažko zarobené peniaze (pre lepšiu ilustráciu povedzme, že to bolo 2 x 0,50 Eur). Aj napriek tomu to vôbec neľutovala, pretože ona tak milovala Pána Boha, že mu chcela všetko dať. Bola to pre ňu pocta. Čo si myslíte deti, urobila chudobná vdova dobre, že dala posledné svoje peniaze do pokladničky v kostole? A nebolo toho náhodou málo? Iba dva malé peniažky? Viete, čo Pán Ježiš odpovedal na tieto otázky? „Veru, vám hovorím, že táto chudobná vdova vhodila viac ako všetci“. Luk. 21,3. Aj ty by si mal vedieť sa podeliť s tým, čo máš.

Pán Boh neočakáva od teba veľké dary, ale očakáva to, že to čo máš, mu daruješ s radosťou a ochotou.

Možno sa teraz, milé deti, pýtate, ale čo ja môžem darovať Pánu Ježišovi? Ved' ja nechodím do práce a nezarábam peniažky. Poviem Ti, že to vôbec nevádi. Aj keď si malý, aj tak mu môžeš darovať – to, čo máš. Skúsme spoločne porozmýšľať, čo by to mohlo byť. /nechajme deti chvíľu rozmýšľať a hovoriť svoje názory/.

Deti, každý ma niečo, čo môže Pánovi Ježišovi dať. Je dôležité, aby si pri darovaní mal/a správny postoj srdca. Darovať je treba preto, že to chceme a nie preto, aby nás niekto videl, koľko toho dávame, alebo aby sme potom na to mohli byť pyšní. To, čo ty môžeš dať, je napr.: časť svojho vreckového, svoj voľný

čas, napr. umyjem riady doma, upracem hračky, či vynesiem smeti. V neposlednom rade môžeš darovať Pánu Ježišovi seba – a to tak, že uveríš tomu, že Pán Ježiš za Teba zomrel. Ako to spraviť? Tak, že mu to jednoducho v krátkej modlitbe povieš. Úprimne Mu vyznáš svoje hriechy a uveríš tomu, že za Tvoje hriechy Pán Ježiš trpel na kríži. Ak sa o tom chceš porozprávať viac, je tu priestor na to teraz, alebo aj po skončení stretnutia. Deti, nezabudnime, že Pán Ježiš chce, aby sme mu dali všetko, tak ako chudobná vdova dala posledné svoje peniaze. Aj my by sme mali Mu dať všetko.

Aktivita

Vyrábanie pokladničky

Potrebujeme: menšiu krabičku (napr. od čaju, liekov a pod.), farebný papier, lepidlo, nožnice, farbičky
Krabičku si oblepíme papierom a necháme deti, nech ju zdekorujú.

Vezmeme nožnice a na vrchnej strane urobíme dieru, tak aby cez ňu prešli mince.

Pokladničku môžeme byť jedna, ktorú budeme používať na spoločných detských stretnutiach pri rôznych zbierkach, alebo si vyrobí každé dieťa vlastnú pokladničku a vezme si ju domov, aby mu pripomínalo dnešnú hodinu. Na bočnú stranu prilepíme dnešný veršík.

Modlitba

- prosby za spokojnosť s tým, čo máme
- vďaka za to, že Pán Boh sa o nás stará
- prosby za to, aby sme dokázali darovať Pánu Bohu všetko, čo máme

Piesne

- Pán Boh má v rukách celý svet
- Má Pán Ježiš, má mňa rád

Otázky na opakovanie

1. Ktorý z týchto výrokov je pravdivý a ktorý je nepravdivý?
2. Pri východe z chrámu sedel jeden z učeníkov. /nepravdivý/
3. Chudobná vdova dala do pokladničky všetko. /pravdivý/
4. Pán Ježiš očakával od chudobnej vdovy, že vhodí do pokladničky viac peňazí. /nepravdivý/
5. Pán Ježiš pozná srdcia tých, ktorí dávajú. /pravdivý/
6. Pán Ježiš odmení tých, ktorí ho poslúchajú. /pravdivý/

LÝDIA

Otvorené srdce

Skutky 16, 14-15

Proste a dostanete; hľadajte a nájdete; klopte a bude vám otvorené; lebo každý, kto prosí dostane, a kto hľadá, nájde; a kto klope tomu bude otvorené.“ Lk 11, 9-10

Cieľ

Deti by mali:

- byť otvorené pre počúvanie Božieho slova
- vedieť, ako byť otvorený pre Božie slovo, ako ho počuť
- naučiť sa prosiť a ďakovať Bohu za všetko, čo nám dáva, pretože On počuje všetky modlitby

Vysvetlivky k textu

V dnešnej dobe deti nedokážu počúvať. Všetky veci naokolo sú hlučné, všade je veľa hudby, televízora a všetkých možných vecí. Dnes už pomaly ani nevieme sa zastaviť a chvíľu počúvať.

Dnešná lekcia je o počúvaní. Byť otvorení k počúvaniu Božích vecí. Modliť sa a počúvať, čo Boh hovorí ku každému jednému.

Motivácia 1

Diskusia o stromoch:

V ktorý deň stvoril Pán Boh stromy? Kto im dal všetky mená? Smeli jesť ľudia zo stromov jeho plody? Z ktorého stromu jesť nesmeli? Sú stromy potrebné pre náš život? prečo? Aký úžitok z nich máme?

Motivácia 2

Deti si posadajú na koberec alebo na stoličky. Usadia sa tak, aby sa im

sedelo pohodlne. Každý z nich sa utíši a počúva, čo najviac zvukov „tichosti“ (napr. lietajúca mucha, kvapkajúci kohútik, atď...)

Mnohé deti nedokážu byť ticho, no aj tak ich skúste povzbudiť k tomu, aby vydržali byť ticho tri minúty. Po troch minútach sa spýtajte, čo počuli. Rozprávajte sa o zvukoch:

o tom, či lietajúcu muchu počuť aj vtedy, keď sa spolu rozprávame, či vieme takto počúvať, aj keď sme sami

Pána Boha tiež môžeme počuť vtedy, ak ho počúvame v tichosti. Pozrime sa dnes spoločne na to, ako môžeme počúvať cez modlitbu a Božie slovo.

Výklad

Po tom, čo Ježiš vstal z mŕtvych a vstúpil k svojmu Otcovi do neba, boli apoštolovia poverení k tomu, aby šírili radostnú zvesť a radostnú správu o tom, že Ježiš je Boží Syn, ktorý zomrel na kríži, aby sme mohli byť opäť s Bohom. A tak chodili po rôznych mestách, kde hovorili Slovo Božie, hovorili, čo Ježiš urobil a učili ľudí počúvať. Učili ľudí rozumieť Božiemu Slovu a tiež učili ďakovať a prosiť ľudí za veci, ktoré dostali od Boha.

Títo učeníci chodili z mesta do mesta. Chodili, aby evanjelium o Ježišovi sa dozvedelo, čo najviac ľudí. Jedni sami prijali Ježiša do svojho srdca, naučili sa byť otvorení pre Božie slovo, iní to zase odmietali.

V jednom meste žila žena menom Lýdia. Táto Lýdia bola milá žena, ktorá pracovala, aby si zarobila na živobytie, pracovala a tak nemala veľa času nazvyš. Obchodovala so šarlátom (červená drahocenná tkanina). Takže bola dosť zaneprázdnená.

Ale jedného dňa sa dopočula, že má prísť k ním do mesta Tyatíry vzácna návšteva. Ľudia o ničom inom nehovorili, iba o tom, že príde nejaký Pavel, ktorý chodí po mnohých

mestách a ľuďom hovorí nejaký skutočný príbeh a že mnoho ľudí po počutí tohto príbehu sa modlia k Ježišovi a že Mu odovzdávajú svoje srdcia. Ona však netušila, čo to za príbeh rozpráva, ale vedela, že sa to musí dozvedieť a musí zistiť, čo sa za tým skrýva.

Tak, keď k ním do mesta došiel Pavel a aj s nejakými chlapmi, zistila, kde majú mať stretnutie a prišla tam. Bola plná očakávania, čo sa bude diať a celkom bola aj zvedavá a sa na to všetko tešila. Keď nastal deň D, prišla do jedného domu, kde bolo plno ľudí. Sadla si a čakal, čo sa bude diať. Zrazu začal Pavel hovoriť príbeh o Ježišovi a o tom, čo sa stalo. Že bol Božím Synom a že zomrel na kríži, lebo ľudia Ho nemali radi. Ale Boh urobil zázrak a Ježiš na tretí deň vstal z mŕtvych a pred očami učeníkov neskôr vstúpil na nebesá k svojmu Otcovi. Keď to všetko počula Lýdia, tak poznala, že to naozaj jej pravda.

Mala otvorené srdce pre to, čo počúvala. Prijala všetko to, čo počula a rozhodla sa, že už viac nemôže žiť život bez Ježiša a Jeho lásky. A tak sa rozhodla urobiť prvý krok a to ten, že sa dala pokrstiť. Nielen sama, ale aj celá jej rodina sa dala pokrstiť. Neostalo to však

iba pri krste, ale ona sa rozhodla vpustiť Ježiša do svojho srdca, otvorila sa Mu a pozvala Ho dnu. Od tej doby bola Jeho dieťaťom a bola otvorená pre Božie slovo a pre život v Ježišovi.

Modlila sa a vždy nanovo počúvala, čo všetko Ježiš spravil. Už sa viac neriadila podľa seba, ale počúvala a riadila sa podľa Božieho slova. Pomáhala tým, ktorí potrebovali jej pomoc.

Vždy si našla čas na modlitbu a na čas s Bohom.

Aj my máme dnes možnosť počuť Božie Slovo. Ako? Tým, že sa budem modliť za to a prosiť, aby sme rozumeli tomu, čo čítame v Biblii a takisto podľa toho, čo si prečítame aj žili. Ak budeme tak robiť, budeme otvorení a budeme počúvať Boha. Budeme počuť Jeho hlas skrze Božie slovo a cez modlitby. **Stací, keď sa na chvíľu zastavíme a nájdeme si čas na Božie slovo a čas na modlitbu.**

Aktivita

Telefón

Postavíme deti do radu za seba. Prvému pošepneme nejakú krátku vetu a on ju potom posiela (šepne do ucha) ďalej. Keď tá veta príde k poslednému dieťaťu, nahlas povie, čo počul. Môžeme to zopakovať niekoľko krát. Slová, dlhé vety, krátke vety.

Diskusia k aktivite: bolo dobre počuť, čo vám iní šepkali? Čo myslíte, prečo ste nepočuli dobre? Sme pozorní v počúvaní? Čo musím urobiť, aby som dobre počul?

Modlitba

ďakujeme Pane Bože za to, že si poslal Ježiša a my sme tak mohli získať nový život. ďakujeme za veľký dar, ktorý si nám v Ňom dal, ktorý sme v Ňom získali. Prosíme ťa o to, aby sme boli otvorení a ochotní počúvať to, čo nám hovoríš cez svoje slovo. Amen

Ďakujeme ti Pane Bože za tvoje slovo, za to, že ho môžeme počúvať a žiť podľa neho. Ďakujeme, že sa z tvojho slova môžeme o tebe dozvedieť viac a poznať ťa. Amen

Piesne

Ďakujeme

Ďakujeme, Pane Bože, že nás máš tak rád, že sme mohli i dnes ráno zdraví vstať.

Ďakujeme, Pane Bože, že sa smieme hrať, že si spolu môžeme tiež zaspievať.

Ďakujeme, Pane Bože, za ten dnešný deň, daj nech srdcom každý chváli Teba len.

- Modli sa každé ráno, modli sa aj na obed, modli sa každý večer, a nikdy neprestaň.
- Čítaj Bibliu ráno, čítaj ju aj na obed, čítaj ju každý večer a čítať neprestaň!
- Chváľ Pána každé ráno, chváľ Pána aj na obed, chváľ Pána každý večer, chváľ Ho neprestaň!
- Rob dobré skutky ráno, rob dobre aj na obed, rob dobre každý večer a nikdy neprestaň.
- Čakaj Ježiša ráno, čakaj Ho aj na obed, čakaj Ho každý večer, čakaj Ho hotový!

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volala žena, ktorá pracovala so šarlátom? Lýdia
2. Akú zvesť prišiel hovoriť Pavel? (alebo o čom prišiel hovoriť?) evanjelium o Ježišovi
3. Ako zareagovala Lýdia, keď počula radostnú zvesť? Dala sa pokrstiť
4. Kto s ňou sa dal ešte pokrstiť? Celá jej domácnosť
5. Ako sa zmenil jej život po tom, čo počula radostnú zvesť? Mala otvorené srdce pre Božie slovo, modlila sa a konala skutky lásky.

A decorative crest with a lion and floral motifs, containing a landscape image and text. The crest is outlined in white and red. The lion is in the center, facing right. The floral motifs are on the sides. The background of the crest is a landscape with green hills and a blue sky. The text is in a white, cursive font.

*Nájdí si čas
na chvíľu s
Bohom*

Božie kráľovstvo

TABITA

Bohatá na dobré skutky

Skutky 9, 36-43

Jedni druhých bremená znášajte a tak naplníte zákon Kristov. G 6, 2

Cieľ

Deti by mali:

rásť v dôvere v Božiu pomoc vedieť, že používa druhých ľudí, aby sa o nás s láskou starali naučiť sa, že Bohu slúžime tým, keď pomáhame druhým, máme ich radi, modlíme sa za nich a hovoríme im o Pánovi Ježišovi

Vysvetlivky k textu

Učenie/učeníčka: Toto označenie sa vzťahuje na všetkých, ktorí prijali posolstvo Pána Ježiša, ktorí Ho verne nasledovali. Znamenalo to osobnú oddanosť Pánovi. Ježiš vyučoval tých, ktorí sa stali Jeho učeníkmi a ustanovil ich za svojich zástupcov vo všetkom (Hlásanie Jeho posolstva, uzdravovanie chorých, vyhánanie démonov). Túto zodpovednosť mali predovšetkým jeho najbližší „Dvanásti“, avšak neobmedzovala sa iba na nich. Podľa evanjelistu Lukáša boli učeníci aj členovia ranej cirkvi.

Ostatné spisy Novej zmluvy používajú na vyjadrenie výrazu učenie – učeníčka, slová veriaci, svätý, brat, čo má ten istý význam.

Dar: aj Jakub nám pripomína, že každý dobrý dar je zhora (Jk 1, 17).

Každý kresťan má nejaký dar (1 Pt 4,10), avšak konkrétne dary dáva Boh konkrétnym ľuďom (1 Kor 12,30).

Motivácia 1 - Život stromu

Daj si jednu ruku za chrbát a druhou rukou poskladaj roztrhaný farebný papier (na malé štvorce, na ktorom je napísaný biblický verš (alebo pre deti predškolského veku namaľované.....). potom jednu nohu ohnú dozadu a na druhej nohe poskakujú a takýmto spôsobom sa prejdú okolo stola. So zviazanými očami pozbierajú rozsypané kamienky a uložia ich do misky.

Diskusia k aktivite:

Ako sa vám darilo plniť úlohy? Používaš všetky schopnosti, ktoré ti dal Boh? Aké schopnosti si dostal od Boha ty? Ako sa o ne môžeš podeliť s ostatnými? Boh nám dáva schopnosti – dary, aby sme Mu mohli slúžiť a tiež pomáhať druhým okolo nás.

Pre staršie deti:

Staršie deti si zoberú čistý papier, prehnú pozdĺž na polovicu, na ľavú stranu, ktorú označíme znamienkom plus (+), napíšu zoznam všetkého, čo by chceli, aby druhí robili jemu.

Na druhú stranu (polovicu), ktorá je označená znamienkom mínus (-) deti napíšu zoznam vecí, ktoré nemajú radi, ktoré sú nesprávne a nemajú sa robiť (napr. ohovárať, hovoriť niekomu škaredé slová).

Diskusia k aktivite: Ste radi, keď sa k vám ľudia správajú láskavo? Keď vám pomáhajú? To je to, čo by ste mali robiť druhým. Nepekné slová, ktoré používame, môžu ublížiť druhým ľuďom, preto nie je správne ich používať.

Motivácia 2 - Plná náruč

Pomôcky: dva stoly a z každého predmetu dva kusy na každý jeden stôl (napr. umelohmotné vedierko, lopta, kniha, klobúk, tenisová loptička, raketa, topánka, sáčok cukríkov, vankúš, časopis, lepidlo, ceruzka, nafukovací balón, umelohmotná fľaša s vodou, pohárik, jablko, výkres,...)

Deti rozdelíme na dve družstvá, stoja v zástupe za sebou a na opačnom konci miestnosti sú stoly s predmetmi. Na stoloch je toľko predmetov, koľko je deti.

Keď povieme štart, vybehne z každého družstva jedno dieťa ku svojmu stolu a zoberie nejaký predmet (tí, ktorí si zoberú ako prvú veci vedierko, budú mať výhodu, lebo v ňom neskoršie odnesú ostatné predmety). Dieťa uteká späť ku svojmu družstvu a podá tento predmet ďalšiemu, ktorý beží ku stolu, vyberie druhú vec, uteká naspäť a podáva ďalšiemu už dve veci. tak to pokračuje ďalej až družstvo odnesie zo stola všetko a prinesie to na svoju základňu. Keď niekomu niečo spadne na zem, musí sa pre to vrátiť a všetko odniesť na základňu (je dobré, aby menej zdatné deti stáli vpredu v družstve, aby nemuseli niešť veľa vecí).

Výklad

Spolupracujeme, pomáhame si, nesieme bremená druhých, delíme sa o bremená.

V živote máme niekedy skutočné problémy, ktoré musíme so sebou ako bremená a potrebujeme niekoho, kto nám pomôže. Pán Boh je najlepší pomocník – On nás neprestajne vedie, chráni a pomáha nám. Boh však používa aj druhých ľudí, aby sa o nás s láskou starali.

V dnešnom biblickom príbehu sa budeme rozprávať o žene, ktorá nezištne, s láskou sa starala o druhých, a tak im pomáhala niesť ich bremená a pomáhala im v ich problémoch.

V meste Joppe žila učeníčka, menom Tabita, čo v preklade znamená Srnka. Tabita bola usilovná žena, bohatá na dobré skutky. Táto žena mala jeden milý dar – vedela šiť pekné šaty. Slovo Božie nám nehovorí o nej, či mala rodinu, či mala vlastné deti. A tak mohla žiť v seba lúlosti, s pocitom menejcennosti, neužitočnosti, mohla sa utiahnúť, nič nepodniknúť. Avšak nič z toho nerobila, práve naopak, vynikala na mnohými ženami. Je to jediná žena, ktorá bola priamo nazvaná učeníčkou. Bola skutočným učeníkom Ježiša Krista, nasledovníčkou Krista, a to v jej živote zmenilo všetko: pohľad na seba, pohľad na život, na ostatných v jej okolí. Láska k Ježišovi Kristovi ju urobila ochotnou, obetavou láskavou a našla spôsob, ako s tým jedným darom stáť v službe Bohu i ľuďom. Venovala sa chudobným vdovám (ženám, ktorým zomrel muž), ktorým šila sukne a plášte. Ženy chodili ku nej a ona to využila ako príležitosť byť im oporou. Povzbudzovala ich dobrým slovom, rozprávala im o Pánovi Ježišovi, venovala im svoj čas, prostriedky, svoje srdce. Milovala Pána a preto z vďačnosti voči Nemu slúžila, pomáhala druhým. Stala sa tak veľmi užitočnou služobníčkou.

Praktická aplikácia: Toto je výzva aj pre nás, deti. Učeníčka Tabita, ktorá mala veľký vplyv na svoje okolie tým, že konala iba dobro a pomáhala chudobným, je pre nás veľkým vzorom lásky. Dokážeš aj ty vidieť ťažkosti iných a vyburcuje ťa to k skutkom lásky? Rád pomáhaš druhým? Pamätaj, že Bohu záleží aj na tých najmenších veciach. Aj malá pomoc je pomoc.

Tabita mala iba jeden dar, jednu hrivnu, ale nezakopala ju. Vedela, že viera v Ježiša je činná viera, že sa potrebuje zviditeľniť v konkrétnych prejavoch v službe. Nechcela byť iba diváčkou. Vydala svoj život ako živú obeť Bohu (Rím1,1) a porozumela, že hoci máme rozdielne dary od Pána Boha, každý potrebuje byť verný v tom, čo dostal. Pre Tabitu platilo, že kto má dar služby, nech slúži ochotne a s veselou tvárou (Rím 12,7). Bola verná v službe a Boh to požehnal a rozmnožil. Mnohí ľudia v Joppe pre jej láskavosť uverili v Ježiša. Ako sa dozvedáme z Písma, Boh skrze apoštola Petra vrátil Tabitu späť do života, aby mohla pokračovať v službe. Praktická aplikácia: Nemusíš túžiť po rôznych daroch, radšej využij tie, ktoré ti už Boh dal. Poznáme veľa možnosti ako konať dobro ako náš Pán, ako učeníčka Tabita, ako byť spolupracovníkom Boha.

Premýšľaj, akú dobrú vec by si mohol/mohla pre niekoho spraviť ako príjemné prekvapenie. Urob to a nečakaj za to žiadnu odmenu (uprac hračky, oblečenie, umy riad, pomôž s nákupom, s úlohou bratovi,...)

Aktivita: Škatuľka požehnaní

Pomôcky: zápalková škatuľka, flitre (srdiečka), farebné papiere, žltý a modrý farebný papier, lepidlo, nožnice
Zápalkovú škatuľku alebo inú malú krabičku oblepíme farebným darčekovým papierom, potom ju ozdobíme filtrovými srdiečkami.

Vystrihneme dva pásy farebného papiera (zo žltého a modrého) o šírke 2 cm. Konce pásov zlepíme do pravého uhla. Pásy farebného papiera prekladáme stále cez seba. Koniec vznikutej reťaze zlepíme. Na koniec reťaze prilepíme pripravený ozdobený biblický veršík, ktorému škatuľku požehnaní dieťa venuje. Celú takto pripravenú reťaz vložíme a vlepíme do vnútra škatuľky. Pritlačíme a zatvoríme škatuľku. Po otvorení reťaz s venovaným veršíkom vyskočí.

Modlitba

drahý Pane Ježiši, Ty si verný služobník, Ty si poslúchal svojho Otca na nebesiach, pomôž mi byť ti poslušný a konať poslušné skutky. Amen

Ďakujeme Pane Bože za to, že si vždy ochotný nás počúvať a odpovedať na naše modlitby. Amen.

Prosíme ťa Pane, aby si nám pomohol rozume použiť svoje dary pre služby Teba a druhým okolo nás. Amen

Piesne

Ked' viem, čo Ježiš pre mňa vykonal

Ked' viem, čo Ježiš pre mňa vykonal, ja nemôžem už nikdy späť. Ked' viem, čo Ježiš pre mňa vykonal, ja nemôžem už nikdy späť.

Ked' viem, že Ježiš pre mňa umieral, ja nemôžem už nikdy späť. Ked' viem, že Ježiš pre mňa umieral, ja nemôžem už nikdy späť.

Ked' viem, že Ježiš pre mňa z mŕtvych vstal, ja nemôžem už nikdy späť. Ked' viem, že Ježiš pre mňa z mŕtvych vstal, ja nemôžem už nikdy späť.

Ked' viem, že Ježiš ma vždy sprevádza, ja nemôžem už nikdy späť. Ked' viem, že Ježiš ma vždy sprevádza, ja nemôžem už nikdy späť.

Ked' viem, že Ježiš z neba príde zas, ja nemôžem už nikdy späť. Ked' viem, že Ježiš z neba príde zas, ja nemôžem už nikdy späť.

Mám dve ruky, budem nimi pre Ježiša robiť rád

Mám dve ruky, budem nimi pre Ježiša robiť rád. Mám dve nohy, rýchlo bežím, kde je treba pomáhať. Bez teba ja, Pane milý, ako strom bez pôdy schnem, s Tebou však sťa májový kvet nádherne sa rozviním.

Mám dve uši, by som počul, čo mi káže otec, mať, dobre si to zapamätám, ochotne chcem poslúchať. Bez teba ja, Pane milý, ako strom bez pôdy schnem, s Tebou však sťa májový kvet nádherne sa rozviním.

Mám dve oči, budem čítať krásne veci z Biblie, ona studničkou je v poli, z ktorej rád sa napijem. Bez teba ja, Pane milý, ako strom bez pôdy schnem, s Tebou však sťa májový kvet nádherne sa rozviním.

Mám aj srdce, urobím ho svätým chrámom pre Krista, On ho bude čistým držať, pre nebo ma prichystá. Bez teba ja, Pane milý, ako strom bez pôdy schnem, s Tebou však sťa májový kvet nádherne sa rozviním.

Otázky na opakovanie

1. Čo robila Tabita pre iných?
2. Myslíš si, že rada pomáhala? Prečo?
3. Aj ty rád pomáhaš druhým? Prečo?

**SVIATKY
CIRKEVNÉHO
ROKA**

ALŽBETA

Adventní hrdinovia viery

Luk.1.kap.

Lebo Bohu nič nebude nemožné.
Luk. 1, 37

Cieľ

Deti by sa mali naučiť to, že vyjadrením našej lásky k Bohu, je naša poslušnosť Jeho slovu.

Motivácia – úvod k lekcii

Poznáte rozprávku o zlatej rybke? Áno o tej, ktorá od človeka, ktorú si ju chytil žiadala slobodu, aby ju späť vrátil do mora. Ako odmenu sľúbila tomu človeku splniť 3 želania, ktoré chcel. Rozdám vám papieriky a skúste si predstaviť, že ste práve vy tým človekom, ktorý má možnosť priať si od zlatej rybky, aby mu vyplnila 3 želania. Čo by si si priať? Môžeš svoje pranie napísať na lístoček, alebo ak chceš, môžeš sa s nimi s nami podeliť.

Výklad

Myslím si, že aj ženu, o ktorej budeme si dnes rozprávať by veľmi potešilo, keby mala takú zlatú rybku, ktorá by jej vyplnila 3 jej prania. Vlastne, asi by jej stačilo len jedno. Čo si myslíš, po čom túžila? Po dieťatku. Volala sa Alžbeta. V Biblii sa o nej dozvedáme niekoľko dôležitých informácií. Bola manželkou kňaza Zachariáša, ktorý žil za kráľa Herodesa a patrili k týždennej triede Abiovej. (Luk. 1, 5). Ona spoločne s manželom patrili medzi

spravodlivých ľudí. Z toho vyplýva, že chceli celý svoj život poslúchať Hospodina, snažili sa Mu dôverovať, spoznávať Ho. Túžili žiť život, ktorý by sa Bohu páčil, z ktorého by sa Boh tešil. Ale nemali deti. V čase, keď nám Biblia zachytáva tento príbeh ďalej čítame, že nemali deti, ale ani ich už viacej nemohli mať. Prečo? Lebo Alžbeta bola neplodná a už bola dosť stará na to, aby mala deti. Z ľudského hľadiska to bolo úplne nemožné, ale nie pre Pána Boha. Pre Neho nie je nič nemožné. Áno, Boh má absolútnu moc. Nad všetkým, vo všetkom. Môžem Mu dôverovať. To čo On povedal aj naozaj splní. On si stojí za svojím slovom. Jeho slovo platí, navždy. Napr. keď si čítame Bibliu, čítame v nej, že **Boh nám hovorí 366 krát slovo Neboj sa. Povzbudzuje nás na každý deň k tomu, že Mu môžeme dôverovať a nemusíme sa báť úplne vo všetkom.**

Aj Alžbeta spoločne so svojim manželom si to uvedomovali. Jedného dňa, keď išiel do chrámu, stalo sa tam niečo veľmi zvláštne. Zjavil sa mu anjel, ktorý k nemu prehovoril. Zachariáš sa veľmi preľakol, no anjel mu povedal: Neboj sa, Zachariáš, lebo vypočutá bola tvoja modlitba; manželka Alžbeta porodí ti syna; dáš mu meno Ján. Bude ti radosťou a potešením, a mnohí sa budú radovať z jeho narodenia. Luk. 1,13-15.

Budem mať syna? Bolo jednoduché tomu uveriť? Nie. Aj Zachariáš mal problém s tým – v. 18. Bolo ťažké vzhľadom k tomu, že bol starý a jeho manželka už bola vo veku, kedy žena nerodila. Možno

si aj pripomínali niektoré iné ženy z Biblie, ktoré boli v rovnakej situácii. Napr. Anna, matka Samuelova, Sára a mnohé iné. Ale žeby sa to teraz malo stať práve jemu a jeho milovanej manželke? Zachariáš mal veľa otázok, no anjel mu odpovedal – v. 19-20. A naozaj sa stalo presne tak, ako povedal anjel Gabriel. Zachariáš onemel a všetci sa tomu divili. No prekvapenie len nastalo po tom, ako Alžbeta naozaj ostala tehotná. Bolo to z ľudského hľadiska nemožné, ale nie pre Pána Boha.

Keď prišiel čas, aby porodila, porodila Alžbeta syna. Boh naozaj splnil všetko presne tak, ako povedal. Všetci ľudia sa zbehli k nim, aby sa spoločne radovali. Mohli naozaj vidieť to, že Boh dodrží svoje slovo. Vždy. A ten istý Boh, ktorému verili Zachariáš a Alžbeta sa nezmenil ani dodnes. Môžeš si byť istý, že Boh to so svojím slovom myslí vážne. A asi najviditeľnejším spôsobom to pre nás ľudí dokázal tým, že poslal svojho Syna, ktorého oveľa skôr nám zaslúbil. Boh veľmi dobre vedel, že my sami z vlastných síl sa nedokážeme vysporiadať sa s hriechom, ale potrebujeme niekoho, kto to dokáže. Bol to Ježiš, Jeho Syn. Aj v tomto prípade Boh dodrжал svoje slovo. A môžeš si byť istý, že Ho dodrží aj vo všetkých iných veciach. Ale je jedna vec, kedy Boh ešte nenaplnil slová, ktoré povedal. Je to o tom, že Jeho Syn príde ešte raz na túto zem, ale už to nebude v podobe malého dieťaťa, ktoré príde zachrániť tento svet od hriechu, ale ak Sudca, mocný a silný Kráľ. Hoci toto ešte Boh nenaplnil,

je to pravda, ktorá sa uskutoční, lebo Boh si stojí za svojím slovom.

Teraz pre Zachariáša a Alžbetu nastala ešte jedna ťažká situácia. V tej dobe bolo bežné, že keď sa narodil chlapec, dostal meno po svojom otcovi. Ľudia boli nadšení, že boli súčasťou veľkého zázraku, ktorý učinil Boh, no boli ešte viac prekvapení z mena, ktoré sa chystali dať. Alžbeta chcela presne splniť to, čo Boh jej povedal cez anjela – aby meno dieťaťa bolo Ján. Aj keď mnohí ľudia na ňu tlačili a dohovárali jej, že nikto v jej rodine sa tak nevolá, prečo práve toto meno, obaja trvali na tom, že dieťa sa bude volať Ján.

Oni totiž nevedeli, že Boh má špeciálny plán s týmto malým chlapcom. Bol to práve Ján Krstiteľ, ktorý neskôr, keď vyrástol pripravoval cestu Pánovi Ježišovi, kázal o pokání, krstil ľudí v rieke Jordán a ktorý tiež napokon pokrstil aj samotného Pána Ježiša.

Modlitba

- Ďakuj Bohu za to, že dodrží svoje slovo
- Chváľ Boha za to, že On je so svojimi deťmi

Piesne

- Zlož svoju starosť na Pána
- Pán Boh má v rukách celý svet
- On je Pán, On je Kráľ
- Verím vzácnym zaslúbeniam

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volala žena, ktorá nemohla mať dieťa?
2. Kto jej priniesol správu o tom, že bude mať syna?
3. Čo sa stalo Zachariášovi?
4. Aké zámer mal Boh s ich synom?
5. Povedz zlatý verš
6. Ktoré slovo ešte Boh nespĺnil a prečo?

Návrh na kvíz

Zoberte si papierové obaly z vajíčok – 30 ks a do vnútra napíšte rôzne hodnoty bodov. Môžu byť s plusovou, ale aj mínusovou hodnotou. Z presne určenej vzdialenosti potom deti majú napr. 3 pokusy a hádžu do nich napr. pinpongovou loptičkou. Body sa sčítajú, prípadne odčítajú J.

JOZEF

Vianoční hrdinovia viery

Mt.1, 18-25; 2, 13-23

Lebo ja poznám úmysly,
ktoré mám s vami... dať vám
budúcnosť a nádej.
Jer. 29, 11

Cieľ: Deti by sa mali naučiť to, že Boh má dobrú plán pre náš život, aj keď vyzerá úplne inak ako si my myslíme..

Vysvetlivky

Keď sa Jozef dozvedá informáciu o tom, že jeho snúbenica Mária je tehotná, podľa vtedajšieho zákona mal niekoľko možností. Mohol Máriu za to postaviť pred súd – 5M 22, 23-24 a nechať ju ukameňovať. To Jozef nechcel, dokonca sa snaží chrániť Máriu pred verejným výsmechom a chce jej dať prepúšťací list – 5M 24, 1-4 a nechať ju tajne prepustiť – to bola druhá možnosť voľby. Ale tretia, ktorú pre neho pripravil Hospodin mu neprišla na um – oženiť sa s ňou. Aj v tomto prípade platí, že keď sme my ľudia na konci svojich možností, On je na začiatku svojich.

Motivácia - hra

Kubo velí – učiteľ vydáva rôzne pokyny, ktoré deti opakujú. Napr. Kubo velí daj ruku hore a všetci napodobňujú učiteľa. Keď učiteľ vydá pokyn iba daj ruku hore, tak to deti neurobia, lebo to nepovedal Kubo.

Motivácia – úvod k lekcii

Budeme mať dieťa. Chlapca! To je úžasná správa. Vždy je to radostná udalosť v rodine, keď sa má narodiť malé dieťa. V rodine sa chystajú prípravy, zvlášť ak ide o prvé dieťa do rodiny. Treba kúpiť novú postieľku, oblečenie, plienky, prvé hrkálky – proste výbavičku pre bábätko.

Výklad

To sú milé veci. To bude úžasné, už sa na to tešíme všetci. Možno takto by sa dala slovne opísať radosť, keď sa má narodiť dieťa. Ale... V dnešnom príbehu, o ktorom si budeme spolu rozprávať tomu tak nebolo. Keď sa túto správu dozvedel otec, veľmi ho nepotešila. Prečo? Lebo žena, s ktorou toto dieťa čakal vlastne ani nebola jeho ženou. Bola iba jeho snúbenicou. Chcel si ju vziať a až potom plánovali mať spolu dieťa. Tak ako to Pán Boh prikázal. On miloval Hospodina.

V Biblii čítame, že bol mužom spravodlivým. To znamená, že sa snažil vo svojom živote plniť Božie prikázania, žiť život, ktorý by sa Bohu páčil. Ale aj napriek tomuto úsiliu aj o Jozefovi platilo, že nie vždy robil to, čo sa Bohu páčilo. V liste Rímskym čítame tú správu, že všetci ľudia zhrešili a nemajú slávy Božej. (Rim.3, 23). To platilo o Jozefovi, rovnako aj o nás. Náš hriech je prekážkou pre Pána Boha, robíme si veci sami podľa seba. **Potrebuje Spasiteľa rovnako ako Jozef.** On ale vôbec netušil, že to dieťa, ktoré čakala jeho snúbenica, je vlastne Mesiaš. Ten, ktorý prišiel vyslobodiť svoj ľud z hriechov – Mt. 1, 21 A teraz toto. Najhoršie na tom bolo to, že on vedel, že nie je ani otcom tohto dieťaťa.

Jozefa situácia, v ktorej sa ocitla veľmi trápila. Myslím si, že o tom premýšľal celé dni i noci. V tomto premýšľaní zrazu Jozefa niečo vyrušilo. Bolo to v noci a bolo to niečo veľmi výnimočné. Veľmi sa preľakol. V Biblii čítame, že sa mu vo sne zjavil anjel Pánov a povedal: Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu za ženu, lebo čo sa v nej počalo, je z Duchu Svätého. Porodí syna a dáš Mu meno Ježiš, lebo On vyslobodí svoj ľud z ich hriechov. Mat. 1, 20-21. To muselo Jozefa poriadne šokovať. Ešte včera premýšľal o tom, ako pomôcť Márii, ako ju chrániť. Chcel ju tajne prepustiť. A teraz. Čo mu to hovorí ten anjel? Máriu si má vziať za manželku? V takomto stave? Veď bude na výsmech všetkým. A aké to dieťa porodí? Myslím si, že po tomto všetkom mal v mysli Jozef veľmi veľa otázok. Ale aj keď hneď nedostal na všetky svoje otázky odpoveď, vedel, že to čo Boh povie, je pravda. On má predsa dobré úmysly s našimi životmi, aj keď im nerozumieme.

Ale Jozef dôveroval Bohu vo všetkom a aj keď to bolo dosť zvláštne, poslúchol vo všetkom Bohu. On bol pre neho tým najdôležitejším v jeho živote. Mat.1, 24-25. Jozef sa stal pestúnom Pána Ježiša, nie Jeho otcom. Ale túto rolu prijal veľmi zodpovedne.

Zdalo sa, že už všetko pôjde bez problémov. No tie stále pokračovali. Možno počas tehotenstva Márie musel čeliť mnohým otázkam od príbuzných, či obyvateľov Nazareta.

Keď sa však Ježiš narodil, problémy pokračovali. Opäť mal sen v ktorom sa mu zjavil anjel. Tento krát mal pre neho iné poslanstvo: Vstaň, vezmi dieťaťko a Jeho matku, uteč do Egypta a zostaň tam, dokiaľ ti nepoviem. Lebo Herodes bude hľadať dieťaťko, aby Ho zahubil. Mat. 2,13. Jozef vedel, že keď Boh hovorí, je to pre dobro človeka. Myslím si, že neváhal s odchodom. Už sa presvedčil, že Boh má naozaj dobré úmysly, plány s našimi životmi. Boh naozaj bdel nad životom svojho Syna, lebo mal s Ním plán záchrany pre človeka, pre každého jedného z nás. Jozef mu celkom nerozumel, ale mal odvahu poslúchnuť Boha, aj keď všetkému celkom nerozumel.

Modlitba

- Za odvahu byť aj v neľahkých situáciách dôverovať Hospodinu, že má dobré plány pre náš život
- Za rozhodnutie žiť život, ktorý sa Bohu bude páčiť

Piesne

- Dobrý je Boh
- Ježiš, Ty máš meno najkrajšie

Otázky na opakovanie

1. Ako sa volal muž, ktorý sa mal stať pestúnom Pána Ježiša?
2. Čo chcel Jozef urobiť, keď sa dozvedel, že jeho snúbenica Mária je tehotná?
3. Aké poslanstvo priniesol anjel Jozefovi?
4. Akým ďalším problémom musel čeliť Jozef s rodinou?
5. Aký príkaz odstal od anjela?
6. Povedz verš naspamäť

Návrh kvízu

RISK. Do obálky vložte papieriky na ktorých sú rôzne bodové hodnoty. Na niektorých z nich sa nachádza namiesto bodovej hodnoty slovo RISK. Deti za správnu odpoveď majú možnosť si 1, 2 alebo 3 krát potiahnuť z obálky papieriky rôznej bodovej hodnoty. Hodnoty sa spoločne sčítavajú. Ak si však vytiahnu v danom kole papierik s nápisom RISK, všetky body, ktoré získali v danom kole, strácajú. Ak sa celá skupina dohodne napr. že budú ťahať len raz, je to právo ich slobodnej voľby.

**JÁN
KRSTITEL'**

Pôstni hrdinovia

Pripravujte cestu Pánovi, vyrovnávajte Mu chodníky.
Lukáš 3, 1 - 20

Cieľ

Deti by mali pochopiť, že aj oni sú pripravovateľmi cesty Pána, tak ako Ján. Majú vyrovať chodníky pred druhým Pánovým príchodom vo svojom srdci, čo sa prejaví v praktických skutkoch voči svojmu okoliu a budú tak prakticky hlásať evanjelium. Zároveň by mali prijať a pochopiť, že Pánovi nasledovníci sú vo svete prenasledovaní, aj keď v našej krajine je sloboda.

Vysvetlivky k textu

Ján Krstiteľ bol synom Zachariáša a Alžbety. Alžbeta bola neplodná a obaja boli pokročilí vekom. V evanjeliách čítame, že manželia bolispravodliví pred Bohom, žili bez úhony a podľa všetkých prikázaní a ustanovení Pánových. Zachariáš a Alžbeta sa modlili za dieťa a Boh ich vyslyšal. Zachariášovi to oznámil anjel, keď konal kňazskú službu. Zachariáš tomu veľmi nechcel veriť, a preto aj onemel až do času kedy jeho manželka porodila Jána. (Lukáš 1,5 - 25)

Ján Krstiteľ žil v čase vlády kráľa Herodesa. Herodes sa Jána bál, pretože videl, že je to spravodlivý a svätý muž. Herodes ho veľmi rád počúval a veľa krát bol z jeho slov v rozpakoch. No napriek tomu dal Jána do väzenia kvôli tomu, že mu Ján otvorene a priamo povedal, že mu nie je dovolené žiť s bratovou

manželkou Herodiadou (brat sa volal Filip). Preto ho Herodiada chcela dať zabiť. Príležitosť si našla pri oslave narodenín Herodesa, keď sa mu zapáčila jej dcéra a on jej prisahal, že jej splní akúkoľvek žiadosť. Dcéra poslúchla matkinu žiadosť a Herodes dal sťat Jána. (Marek 6, 14 – 29)
Ježiš povedal o Jánovi: „Medzi narodenými zo žien nieto väčšieho nad Jána, ale kto je najmenší v kráľovstve Božom, je väčší než on.“ Lukáš 7, 28

Motivácia 1

Hra s názvom „Čokoláda“

Pomôcky: tablička čokolády, alebo horalka

Deti si posadajú do kruhu a každé z detí si odlomí kúsok čokolády a posunie susedovi. Cieľom je aby nikomu neostal posledný kúsok. Aj pri najmenšom kúsku čokolády si musia odlomiť a poslať ďalej. Cieľom je, aby sa deti naučili podeliť so všetkým a aby pre nich bola výhra keď môžu obdarovať blížneho.

Hra s názvom: „Si viac“

Princíp hry spočíva v tom, že sa deti musia rozhodnúť medzi dvoma alternatívami – medzi tým, čo majú viac radi. Za každým sa vytvoria dve skupiny detí. Vedúci povie SI VIACleto alebo zima....následne sa deti musia postaviť na stranu, kde vedúci ukázal leto alebo na stranu kde ukázal zima.

Námety: SI VIAC fanta alebo sprite, gitara alebo klavír, počítač alebo televízor, Cdur alebo Amol, futbal alebo hokej, matematika alebo slovenčina, modrá alebo červená, Huba-buba alebo Orbit, čokoládová zmrzlina alebo citrónová, Barbie alebo Ken, Hello Kitty alebo Hannah Montana.....všetko je na vašej fantázii

Motivácia 2

Jánov pokrm

Pomôcky: med, zelené želé hadíky

Želé hadov nastrihať na rozmer kobyľky J a podávať deťom spolu s medom. Cieľom je navodiť atmosféru situácie, v ktorej bol Ján Krstiteľ keď bol na púšti a jedával takúto stravu. (Samozrejme môžete použiť aj inú náhradu kobyľiek J ako želé hadíky)

Výklad

Dnes si budeme hovoriť o mužovi, ktorý bol pripravovateľom. Pripravoval ľudí na príchod Pána Ježiša. Tým mužom bol Ján Krstiteľ. Nebol to žiaden bohatý muž, nemal ani drahý oblek a nebyval vo veľkom dome. Ján bol muž, ktorý žil na púšti a v Biblii sa píše, že sa živil kobyľkami a medom. Ján chodil po celom jordánskom okolí a kázal, aby sa dali ľudia pokrstiť a aby vyznávali svoje hriechy, ktoré im môžu byť odpustené. Hovoril nech sa vyrovná všetko, čo je krivé, každý vrch a kopec nech sa zníži,

údolie nech sa vyrovná, pripravujte cestu Pánovi, vyrovnávajte mu chodníky. Ján mal na mysli ich srdce a ich skutky.

Pred príchodom Pána Ježiša mali ľudia zákon, ktorý museli dodržiavať. Boli to pravidlá pre ich život ako napr. oko za oko zub za zub (to, čo urobí niekto tebe, urob to aj ty jemu, či je to dobré alebo aj zlé). Držali sa týchto pravidiel a ak niekto porušil pravidlo, bol za to trest. Vtedy úplne nepoznali, čo znamená odpustenie, milosť, obdarovanie bez čakania odplaty, pomoc blížnemu.....skutky lásky.

A s takýmto učením **prichádza Ján a pripravuje ľudí na zmenu, ktorú im prinesie Pán Ježiš a káže im evanjelium.**

Za Jánom prichádzali rôzni ľudia, medzi ktorými boli aj colníci a vojaci a pýtali sa ho čo majú vlastne robiť. Chceli vedieť, čo majú praktické robiť, aby ich život vyzeral inak. Ján im odpovedá priamo do ich situácie: Ak máš veľa jedla, daj ho tomu kto ho nemá; Nevyberajte viac ako vám prikázali (v dnešnej reči – neberte úplatky) (colníci); Nikoho nevydierajte, ani neudávajte, ale buďte spokojní so svojim platom (vojaci).

Aj o Jánovi môžeme povedať, že bol hrdinom viery. Bez strachu verejne hovoril to, o čom bol presvedčený, kritizoval farizejov (učitelia zákona, farári v danej dobe) a ich pokrytectvo (jednu vec hovorili a druhú robili len, aby sa zapáčili ľuďom).

Aktivita

Pomôcky:

tenký drôt dĺžka cca 15 cm

hrubší drôt dĺžka cca 30 cm (Ak nezoženiete, môže sa použiť aj ten tenší)

tenké klieštiky

šikovné ruky

Deti majú za úlohu vytvoriť pomocou tenšieho drôtu kríž, ktorý bude mať na vrchnej časti očko. Z hrubšieho drôtu vytvoria pokrivenú cestu a prevlečú oko kríža. Úlohou detí je prejsť s krížikom z jedného konca na druhý. Deťom ilustrovať, že pri pokrivenej ceste je splniť úlohu komplikovanejšie., ako keď je drôtik vystretý. Nájst paralelu na veršik: „Pripravujte cestu Pánovi, vyrovnávajte Mu chodníky.“ Lukáš 3:4

Aj My – Ty aj Ja – máme pripravovať cestu Pánovi pred Jeho druhým príchodom na Zem. Máme urovnať chodníky, znížiť každý kopec, vyrovnáť údolie a všetko, čo je krivé v našom srdci.

Najprv sa pozrime do nášho srdca a čo je v ňom krivé nech sa vyrovná. Vyznajme svoje hriechy, hľadajme Pána Ježiša každý deň – čítajme Jeho Slovo viac, viac sa s Ním rozprávajme...jednoducho budme s Ním. Z našej viery potom budú vyplývať aj naše každodenné skutky v našom okolí. Takže naša viera v Ježiša sa prejaví tam, kde budeme – v škole, doma, vonku s kamarátmi, v autobuse, v obchode..... To je to, o čom hovoril Ján ľuďom, colníkom, vojakom. To je pripravovanie cesty Pánovi pred Jeho príchodom. Ak veríš v Ježiša tak – ak máš veľa jedla, daj tomu kto ho nemá; ak vidíš, že tvoj kamarát nechápe učivo v škole, vysvetli mu to; ak ti niekto ublíži, odpusti mu ako aj tebe odpustil Ježiš; ak ťa niekto buchne, nevracaj mu to naspäť; ak ťa mamka poprosí, aby si povysával svoju izbu, povysávaj aj kuchyňu a obývačku..... Takto môžeme ukazovať ľuďom okolo nás na Ježiša a v našich skutkoch ľudia uvidia nášho Boha. Ján za to, čo hovoril bol daný do väzenia a nakoniec aj pre svoju vieru zomrel. Kresťania vo svete sú tiež prenasledovaní preto, že veria v Pána Ježiša tak ako Ján. Na Slovensku máme zatiaľ slobodu v našej viere, a preto využime túto možnosť a nech naše ústa aj skutky hovoria o našom Pánovi.

Modlitba

- aby sme sa nebáli vyznávať naše hriechy Pánovi
- aby sme chceli byť s naším Ježišom (čítanie Biblie, rozprávanie sa s Ním) každým dňom viac
- aby sa nielen našimi slovami, ale hlavne skutkami prejavovala naša viera
- aby sme mali odvahu hovoriť o Ježišovi
- aby sa naša viera prejavovala kdekoľvek kde budeme

Piesne

- Ježiš na srdce ti klope
- Boh nás pozýva
- Dnes v srdci radosť mám
- Či už viete že ste svätýňa Božia
- Ježiš žije
- Žiadne dieťa pre úzku

Otázky na opakovanie

1. Aké postavenie mal Ján?
2. Kto prichádzal za Jánom Krstiteľom?
3. Čo hovoril Ján ľuďom, ktorí ho počúvali?
4. Čo znamenajú Jánove slová v dnešnej dobe pre náš život?
5. Si pripravovateľ cesty aj TY?
6. Využívame našu slobodu na hovorenie evanjelia svojmu okoliu, kde žijeme?

DEŇ MATIEK

Mama ako hrdinka viery

2. M 1,1 - 2,10

Jej hodnota vysoko je nad korále
Prísl 31, 10b

Cieľ

Deti majú pochopiť, že ich mamka je hrdinka

Vysvetlivky k textu

situácia v Egypte - faraón sa bál, že sa Židia vzbúria, pretože boli početnejším národom ako Egypťania, preto sa rozhodol zabiť každého narodeného chlapca Mojžiš - význam mena Mojžiš je: „vytiahnutý z vody“
súrodenci Mojžiša: Miriam (tancovala na čele sprievodu, keď prešli cez Červené more) a Áron (postavil izraelskému ľudu na púšti zlaté teľa)

Motivácia 1

„Vstávať!“ volá otec v sobotu ráno. „Kde je mamka?“ pýtala sa hned' Elenka. „Mamička si chce ešte trochu pospať.“ „Je chorá?“ chcel vedieť Janík a strčil hlavu do dverí rodičovskej spálne. „Nie,“ vysvetľoval otec, „mamka včera upratala celý byt, aj obed na dnes uvarila, lebo pôjdeme do záhrady. A pozor: teraz si musíme raňajky pripraviť sami.“ „Dostanem aj vajíčko?“ pýtala sa Elenka. Otec sa na chvíľu zamyslel a súhlasil. „Ale prosím si praženicu, ocko.“ „To nepôjde,“ bránil sa otec, lebo mal

radšej varené vajíčka. „Neviem urobiť praženicu. Som rád, že dokážem vajíčka uvariť, Elenka.“ „Akí si ockovia niekedy nemožní,“ pomyslela si Elenka. „Je to úplne jednoduché,“ vysvetľuje ona. „Vezmeš panvicu, ale nie tú ľahkú, tá je iba na ryby. Dáš tam trochu masti, a o okraj, o ten rozbiješ vajíčko. Nesmieš zabudnúť na prikrývku, lebo tuk prská, a mamička by musela sporák znova čistiť.“ Zatiaľ čo Elenka horlivo vysvetľovala, otec odrazu zvolal: „Ty, mám dojem, že to práve prská!“ a bežal do kuchyne. Ale to tu vyzeralo! Janík stál pri sporáku, ešte v pyžame. Nedarilo sa mu celkom dostať rozbité vajíčka do panvice. Jedno rozbité vajce ležalo na dlážke a otec mu teraz pomáhal dať všetko do akého - takého poriadku. Pri raňajkách bola už aj mama. Nehnevala sa, že zašpinili sporák a bez poznámky pila vlažnú kávu, ktorú jej Janko predložil. Nepovedala tiež nič, že na stole chýbalo mlieko, lyžičky a jedna šálka. Iba sa usmievala. Elenka vyšla z vedľajšej izby navliekajúc bábike šatočky. „Pravda mamka, všetku prácu sme dnes za teba zvládli.“

S deťmi sa môžeme porozprávať o tom, či už niekedy pripravili pre mamku raňajky alebo ako inak ju prekvapili. Môžeme sa ich opýtať, ktoré veci majú radšej, keď robí ocko alebo mamka.

Motivácia 2

Ukážka z filmu 10 Božích príkazaní (viď príloha) (čas: 7:22 – ukážka je zároveň úvodom a súčasťou výkladu)

Výklad

Otázky k videu:

- Aké postavy vystupujú v ukážke?
- Prečo musela Jochebet schovať dieťa?
- Kto našiel Mojžiša na Níle?
- Čo sa s ním stalo?
- Museli ste sa aj vy niekedy vzdať niečoho, čo bolo pre Vás veľmi vzácné?

Aj Jochebet sa musela vzdať svojho vlastného dieťaťa, aby ho zachránila.

Rieka Níl je veľmi široká, dlhá a hlboká. Je nebezpečná aj pre dospelého človeka, nie to pre dieťa. Číha v nej veľa nebezpečenstiev ako napríklad vodné prúdy, ktoré by mohli košík prevrátiť, či krokodíly s ostrými zubami - pozri si obrázok jedného z nich (viď príloha – ukážeme deťom obrázok krokodíla). Nevieme si ani predstaviť, aké ťažké to muselo pre ňu byť, dať vlastné dieťa na vodu a pustiť ho po rieke, nevediac, čo sa s ním stane, či vôbec prežije. Jochebet však nemala inú možnosť. Život svojho syna vložila do Božích rúk. **Za jej vieru ju Boh odmenil, vrátil jej syna.** Nielenže sa mu nič na rieke nestalo, ale dokonca sa mu dostalo kráľovského života. Žil odmala v bezpečí najprv u svojej vlastnej mamy a neskôr aj na faraónovom dvore. Akou hrdinkou viery bola Jochebet! Pustila z rúk to najcennejšie, čo mala!

Naši rodičia nás dnes síce nepúšťajú po Níle v košíku, ale naša mamka je tiež hrdinka, pretože dennodenne vykonáva prácu, bez ktorej by naše rodiny ani nemohli fungovať. Skúste vymenovať všetko, čo pre vás robia

rodičia (necháme deti povedať zopár príkladov). No vidíte, je toho naozaj dosť. A teraz si predstavte, ako by to vyzeralo, keby to nerobili. Nemali by ste kde bývať, nemal by vás kto objasť, pri chorobe, by sa nemal o vás kto postarať, na stole by ste nenašli teplé jedlo, nemali by ste si čo obliecť, nemal by vám kto pomôcť s domácimi úlohami. Ako by ste sa cítili? Boli by ste na všetko sami. Ste radi, že máte mamku? Určite áno.

Aj Pán Boh videl v mamke hrdinku. Vo svojom Slove ju opisuje takto: prečítame z Biblie text: Príslovia 31, 13-22; 25-35. V Biblii je opísaná žena podľa vtedajších zvykov. V dnešnej dobe by sme to mohli preložiť: Stará sa o naše oblečenie, pracuje usilovne. Podobá sa nákladným autám, zďaleka prináša potraviny. Vstáva, keď ešte všetci spíme, aby nám pripravila jedlo. Stará sa o záhradu, kvety – rastliny. Je silná a pracovitá, s úsmevom sa díva do budúcnosti. Často pracuje do neskorej noci, aby sa o nás postarala. Myslí aj na iných, čo nepotrebujeme, daruje im. Je pripravená na každú situáciu. Sama vyrába niektoré veci, aby sme ich nemuseli kupovať. Jej slová sú láskavé, napomínajúce, múdre. Nie je lenivá, stará sa o domácnosť, aj nás zapája do prác. Všetci ju máme radi. Miluje Pána Ježiša.

Mamka pre nás robí naozaj veľa, preto by sme si ju mali vážiť a ctíť. Ako to môžeme robiť? Tak, že ju budeme poslúchať. Aj Pán Boh to od nás chce. Hovorí o tom aj vo svojom Slove: „Dietky, poslúchajte rodičov vo všetkom, lebo to je

milé Pánu.“ Kol 3,20. Niekedy je pre nás ťažké ich poslúchnuť. Napriek ich vôli si chceme urobiť veci po svojom. Ale predstavte si, čo by sa stalo, keby rodičia neupozorňovali malé dieťa? (Necháme deťom priestor, aby sa vyjadrili – mohli by sa popáliť, mohli by na seba niečo stiahnuť, bolo by lenivé a rozmazané). To, že nás rodičia formujú, je dobré, aj keď sa nám to veľakrát nepáči.

Ako viete, neposlušnosť sa trestá. No zažili ste už situáciu, kedy vás rodičia potrestali nespravodlivo (napr. za vášho súrodenca)? Niekedy sa stane, že rodičia urobia chybu, že nám ublížia. Ale aj oni sú len ľudia a robia chyby, aj oni sa raz budú Pánu Bohu zo svojich chýb zodpovedať (pozn. pre učiteľa: ak viete, že máte deti z dysfunkčných rodín, zdôraznite fakt, že naši pozemskí rodičia nie sú dokonalí, ale Boh nám to všetko môže vynahradiť, on je naším Otcom aj mamou).

Celý tento deň je o mamke, ale nesmieme zabudnúť ani na ocka, lebo bez neho by mamka nebola tou, ktorou je. On je jej súčasťou a mamka je hrdinka aj vďaka nemu. On jej častokrát pomáha a podporuje ju.

Aktivita

Aktivita je motivovaná veršom Prísł 1, 8-9 : „Počúvaj, syn môj, napomínanie svojho otca a nezavrhuju poučanie svojej matky, lebo sú lúbezným vencom na tvojej hlave a šperkom na tvojom hrdle.“

Staršie deti si vyrobia origami šperkovnicu.

Presný postup – vid' príloha

- www.youtube.com
- extremeorigami Mark Roberts Channel
- vpravo 2. video s názvom – Origami box

Mladšie deti si vyrobia náhrdelník. Krepový papier natrháme na malé kúsky a pokrčíme do malej guľôčky. Potom tieto guľky jednoducho napichujeme na ihlu s nitkou a na konci zviažeme.

Na tieto aktivity môžeme aplikovať aj zlatý text – mamka má vyššiu hodnotu ako akékoľvek šperky a náhrdelníky.

Modlitba

- Podakovanie za svoju mamku
- Za silu poslúchať rodičov a vážiť si ich, aj keď sa nám to niekedy nepáči
- Za požehnanie pre mamku, aby mala silu robiť hrdinské skutky aj naďalej

Piesne

- Otecko, ocko
- Srdiečko mi radosťou
- Deti, dnes do každej izbičky
- Ako len môžem dokázať...
- Čisto umyť nádoby
- Klop, klop...

Otázky na opakovanie

1. Prečo musela Jochebet schovať dieťa?
2. Kto našiel Mojžiša na Níle?
3. Čo sa s ním stalo?
4. Prečo je aj naša mamka hrdinka?
5. Ako si ju môžeme vážiť?

LUTHER

Reformační hrdinovia, Luther vo Wormse - Tu stojím, inak nemôžem.

Všetci totiž zhrešili a nemajú slávy Božej, ale ospravedlňovaní sú zadarmo z Jeho milosti skrze vykúpenie v Kristovi Ježišovi. R 3, 23-24

Cieľ

Deti by sa mali oboznámiť s významnými dejinami evanjelickej cirkvi a s postavou Dr. Luthera a Melanchtona, ktorí mali pre jej vývoj zásadný význam.

Motivácia

Deťom pripravíme na osobitné papiere písmená R, E, F, O, R, M, Á, C, I, A. Písmená poprehadzujeme. Podľa veku detí im môžeme dať začiatkové písmeno, alebo doplnkové otázky: viete čo si pripomínate 31.10.? Keď deti slovo poskladajú, spýtame sa, či niečo o reformácii vedia.

Výklad

(odporúčam, nech si učiteľ podľa veku besiedkárov vyberie potrebné informácie z výkladu)

Reformácia bola náboženským hnutím, ktorého cieľom bol návrat k dodržiavaniu Písma Svätého. Situácia v 16. storočí bola taká, že pápeži mysleli viac na politiku a

vojny, než na kresťanské zásady. Niektorí žili výstredným spôsobom života, stavali honosné katedrály. Dôsledkom toho sa pokladnica vyprázdňovala a bolo treba vymyslieť niečo, aby v nej bolo opäť dosť peňazí. A tak vznikol nápad o odpustkoch. Ľudí ťažilo svedomie pre ich hriechy, takže boli ochotní zaplatiť za to, aby im boli ich priestupky odpustené. Kto si teda zaplatil, ten si kúpil odpustenie hriechu-odpustok. Na začiatku nemeckej reformácie bol augustiánsky mních a doktor teológie Martin Luther. Počiatky jeho duchovnej činnosti sú spojené s verejným vystúpením práve proti predávaniu odpustkov. 31. októbra 1517 pribil na dvere kostola vo Witenbergu 95 téz, v ktorých odmietol predávanie odpustkov a kritizoval viaceré časti oficiálneho cirkevného učenia. Lutherových 95 téz vzbudilo u cirkvi značnú pozornosť. V roku 1520 vydal pápež Lev X. bulu Exsurge Domine, ktorá odsúdila Luthera za to, že hlásal názory protichodné s Písmom. Dostal 60 dní na odvolanie svojho učenia. 3. januára 1521 bol exkomunikovaný.

V roku 1521 sa vo Wormse konal ríšsky snem, kde bol pozvaný aj Luther. Tu sa mal zodpovedať pred cisárom Karolom V. Luther neustúpil zo svojej pozície ani v jednom jedinom bode. Povedal: Tu stojím, inak nemôžem. Učenie neodvolal a zo snemu odišiel. Po sneme sa Luther uchýlil k saskému kurfirstovi (voliace knieža) Fridrichovi Múdremu na Wartburg. V máji

1521 Karol podpísal dokument tzv. Wormský edikt, v ktorom obvinil Luthera z kacírstva a neposlušnosti proti autoritám. Vo Wartburgu začal Luther prekladať Nový Zákon do nemčiny. Jeho Biblia je prvým veľkým textom nemeckej literatúry v modernom jazyku.

Oženil sa s Katarínou von Bora, mníškou, ktorá opustila svoj kláštor. Ďalej v roku 1529 sa konal ríšsky snem, na ktorom sa katolícka strana vedená Karolom V. pokúsila potlačiť reformáciu tým, že o nej dala hlasovať, či je správna alebo nie. Zástancovia reformácie protestovali, pretože o teologických otázkach a o ich pravdivosti nie je možné hlasovať. Podľa tohto protestu stúpenci reformácie dostali pomenovanie protestanti. Roku 1530 sa konal ďalší ríšsky snem s Karolom V. v Ausburgu. Hovorcom protestantov sa stal vzdelaný Filip Melanchton. Bol profesorom na univerzite vo Wittenbergu. Vytvoril učebnicu latinčiny, bol systematickým teológom, pretože je autorom viacerých vieroučných spisov. Ak je Luther bojovníkom, potom Melanchton je náboženským diplomatom. Filip vypracoval Augsburské vyznanie, Obranu augsburského vyznania a iné reformačné spisy. Je pochovaný vedľa Luthera vo Wittenbergu. Súbor učenia evanjelickej cirkvi sa nazýva Symbolické knihy, ktoré obsahujú :

1. Augsburské vyznanie z roku 1530 od Filipa Melanchtona
2. Obrana Augsburského vyznania z roku 1530 od Filipa Melanchtona

3. Malý katechizmus z roku 1529 od Dr. Martina Luthera
4. Veľký katechizmus z roku 1537 od Dr. Martina Luthera
5. Šmalkaldské články z roku 1537 od Dr. Martina Luthera
6. Formula svornosti z roku 1577 (autormi sú viacerí teológovia)

Protestantskí duchovní dostali právo ženiť. Mariánsky kult a uctievanie svätých bolo zrušené, obrazy a sochy boli na mnohých miestach z kostolov odstránené. Dve sviatosti, ktoré ešte Kristus zaviedol a spomínajú sa v Biblii, si protestanti ponechali: krst a Večeru Pánovu. Bohoslužba sa konala iba v nedeľu, v národnom jazyku a so zjednodušeným obradom.

Na záver je dôležité povedať, že Lutherovi nešlo o rozdelenie Cirkvi, ale o jej očistenie a návrat k Písmu. Katolícka strana to nedokázala akceptovať a preto nakoniec došlo k jej rozdeleniu.

Aktivita

Uvedený obrázok treba rozstrihať, takže vytvoríme puzzle. Počet jednotlivých kúskov by mal zodpovedať veku detí.

Modlitba

Drahý náš nebeský Otče, chválime Ťa ďakujeme Ti za dnešnú besiedku, na ktorej sme sa mohli učiť o histórii našej cirkvi, o dôvodoch ako a prečo vznikala. Ďakujeme Ti aj za to, že si v tom období vzbudil duchovných vodcov, ktorí boli znalí Písma Svätého a očistili ho od falošného učenia. Prosíme Ťa, aby sme nezabúdali na naše korene a príslušnosť k evanjelickej cirkvi. Nech je oslávené Tvoje meno teraz aj na veky. Amen.

Piesne

- Kráľ Dávid
- Verím, že Pán Boh je na nebi
- Modli sa
- Púpavienky

Otázky na opakovanie

1. Čo je reformácia?
2. V ktorom storočí došlo k reformácii?
3. Prečo Luther pribil 95 téz na dvere kostola?
4. Ako na túto snahu o očistenie učenia reagovala katolícka cirkev?
5. Čo preložil Luther a do akého jazyka?
6. Kto je Filip Melanchton?
7. Aké spisy napísal Luther a Melanchton?
8. K akým zmenám došlo v rámci evanjelickej cirkvi a jej bohoslužobného života?

Použitá literatúra:

http://www.sermons4kids.com/widows_mite.htm

<http://www.ebibleteacher.com/children/lessons/widows.htm>

G. Frankhauser: Příběhy dosud živé!

Nový biblický slovník

Průvodce životom – Evanjelium podľa Lukáša

Biblická konkordancia

Biblický slovník

K trónu slávy, Tranoscius, Liptovský Mikuláš 2005

Nagajová, J.: Dúhový spevníček, Tranoscius , Liptovský Mikuláš 2002

Nový biblický slovník, Návrat domu, Praha 1996

Vrabček, časopis pre deti

Výklady ke Starému zákonu II., Karmelitánske nakladateľstvá

Biblický slovník, Adolf Novotný, Kalich

Nový biblický slovník

Ellen G. Whiteová: Proroci a králi

Dillard B. R., Longman III. T.: Úvod do Starého zákona, Praha: Návrat domů, 2003

Douglas J. D.: Nový biblický slovník, Praha: Návrat domu, 1996

Novotný A.: Biblický slovník, Praha: Kalich, 1992

zdroj dostupný na: <http://cciog.com/cckids/kids-bible-lessons/kids-bible-lesson-by-book/old-testament/nehemiah/>

zdroj dostupný na: <http://www.biblewise.com/archives/2010/august/teaching/activities.htm>

Novotný Adolf: Biblický slovník online

Ester, Detská misia, 2000

Hravé tvoření pro malá stvoření, Portál, Praha 2009

A. Schulte: Rodina Dobrovoľských – Raňajky, str. 21

Daniel, Detská misia

Biblia pre deti, Hadaway Bridget – Atcheson Jean, Mladé letá, Bratislava 1990

Nový biblický slovník, Návrat domů, Praha 1996

Biblický slovník, Adolf Novotný, Kalich – česká biblická společnost 1992

Kniha Daniel, Baldwinová G. Joyce, Porta libri 2003

Slepačia polievka pre dušu, 3. Porcia

Ježiš- encyklopédia, Lois Rock

Open-Air-Arbeit, Ulrich Hofius

worldofhistory.blog.cz/0701/reformacia

runeberg.org/authors/melanphi.html

Stroh D. (preklad V. Fronková), Základný sprievodca pre učiteľov v nedeľnej škole; 1. štvrtrok 98/99 – 1. a 2. stupeň

Kidzana Ministries, Come follow Jesus (Life of Christ 1), 1998

VRIES, A. 1989. Biblia pred deti, Ekumenická rada cirkvi v ČSSR

Cesta Božího lidu, Doležalova Miriam

M. Ericksonová Boh môže všetko!

V. Gilbert – Moja obrázková Biblia, 2009

L. Pinchbecková – Hry trochu jinak, Praha : Samuel, ISBN 978-80-86849-28-7, 2007

Vypracovali:

Ľubica Matisová

Zuzana Jarabová

Lenka Orečná

Eva Škarupová - Lašáková

Marianna Balogová

Juraj Baloga

Miroslav Il'ko

Ivana Šarossyová

Jana Vaššová

Zuzana Martausová

Jarmila Kočová

Ivana Majerníková

Mária Chalupková

Pracovný tím Košického seniorátu ECAV

Renáta Korábeková

Jana Pabáková

Alena Findrová

Lýdia Naďová

Martina Gdovinová

Ľudmila Marková

Gabika Havírová

Peter Gál

Ľubka Poľašková

Zdenka Behúňová

Janka Borošová

Andrea Sabolová

Andrea Čulková

Grafické spracovanie > Daniel Majerník

